

***Kemijärven kaupungin
talousarvio 2019
ja
taloussuunnitelma
2020-2021***

Sisällys

1. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	1
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät	1
1.2. Kemijärven toimintaympäristö ja kehitysnäkymät.....	2
1.2.1. Väkiluvun kehitys	4
1.2.2. Työvoima- ja työllisyystilastot.....	8
1.2.3. Kemijärven toimintaympäristön kehitys	11
1.2.4. Henkilöstö	12
1.2.5. Kemijärvi konsernin kriisikuntakriteerit verrattuna uso-verkoston muihin seutukaupunkeihin.....	13
1.3. Tilivelvolliset vuonna 2019.....	16
2. KÄYTTÖTALOUSOSA	17
Hallinto- ja tukipalvelut palvelualue	18
Palvelualue: Hyvinvointipalvelut	20
Palvelualue: Tekniset palvelut	44
3. TULOSLASKELMAOSA.....	54
4. INVESTOINTIOSA	62
5. RAHOITUSOSA	66
6. TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS	69
LIITTEET	82

1. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

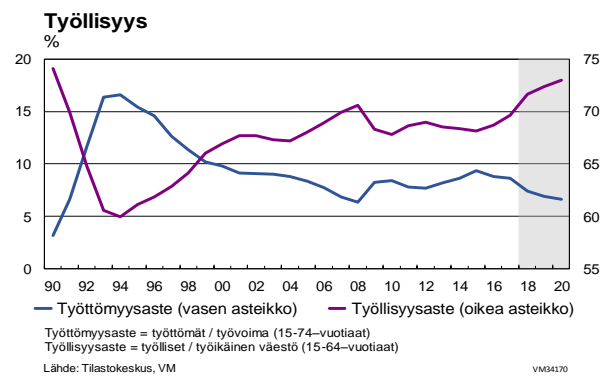
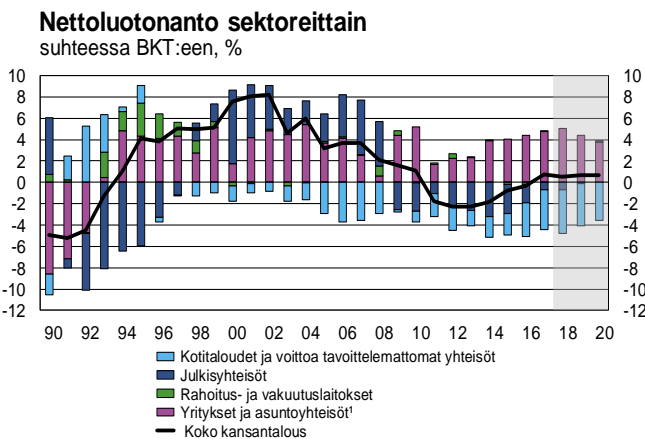
1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

Suomen bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan tänä vuonna 3 % edelliseen vuoteen verrattuna, joten kasvu on nopeaa. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää 1,5 prosentin tuntumaan ja koko ennustejaksolla kumulatiivinen kasvu on noin viisi prosenttia. Työllisten määrä on noussut korkealle tasolle ollen 71,8 % koko maan tasolla ja sen arvioidaan ylittävän 73 % vuonna 2020.

Vuonna 2018 työllisyyden ja ansiotason nousu kiihdyttää yksityisen kulutuksen kasvua. Tästä syystä myös BKT:n kasvu nopeutuu viime vuodesta. Yksityisten investointien kasvu jatkuu ja tukee BKT:n kasvua, kun erityisesti asuinrakentaminen kasvaa ripeästi. Kuluttajahinnat nousevat v. 2018 laajasti ja inflaatio kiihtyy 1,1 prosenttiin. Inflaatiota nostavat palvelu-, elintarvike- ja energiahintojen nousu sekä verot. Vuonna 2019 kovin investointivaihe on ohitettu. Suomessa on suunnitteilla useita erittäin mittavia investointihankkeita etenkin metsäteollisuudessa. Jonkin näistä hankkeista ennustetaan käynnistyvän ennustejaksolla. Työllisyyden kasvun arvioidaan vauhdittavan investointeja myös teknologiaan ja koulutukseen. Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Palkkasumma nousee 3,5 % ja pitää yllä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen nopeaa kasvua. Reaalisesti kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu kuitenkin hidastuu johtuen kiihtyvistä inflaatiosta.

Pääministeri Sipilän hallituksen talouspolitiikan tavoitteena on nostaa Suomen talous kestävän kasvun ja kohenevan työllisyyden uralle sekä turvata julkisten palvelujen ja sosiaaliturvan rahoitus. Yksi merkittävimmistä uudistuksista on sote- ja maakuntaudistus, jonka on määrä astua voimaan 1.1.2021.

Hallituksen työllisyyttä sekä julkisen talouden velkaa ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet näyttävät pitkälti toteutuvan. Työllisyysaste nousee 72 prosenttiin ensi vuonna ja työllisten määrä kasvaa 110 000 hengellä hallituskaudella. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kääntyi laskuun vuonna 2016 ja jatkaa laskuaan lähivuodet. Tavoite velaksi elämisen lopettamiseksi vuonna 2021 ei ole kokonaan toteutumassa, koska valtionhallinto ja paikallishallinto ovat edelleen hieman alijäämäisiä.

Kuntatalous heikkenee hieman vuonna 2018 edellisvuoteen nähden johtuen väestön ikääntymisestä johtuvien hoito- ja hoivamenojen kasvusta, pieni- ja keskituloisten päivähoitomaksujen alentamisesta ja siihen liittyvän päivähoiton kysynnän kasvusta, maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelusta sekä kunta-alan ansiotason noususta. Ansiotasoa nostavat vuonna 2018 mm. toukokuussa maksettu yleiskorotus sekä vuoden 2019 tammikuussa maksettava tuloksellisuuteen perustuva kertaerä, joka kirjataan suoriteperusteisesti jo vuodelle 2018.

Vuonna 2019 menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen, jonka vaikutus näkyy suurimmaksi osaksi jo vuonna 2019. Myös investointimenot pysyvät korkealla tasolla vilkkaan sairaalarakentamisen vuoksi. Kunnallishallinnon tulot kasvavat kuitenkin menoja nopeammin, kun verotulojen kasvu piristyy v. 2019. Kuntien saamien verotulojen kasvua kiihdyttävät mm. poikkeuksellisen matalat verotulokertymät v. 2018 ja kertaluonteinen verotulojen lisäys johtuen verotusmuutoksista ja tilitysten rytmityksestä (verotuksen verovelvolliskohtainen verojen valmistuminen ja jäännösverojen maksun aikaistuminen).

Valtionavut laskevat kuluvasta vuodesta, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus vuoden 2016 toteutuneiden kustannusten perusteella vähentää kuntien peruspalvelujen valtionosuutta yli 200 milj. euroa. Kuntien valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotusta myöskään v. 2019. Valtionavuisissa kompensoidaan kiky-sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyen n. 240 milj. euroa, jotta lomarahaleikkaus ei tulisi huomioiduksi kahteen kertaan valtionosuuksissa.

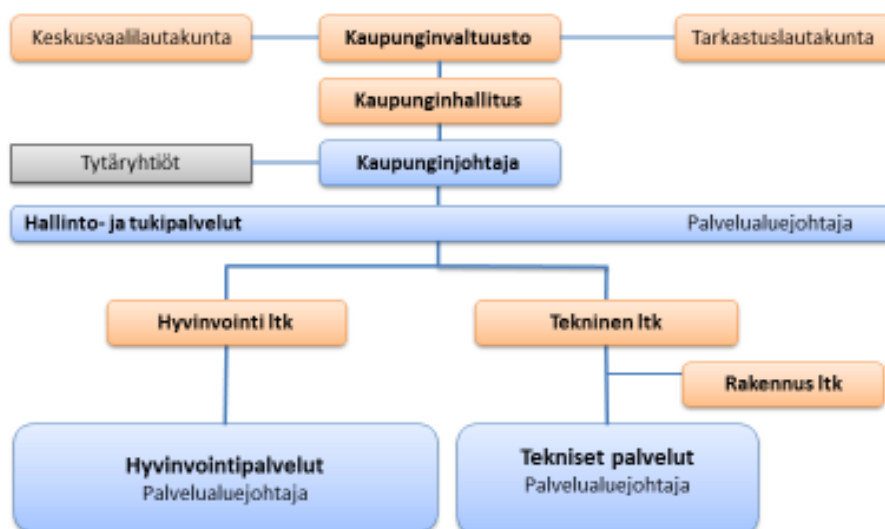
(Lähde VM:n julkaisu 24 a/2018, Taloudellinen katsaus)

1.2. KEMIJÄRVEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEHITYSNÄKYMÄT

Kemijärven kaupunki kuuluu Lapin maakuntaan. Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla ja Savukoski muodostavat Itä-Lapin seutukunnan. Itä-Lapin neljällä kunnalla on virallinen ja oikeustoimikelpoinen yhteistyö - ja edunvalvontaelin: Itä-Lapin kuntayhtymä. Kemijärven pinta-ala on 3 931,48 km², josta maa-pinta-ala 3504,98 km² ja sisävesi-pinta-ala 426,5 km². Väestötiheys on 1,9 as/ km². Metsää on noin 3 050 km² ja peltoa noin 4 500 ha, josta viljeltyä noin 2 000 ha.

Kemijärven kaupungin päätöksenteon ja talousarvion sitovuustason rakenne on alla olevan mukainen:

Kemijärven kaupungin organisaatiorakenne

Hyvinvointipalvelujen ja teknisten palvelujen palvelualueiden alaisuudessa toimivat seuraavat vastuualueet:

Hyvinvointipalvelut:

- varhaiskasvatuspalvelut
- perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut
- kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut
- perhepalvelut
- aikuisten psykososiaaliset palvelut
- sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut
- vammaispalvelut
- ikäihmisten palvelut

Tekniset palvelut:

- tekniset palvelut
- laitoshuoltopalvelut
- ruokahuoltopalvelut

Elinkeinopalvelut siirtyvät 1.1.2019 lukien Kemijärven kehitykseen ja kaupunki ostaa palvelut kehitysyrityltä. Tilaliikelaitoksen toiminnan on valtuuston päätöksen mukaan tarkoitus käynnistyä vuoden 2019 alusta, mutta valmistelun ollessa kesken ei talousarviota ole voitu tehdä liikelaitokselle toiminnan määrittelyn puuttuessa. Tilaliikelaitoksen johtokunnan laatima talousarvioesitys tuodaan valtuustolle ja tarvittaessa tehdään kaupungin välitilinpäätös omaisuus- ja kustannusjaon selvittämiseksi tilaliikelaitokselle siirtyvien tehtävien osalta.

Konserniohjauksesta ja –valvonnasta vastaavat hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Kemijärven kaupungin talous

Kilpailukyky sopimus ja budjettiriihen linjaukset vaikuttavat monella tapaa kuntien, kuten Kemijärvenkin taloussuunnitteluun. Kunnallisten sopimusten alaisia lomarahoja leikataan kaudella 2/2017-9/2019 maksettavien lomarahojen osalta 30 %. Vuosittaista työaikaa pidennetään keskimäärin 24 tuntia, mikä vähentää osaltaan työvoimatarvetta, mikäli työajan pidennykset otetaan huomioon henkilömitoituksissa ja tehtävien vaatimien resurssien kohdentamisessa.

Palkansaajien verovähennykset kasvavat, joten se pienentää vastaavasti kuntien saamaa kunnallisverotuottoa. Vuonna 2019 lomaraholeikkauksen päättyessä arvioidaan verotulojen myös hieman kasvavan. Valtionosuuksia leikataan kuntien toimintamenojen vähentymisen johdosta. Kemijärven valtionosuusleikkaus on vuodelle 2019 yhteensä noin 0,6 miljoonaa euroa vuoden 2018 tasosta johtuen osin myös väestökehityksestä.

Työnantajamaksujen pienentäminen vähentää henkilöstösivukuluja. Kemijärvellä vuonna 2017 tehdyt henkilökohtaisten lisien korjausmaksatus vaikuttaa vuoden 2019 henkilöstömenojen kasvattavasti n. 0,4 miljoonalla euroa. Palkankorotusvaraus on talousarviossa 2,5 % kaikkien sopimusalojen osalta. Kuntien eläkemaksut muuttuvat vuonna 2019, sillä varhaiseläkeperusteinen maksu poistuu ja korvautuu työkyvyttömyyseläkemaksulla, mikä maksetaan osana työnantajan maksamaa palkkaperusteista maksua. Keva laskuttaa työnantajan maksut uuden, vuoden 2019 alusta käyttöön otettavan tulorekisterin ja rekisteriin ilmoitettujen tietojen perusteella.

Kaupungin taloustilanne on ollut viime vuodet erittäin haastava kaupungin palvelurakenteen vinouman ja käyttötalous- ja investointimenojen kasvun vuoksi. Kaupungin velkataakka on mittava ja rahoituspuskuria ei tulevia investointitarpeita varten ole. Vuonna 2015 voimaan tulleen kuntalain mukaan kuntien tulee kattaa vuoden 2015 taseen kertynyt alijäämä neljässä vuodessa tai jos sitä oli yli 500 euroa/asukas, niin kuudessa vuodessa. Kemijärvellä on kattamattomia alijäämiä vuoden 2017 tilinpäätöksen mukaan 2,9 milj. euroa. Alijäämäkehitys on alkanut vuonna 2012. Ennakoitavissa kuitenkin on, että vuonna 2019 taseeseen kertyneiden alijäämien määrää saadaan vähennettyä omaisuuden myynnillä. Kaupungin tulo- ja kiinteistöveroitus säilyi vuonna 2019 vuoden 2018 tasolla. Tuloveroprosentti on siten 21,5 % vuodelle 2019.

Kaupungin tulisi varautua maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutuksiin tällä talouden suunnittelukaudella, jotta kaupungin vastuulla olevista velvoitteista kyettäisiin selviytymään suhteellisen velkaantuneisuuden kasvaessa ja palvelujen yksikkökustannusten noustessa maakuntaan siirtyvien tehtävien jälkeen ja jotta suunnitellut investoinnit voidaan toteuttaa. Organisaatio tulisi uudistaa jo ennalta vastaamaan jäljellä olevien palvelujen rakennetta.

Kemijärven kehitysnäkymät ovat lähivuosille elinkeinoelämän odotusten vuoksi positiiviset ja työttömyysasteen odotetaan jatkavan laskuaan. Odotusarvot biojalostamon investointipäätöksestä ovat korkeat, mutta

investointipäätöksen ajankohtaan vaikuttavat osaltaan meneillään olevien ympäristölupien käsittelyaika ja päätökset. Ilman biojalostamoakin kaupungin verotulokehitys on ollut viime vuosina positiivinen ja työllisyyden nousu näkyy elinvoimaisuuden kasvuna. Suomen matkailualueen kehityksen odotetaan myös osaltaan vahvistavan Lapin matkailutulojen kasvua ja Itä-Lapin matkailun kehitystä.

1.2.1. VÄKILUVUN KEHITYS

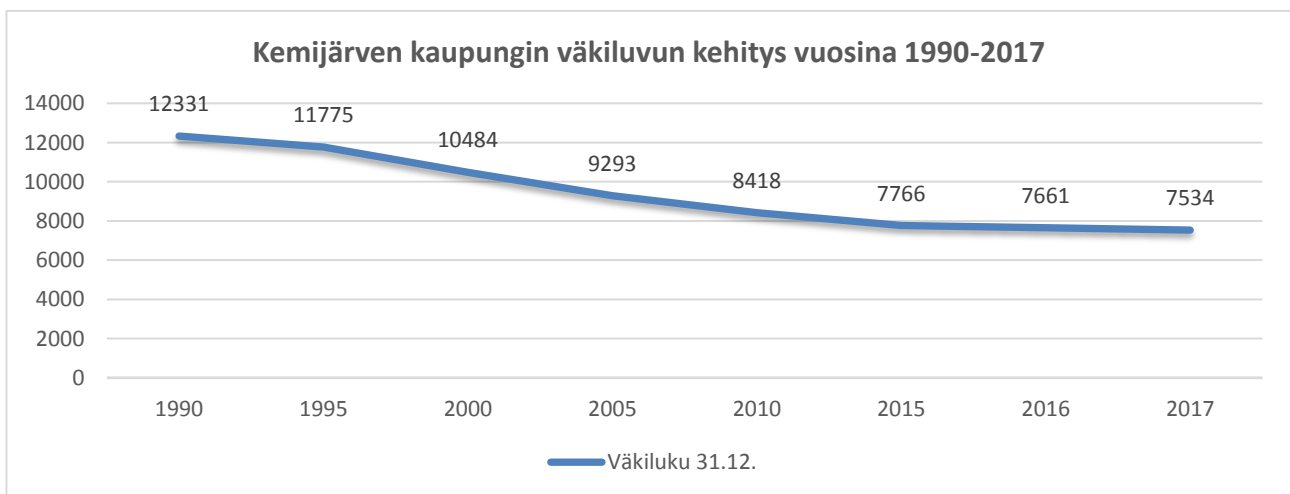
Taulukko 1. Kemijärven kaupungin väkiluvun kehitys vuosina 2000-2018

Lähde: Tilastokeskus

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos hlöä	%	Muuttotase	Syntyneiden enemmyys
2000	10 484	-259	-2,4	-217	-42
2001	10 138	-346	-3,3	-325	-21
2002	9 936	-202	-2	-151	-51
2003	9 759	-177	-1,8	-112	-65
2004	9 529	-230	-2,4	-186	-44
2005	9 293	-236	-2,5	-127	-109
2006	9 065	-228	-2,5	-157	-71
2007	8 882	-183	-2	-120	-63
2008	8 658	-224	-2,5	-167	-57
2009	8 519	-139	-1,6	--59	-80
2010	8 418	-101	-1,2	-23	-78
2011	8 295	-123	-1,5	-31	-92
2012	8 093	-202	-2,4	-120	-82
2013	7 983	-110	-1,4	-32	-78
2014	7 892	-91	-1,1	-30	-61
2015	7 766	-126	-1,6	-25	-101
2016	7 661	-105	-1,4	-6	-99
2017	7 534	-127	-1,7	-18	-109
2018*	7 328	-206	-2,7	-80	-126

*= arvio 2018

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 2. Kemijärven kaupungin väestönmuutokset vuosina 2011 - 2018

Lähde: Tilastokeskus

Vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Väestö	8 418	8 295	8 093	7 983	7 892	7 766	7 661	7 534
Syntyneet	50	46	50	45	44	35	31	26
Kuolleet	142	128	128	106	145	134	140	152
Synt. Ja kuoll. erotus	-92	-82	-78	-61	-101	- 99	- 109	- 126
Kuntaan muuttaneet	339	254	308	295	314	332	326	280
Kunnasta muuttaneet	370	374	340	325	339	338	344	360
Muuttotase	-31	-120	-32	-30	-25	-6	-18	-80
Väestömuutos ed. vuodesta	-123	-202	-110	-91	-126	-105	-127	-206
Väestö vuoden lopussa	8 295	8 093	7 983	7 892	7 766	7 661	7 534	7 328

* =arvio 2018

Taulukko 3. Kemijärven kaupungin väestösuunnite ja Tilastokeskuksen trendiennuste vuosille 2017-2021

Lähteet: Tilastokeskus ja kaupungin väestösuunnite (08/18)

Kaupungin väestösuunnite

Tilastokeskuksen ennuste (2016)

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos abs.	%	Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos abs.	%
2017	7 534	-127	-1,7	2017	7 492	-124	-1,6
2018	7 328	-206	-2,7	2018	7 376	-116	-1,5
2019	7 300	-28	-0,4	2019	7 266	-110	-1,5
2020	7 250	-50	-0,7	2020	7 160	-106	-1,5
2021	7 150	-100	-1,4	2021	7 058	-102	-1,4

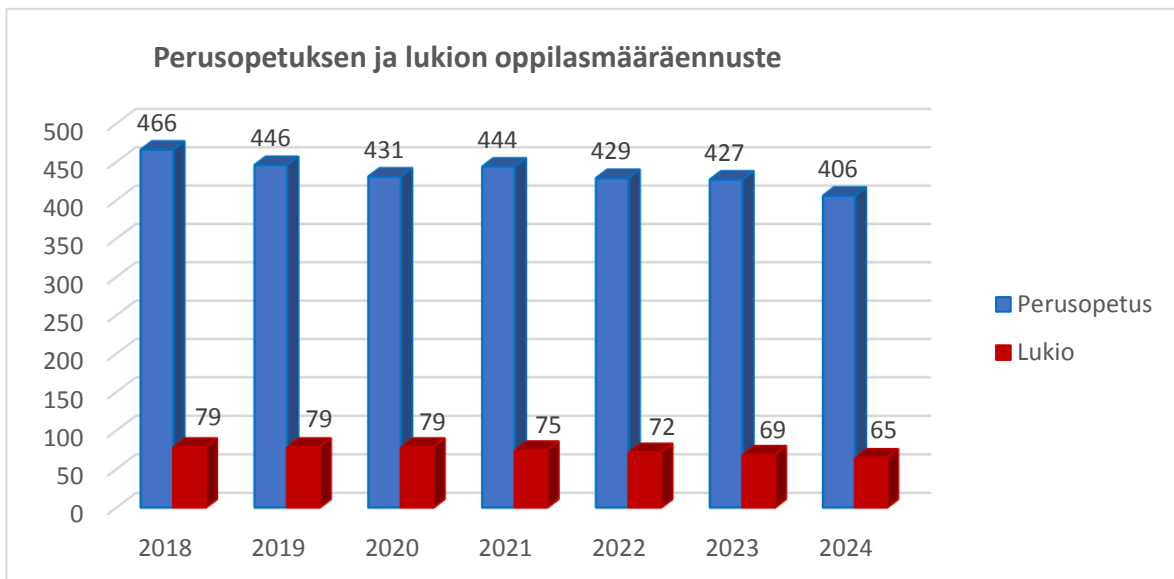
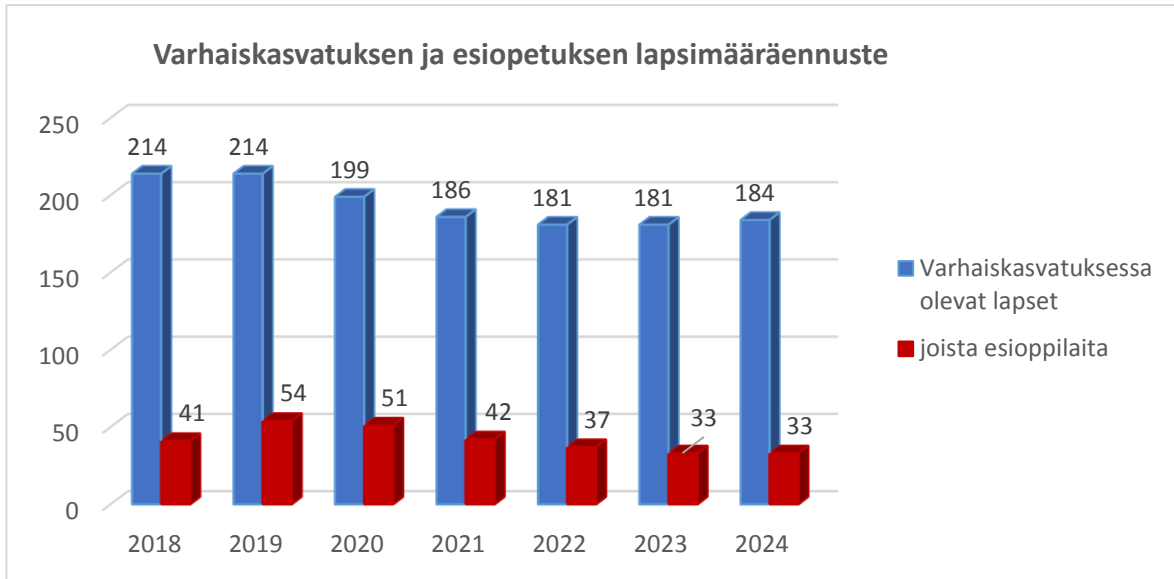
Kaupungin suunnittelussa ei ole otettu huomioon suunnitellun biojalostamon (-tehtaan) myönteisiä vaikutuksia väestönkehitykseen ja ikärakenteeseen. Jo tehtaan rakentamisvaiheen aikana kuolleisuuden ja syntyyden erotus pienenee ja muuttotaseen odotetaan kääntyvän positiiviseksi.

Taulukko 4. Kemijärven kaupungin ikärakenne vuonna 2017 ja ennuste vuosille 2018- 2021 (31.12)

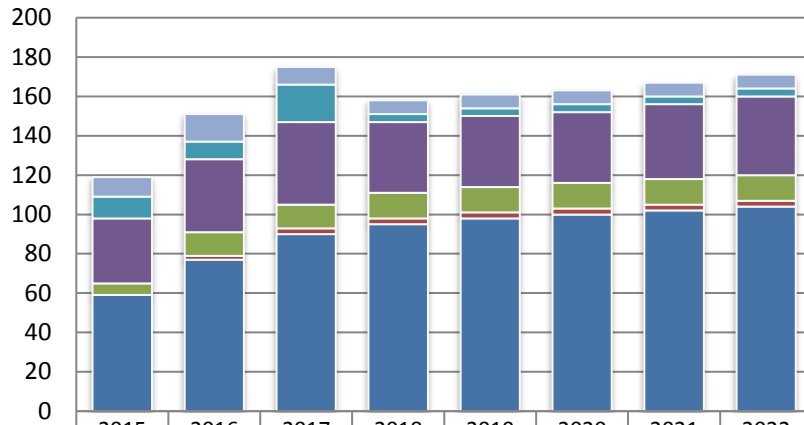
Lähde: Tilastokeskus 2016

Ikäluokka	2017	2018	2019	2020	2021
0-6	313	304	304	294	289
7-14	412	402	382	391	374
15-64	4005	3868	3747	3612	3507
65-74	1438	1475	1500	1526	1521
75-	1324	1327	1333	1337	1367
Yhteensä	7492	7376	7226	7160	7058

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsimääräennuste sekä perusopetuksen ja lukion oppilasmääräennuste

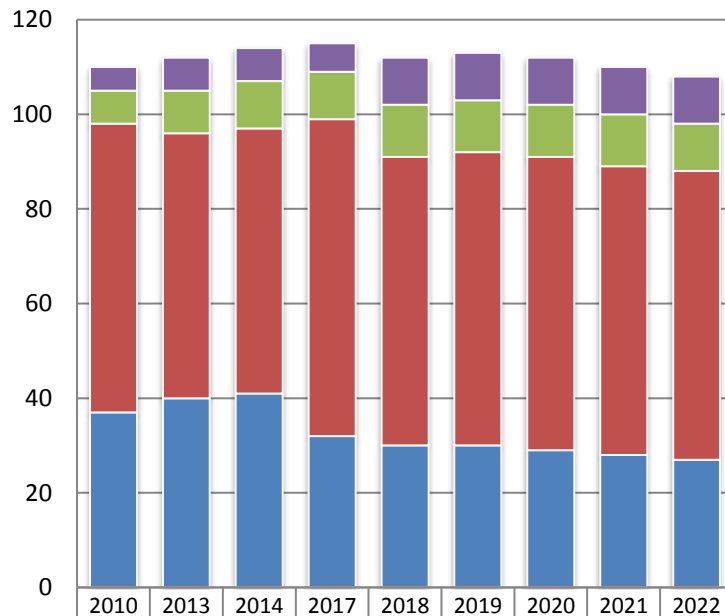

Vammaispalvelulain mukaiset asiakkuudet

Korvaus laitteista ja apuvälineistä	10	14	9	7	7	7	7	7
Taloudelliset tukitoimet	0	0	0	0	0	0	0	0
Asunnon muutostyöt	11	9	19	4	4	4	4	4
Henkilökohtainen apu	33	37	42	36	36	36	38	40
Palveluasuminen	6	12	12	13	13	13	13	13
Päivätoiminta	0	2	3	3	3	3	3	3
Kuljetuspalvelu	59	77	90	95	98	100	102	104

Kehitysvammaiset henkilöt asumisen mukaan

Asuu itsenäisesti/ ei palvelujen piirissä	5	7	7	6	10	10	10	10	10
Asuu ostopalvelujen piirissä	7	9	10	10	11	11	11	11	10
Asuu kaupungin oman toiminnan palvelujen piirissä	61	56	56	67	61	62	62	61	61
Asuu vanhemman/ vanhempien kanssa	37	40	41	32	30	30	29	28	27

1.2.2 TYÖVOIMA- JA TYÖLLISYYSTILASTOT

Taulukko 5. Kemijärven kaupungin työpaikat vuonna 2016 (31.12.) ja suunnite vuodelle 2021 (31.12.)

Lähteet: Tilastokeskus ja kaupungin suunnite (11/18) JP

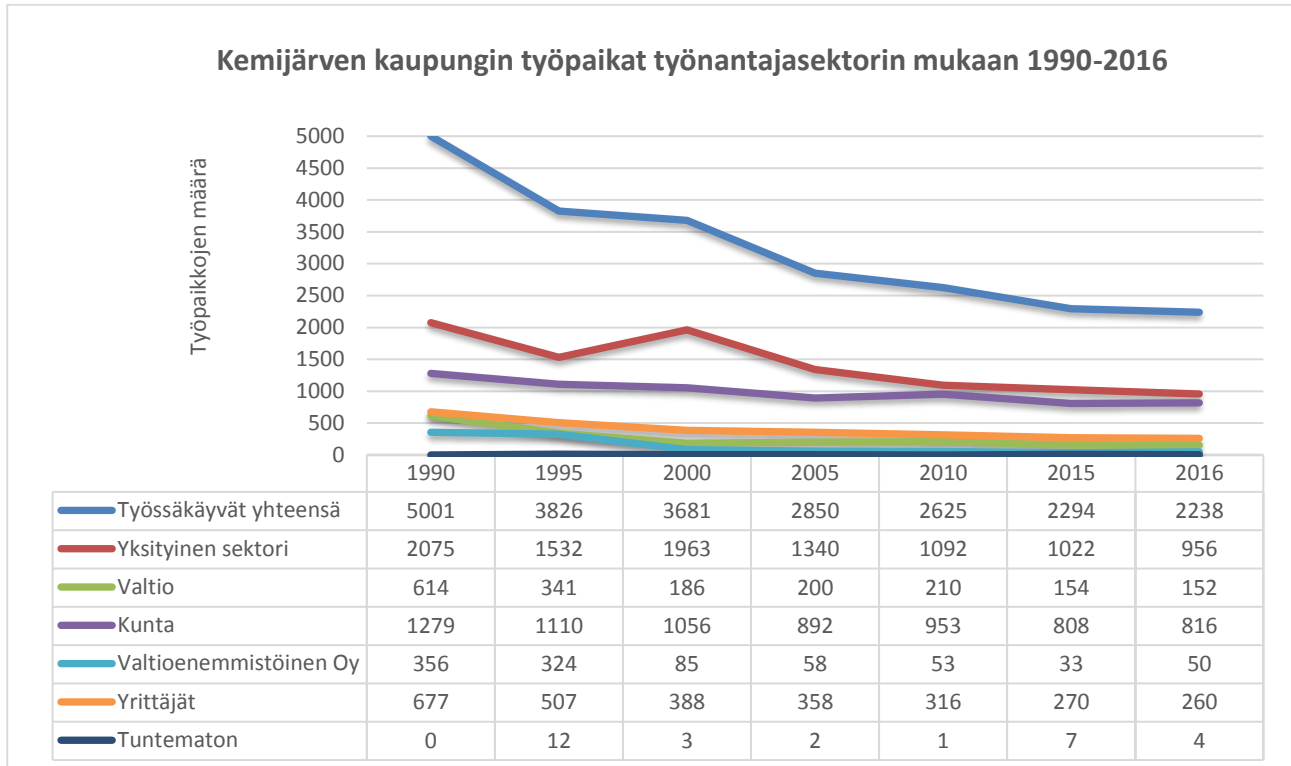
Elinkeino	Työpaikat 2016	%	Työpaikat 2021	%
Maa- ja metsä- ja kalatalous	147	6,6	180	6,1
Teollisuus ja kaivostoiminta	154	6,9	400	13,7
Sähkö-, lämpö-, vesihuolto, jäähdytystoim.	59	2,6	80	2,7
Rakentaminen	89	4,1	200	6,8
Kauppa	296	13,2	400	13,7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	61	2,7	150	5,1
Kuljetus ja varastointi	129	5,8	180	6,1
Informaatio ja viestintä	11	0,5	30	1,0
Rahoitus-, vakuutus-, kiinteistötoimi	40	1,8	40	1,4
Ammatillinen, tekninen, tieteell. toiminta	97	4,3	100	3,4
Julkinen ym. hallinto, tukipalvelutoiminta	293	13,1	320	10,9
Koulutus	144	6,4	200	6,8
Terveys- ja sosiaalipalvelut	585	26,1	500	17,1
Taiteet, viihde virkistys	27	1,2	30	1,0
Muu palvelutoiminta	66	2,9	80	2,7
Kotitalouksien toiminta työntajina	18	0,8	10	0,3
Toimiala tuntematon	22	1,0	30	1,0
Yhteensä	2238	100,0	2930	100,0

Taulukko 6. Kemijärven kaupungin työssäkäyvät työntajasektorin mukaan vuosina 1990 ja 2016

Lähde: Tilastokeskus

	1990	2016	Muutos 1990-2016	
			abs.	%
Työssäkäyvät yhteensä	5001	2238	-2763	-55,2
Palkansaajat	4323	1978	-2345	-54,2
- Valtio	614	156	-458	-74,6
- Kunta	1278	816	-462	-36,2
- Valtioenemmistöinen Oy	356	50	-306	-86,0
- Yksityinen sektori	2075	956	-1119	-53,9
Yrittäjät	678	260	-418	-61,7

Lähde: Tilastokeskus

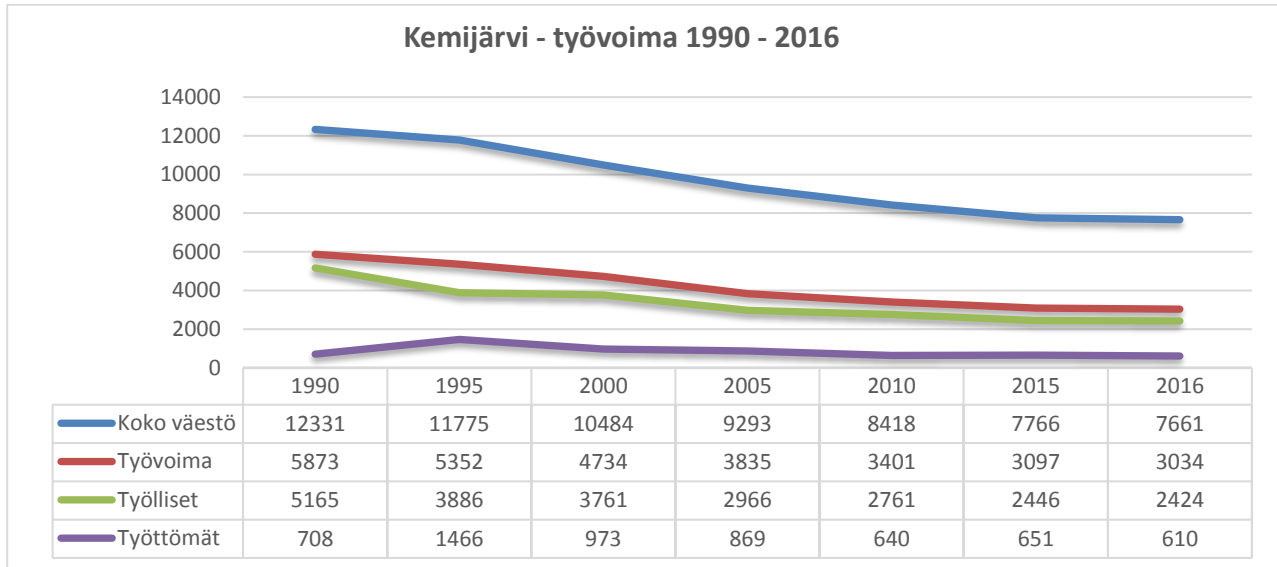
Taulukko 7. Kemijärven kaupungin väestö pääasiallisen toiminnan mukaan vuosina 1990 ja 2016 (31.12.)

Lähde: Tilastokeskus

	1990	2016	Muutos	Muutos %
Koko väestö	12331	7661	- 4670	-37,9
Työvoima	5873	3034	- 2839	-48,3
Työlliset	5165	2424	-2741	-53,1
Työttömät	708	610	-98	-13,8
Työvoiman ulkopuolella	6458	4627	-1831	-28,4
joista:				
0-14 v.	2428	757	-1671	-68,8
opiskelijat, koululaiset	1000	363	-637	-63,7
eläkeläiset	2677	3315	+638	+23,8
varusmiehet	67	4	-63	-94,0
muut	286	188	-98	-34,3
Huoltosuhte	1,39	2,16	+0,77	+55,4

Huoltosuhte (elatussuhte): kuinka monta työhön osallistumatonta (työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä) yhtä työllistä kohti.

Lähde: Tilastokeskus

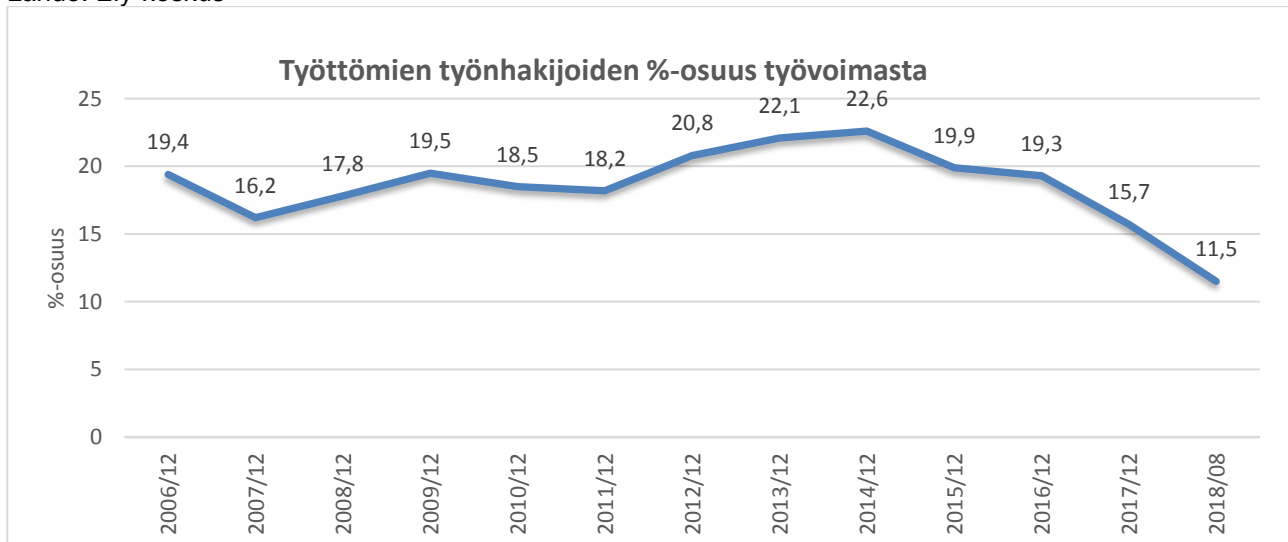
Taulukko 8. Kemijärven kaupungin työttömyys vuonna 2018 (tammi-elokuu) keskimäärin

Lähde: Ely-keskus	lkm	%	
Työttömät	403	13,3	(% työvoimasta 3034)
- miehet	270	67,1	(% työttömistä)
- naiset	133	32,9	(% työttömistä)
- alle 25 v. työttömät	32	7,9	(% työttömistä)
- yli 50 v. työttömät	236	58,6	(% työttömistä)
- pitkäaikaistyöttömät	88	21,7	(% työttömistä)

Lapin työttömyysaste on ollut vuonna 2018 12,4 % ja koko maan 10,1 %, joten Kemijärven työllisyystilanne on ollut 0,9 %-yksikköä huonompi kuin Lapissa keskimäärin ja 3,2 %-yksikköä huonompi kuin maassa keskimäärin.

Vuonna 2018 Kemijärven keskimääräinen työttömyysaste on laskenut vuodesta 2017 3,0 %-yksiköllä. Elokuun 2018 lopussa työttömiä oli 348 (11,5 %).

Lähde: Ely-keskus

1.2.3. KEMIJÄRVEN TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Kemijärven kaupunki on ollut suuren rakennemuutoksen paikkakunta jo vuosia. Tämä on vaikuttanut kaupungin talouskehitykseen voimakkaasti. Väestö on siirtynyt koulutuksen tai työn perässä muualle Suomeen ja ikärakenne on samassa yhteydessä vääristynyt. Samaan aikaan on kuitenkin tapahtunut myös positiivista kehitystä uusien työpaikkojen ja palvelujen kautta sekä paluumuuton muodossa. Merkittäviä työnantajia kaupungin lisäksi ovat alueella toimivat Huurre Group, Kelan yhteyskeskus sekä Keitele Group.

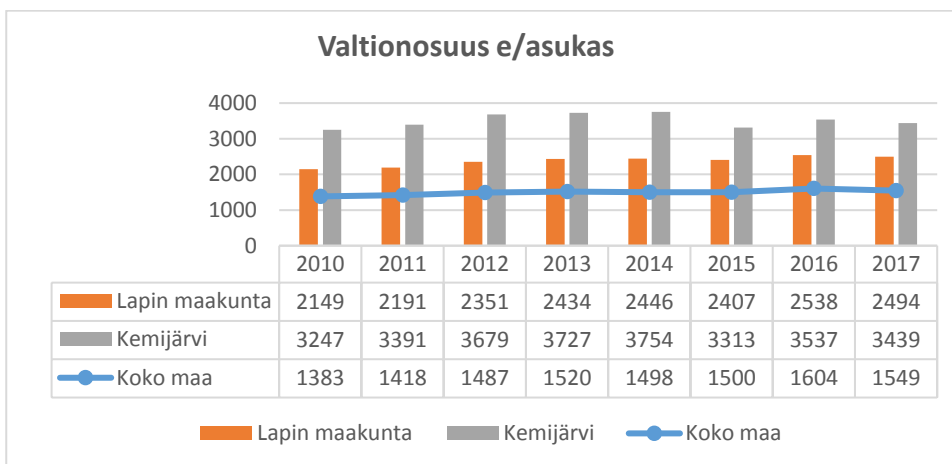
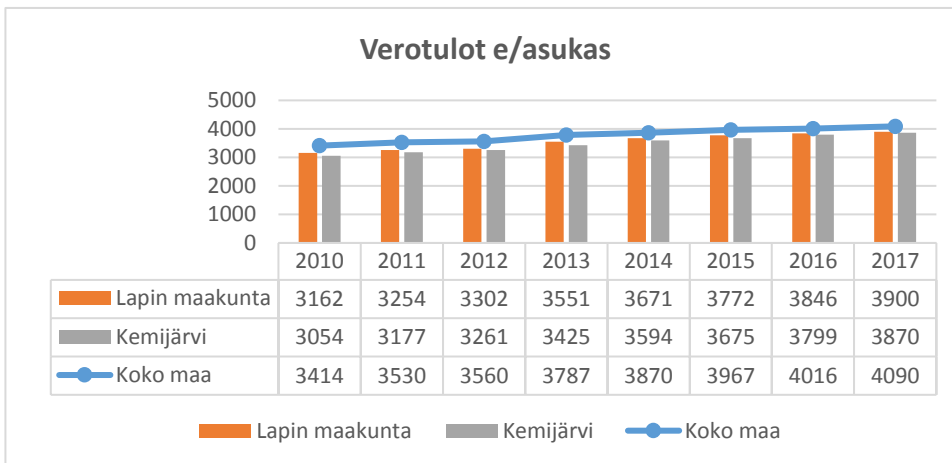
Työllisyyskehitys on ollut positiivista neljä vuotta peräkkäin. Kaupunki on panostanut pitkäaikaistyöttömien hoitoon vuosittain yli miljoonalla eurolla. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on vähentänyt pitkäaikaistyöttömien määrää, mutta samaan aikaan ns. sakkomaksut ovat pysyneet varsin korkealla tasolla. Kaupunki on lisäksi tukenut myös pitkäaikaistyöttömän palkkaavaa yrityksiä ja yhteisöjä 500 €/kk.

Kaupungin talous on ollut alijäämäinen vuodesta 2012 asti. Valtuustososimuksen linjausten mukaisesti taloutta on pyritty eri keinoin saamaan tasapainoon. Talouden tasapainottamistoimenpiteet jatkuvat nykyisellä valtuustokaudella. Uusi valtuustososimus on allekirjoitettu ja valtuustoryhmät saavat keskusteltavakseen isoja talouden tasapainottamistoimenpiteitä, joista toivotaan ratkaisut valtuustokauden aikana.

Tulevan maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu tulee vaatimaan kaupungin päättäjiltä ja virkamiehiltä resursseja ja tahtoa tehdä ratkaisuja. Tavoitteena on varmistaa myös kaupungin omilla toimilla, että uudistus mahdollistaa uuden kaupungin kehittämisen mahdollisimman vahvalta pohjalta oikeanlaisella palvelutasolla. Kaupungin virkamiehiä ja luottamusmiehiä on mukana useissa eri ohjaus- ja työryhmissä valmistelemassa uudistusta.

Biojalostamon investointisuunnitelmat etenevät. Odotettavissa on investointipäätös vuoden 2019 aikana.

Lähde: Tilastokeskus

1.2.4. HENKILÖSTÖ

Taulukko 9: Toistaiseksi voimassa olevien virkojen ja työsuhteisten tehtävien kokonaismäärän kehitys

Palvelualue	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Hallinto- ja tukipalvelut	38	45	45	45	40	38	38
Hyvinvointipalvelut	434	413	418	389	380	387	386
Tekniset palvelut	83	95	94	93	88	84	84
Yhteensä	555	553	557	527	508	509	508

Henkilöstömäärät on kuvattu talousarvio- ja taloussuunnitelmassa nykyisen organisaatorakenteen mukaisesti siten, että lukuihin on sisällytetty arvio kaupungissa työskentelevästä vakituisesta henkilöstöstä huolimatta siitä, onko virka-/työsuhte päätoiminen vai sivutoiminen. Projektihenkilöstö ja tukityöllistetyt eivät ole luvuissa mukana. Määrät sisältävät arvion vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisesta henkilöstöstä.

Tukityöllistettyjä on tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2018 viimeisenä päivänä kaupungin palveluksessa viisi. Määräaikaisia sivuviranhaltijoita (pääosin kansalaisopiston tuntiopettajat) on arviolta vuoden viimeisenä päivänä viisikymmentäneljä (54). Kokonaisuudessaan arvio henkilöstömäärästä 31.12.2018 mukaan lukien määräaikainen henkilöstö on 615.

Taulukko 10: Palkkojen jakauma

	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Luottamushenkilöt	109 680	155 788	113 129	97 556	106 175	77 980	105 700
Kuukausipalkat	22 508 614	22 040 880	19 252 104	18 314 417	19 809 857	17 877 750	18 088 390
Tuntipalkat	895 022	948 736	856 512	761 950	600 026	565 060	623 290
Erilliskorvaukset	2 527 461	2 437 566	2 514 350	2 070 035	2 261 817	1 520 570	1 525 800
Sairaus- ja äit.loman sijaiset	345 158	372 386	271 725	243 595	258 640	83 000	119 000
Vuosiloma- ym. sijaiset	1 207 755	1 312 817	1 104 511	1 115 034	1 251 502	390 690	415 000
Tilapäinen työvoima	884 783	773 113	569 494	345 614	327 273	262 940	215 500
Jaksotetut ja aktivoidut palkat	847 939	559 477	162 296	266 092	215 133	0	0
Palkat yhteensä	27 630 534	28 600 763	24 519 528	22 701 882	24 830 423	20 777 990	21 092 680

Taulukko 11: Henkilöstömenojen (palkat ja sosiaalikulut) kehitys asukasta kohden

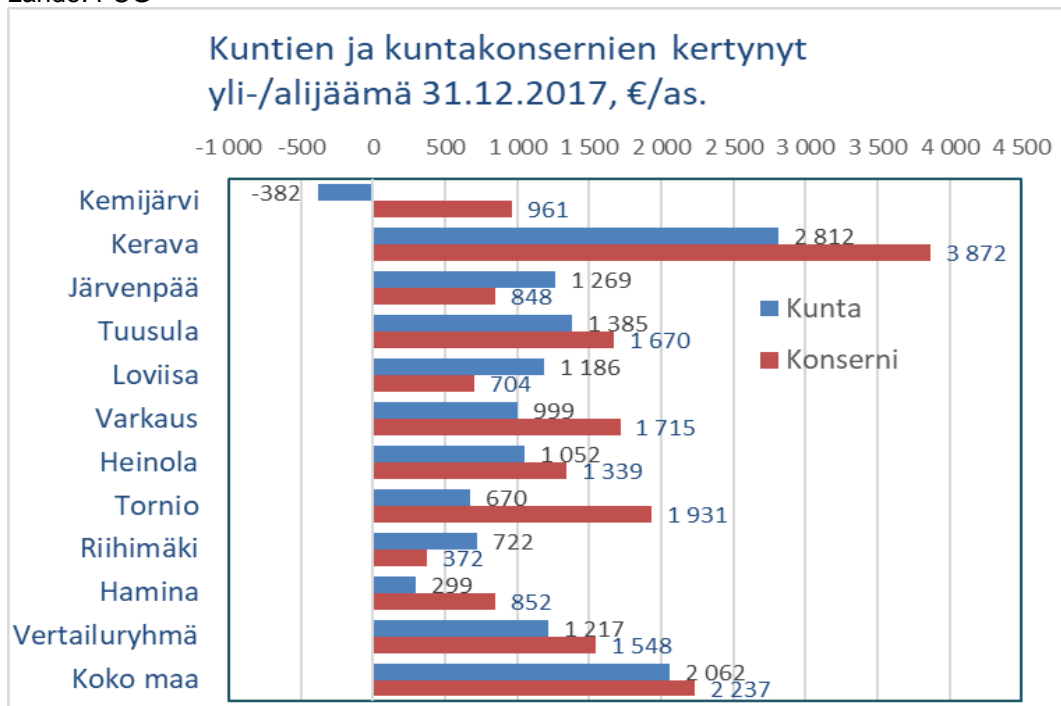
Vuosi	Palkat / 1000 €	Sos.maksut 1 000 €	Yhteensä 1 000 €	Asukasluku	Palkat / asukas	Sos.maksut /asukas
TP 2010	26 910	8 481	35 391	8 418	3 196	1 007
TP 2011	27 747	8 497	36 244	8 295	3 345	1 024
TP 2012	29 015	8 635	37 650	8 093	3 585	1 067
TP 2013	27 631	8 671	36 302	7 984	3 461	1 086
TP 2014	28 601	8 775	37 376	7 882	3 629	1 113
TP 2015	24 520	7 722	32 242	7 769	3 156	994
TP 2016	22 702	7 251	29 953	7 661	2 963	947
TA 2017	23 229	6 727	29 957	7 600	3 056	885
TA 2018	20 778	6 420	27 198	7 550	2 752	850
TA 2019	21 093	6 153	27 246	7 300	2 889	843
ka 2010-19	25 225	7 733	32 958	7 855	3 204	982

Taulukko 12: Kunta-alan eläkepoistuma / Kemijärven kaupunki 2016-2035

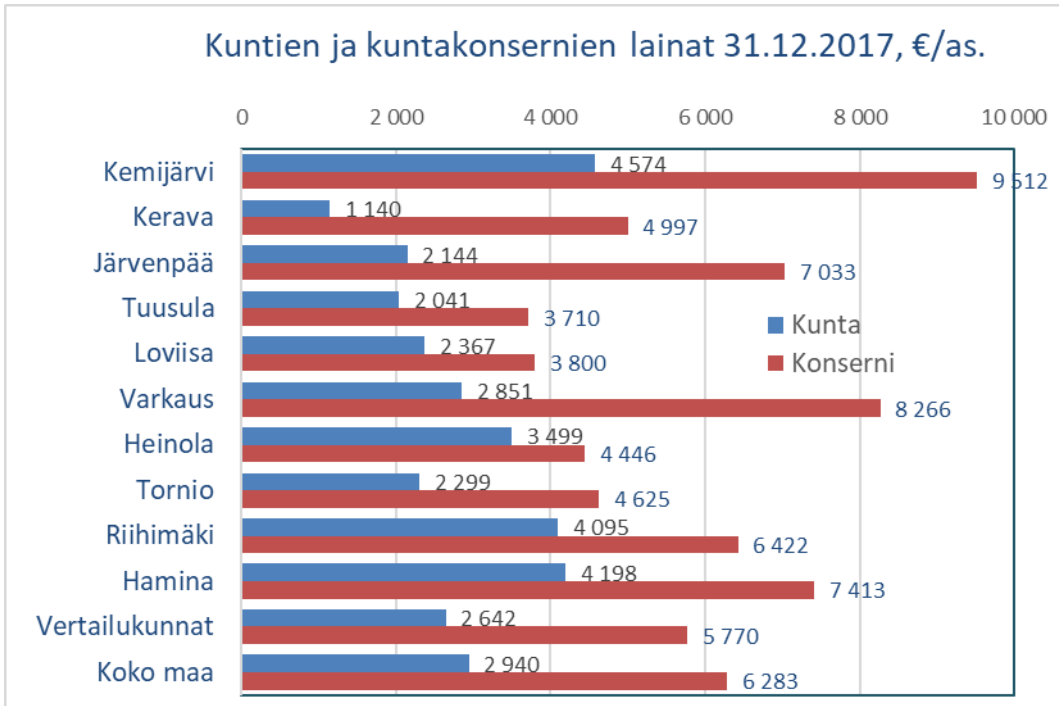
Henk	Vanhuuseläke	Työkyvyttömyyseläke	Eläkepoistuma yht.	Eläkkeet, % 2013 tilanteesta	Koko kunta-ala %
2016	43	6	49	6,4	3,6
2017	38	5	43	5,7	3,6
2018	36	5	41	5,4	3,6
2019	32	5	37	4,9	3,6
2020	32	4	36	4,8	3,6
2021	26	4	30	4,0	3,5
2022	30	4	34	4,4	3,4
2023	26	4	30	3,9	3,4
2024	27	3	30	3,9	3,3
2025	26	3	29	3,8	3,3
2026	24	3	27	3,5	3,2
2027	23	2	25	3,2	3,1
2028	19	2	21	2,7	3,0
2029	19	2	21	2,7	2,9
2030	15	2	17	2,2	2,8
2031	15	2	17	2,2	2,6
2032	14	2	16	2,1	2,5
2033	11	2	13	1,7	2,3
2034	10	2	12	1,5	2,3
2035	11	1	12	1,6	2,2

1.2.5. KEMIJÄRVI KONSERNIN KRIISIKUNTAKRITEERIT VERRATTUNA USO-VERKOSTON MUIHIN SEUTUKAUPUNKEIHIN

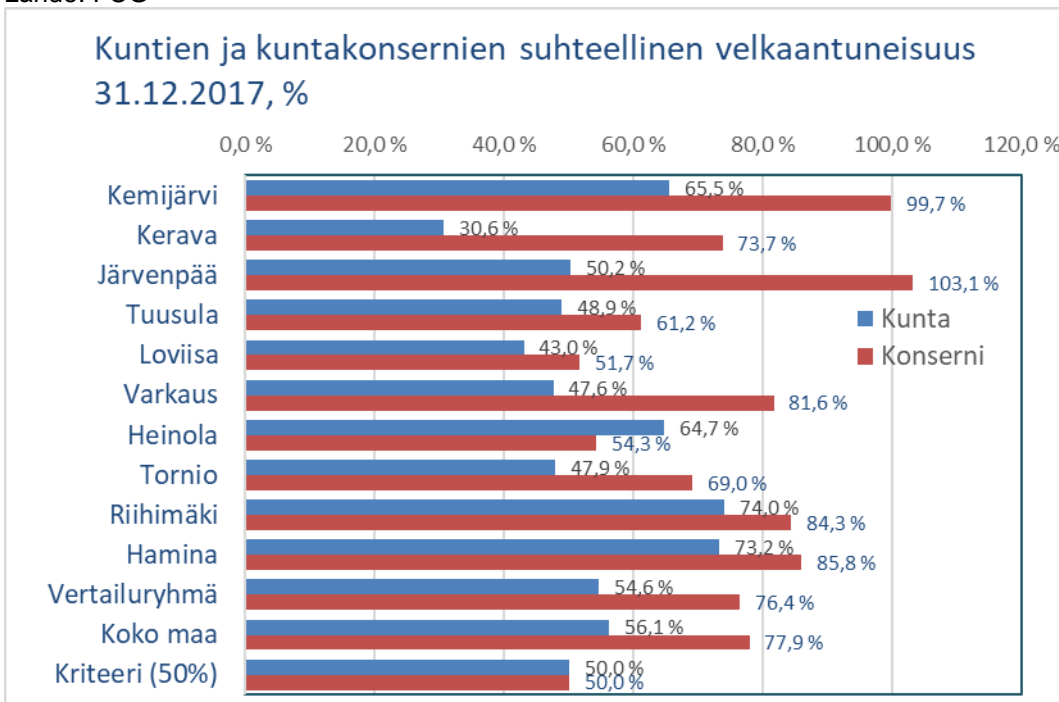
Lähde: FCG

Lähde: FCG

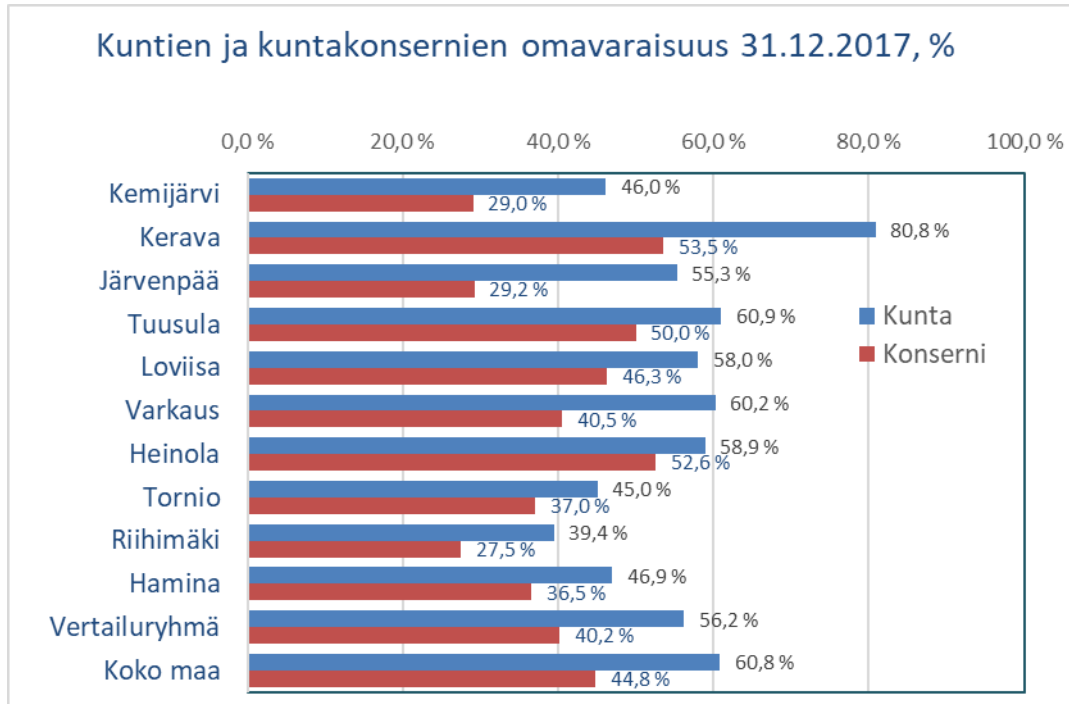

Lähde: FCG

Suhteellinen velkaantuneisuus = $(\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
 Tunnusluku kertoo kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Lähde: FCG

Kunnan omavaraisuusaste = (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Konsernin omavaraisuusaste = (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Kriisikuntakriteerit (tilinpäätökset 2016 ja 2017)

Luvut FCG:n tarkistamattomia lukuja, Lähde: FCG

	1. Konsernin kertyneen jäämän perusteella		2. kaikki seuraavat 8. kriteeriä täyttyvät						Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus	
			Kunnan tulovero%		Konsernin vuosikate		Konsernin lainakanta			
	2016 €/as	2017 €/as	2016 %	2017 %	2016 €/as	2017 €/as	2016 €/as	2017 €/as	2016 €/as	2017 €/as
Raja-arvo	alijäämä vähintään 500 €/as. 1000 €/as.		väh. 20,87 1)	väh. 20,92 1)	negatiivinen		väh. 9181 2)	väh. 9424 2)	väh. 50 %	
Kemijärvi	751	961	21,00	21,00	1 254	1 055	8 775	9 512	95,3 %	99,7 %
Kerava	4 692	3 872	19,25	19,25	1 233	1 161	4 761	4 997	69,3 %	73,7 %
Järvenpää	1 053	848	19,75	19,75	628	582	6 733	7 033	94,6 %	103,1 %
Tuusula	1 508	1 670	19,50	19,50	582	691	3 432	3 710	56,5 %	61,2 %
Loviisa	405	704	19,75	19,75	647	726	3 575	3 800	50,2 %	51,7 %
Varkaus	1 507	1 715	20,75	21,00	1 046	817	7 897	8 266	76,1 %	81,6 %
Heinola	1 139	1 339	20,50	20,50	476	705	3 929	4 446	54,4 %	54,3 %
Tornio	1 780	1 931	20,50	21,00	823	655	4 775	4 625	68,2 %	69,0 %
Riihimäki	107	372	20,50	20,50	598	931	6 092	6 422	86,6 %	84,3 %
Hamina	519	852	21,00	21,00	976	1 270	7 180	7 413	84,6 %	85,8 %

- 1) Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti
- 2) Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla

1.3. TILIVELVOLLISET VUONNA 2019

Kuntalain 125 §:n mukaisia tilivelvollisia ovat:

kaupunginhallitus
keskusvaalilautakunta
hyvinvointilautakunta
tekninen lautakunta
rakennuslautakunta

Viranhaltijoista tilivelvollisia ovat seuraavat viranhaltijat:

Hallinto- ja tukipalvelut

Kaupunginjohtaja	Rantanen Atte
Palvelualuejohtaja	Säärelä Marjo
Talous- ja kehittämisjohtaja	Kuvaja Tuula

Hyvinvointipalvelut

Palvelualuejohtaja	Narkilahti Juha
Varhaiskasvatuspäällikkö	Karjalainen Marja-Leena
Perusopetuksen ja lukion rehtori	Tervonen Ilpo
Nuorisosihteeri	Kilpeläinen Kaisu
Johtava terveyskeskuslääkäri	Poropudas Anne
Johtava sosiaalityöntekijä	Onkamo Merja
Perhe- ja mielenterveysklinikan johtaja	Virta Pertti
Hoiva- ja hoitotyönjohtaja	Piisilä Päivi
Vammaispalvelujohtaja	Myllykangas Antero

Tekniset palvelut

Palvelualuejohtaja	Kankaanranta Markku
Ruokapalvelupäällikkö	Paavola Outi
Siivouspalvelupäällikkö	Hoisko Teija

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

TA 2018	TALOUSSUUNNITELMA PALVELUALUEET	TA 2019	TS 2020	TS 2021
-6 116 300	HALLINTO- JA TUKIPALVELUT PALVELUALUE YHTEENSÄ	-5 704 000	-5 469 700	-5 395 000
-5 310 000	Hallinto- ja tukipalvelut	-5 704 000	-5 469 700	-5 395 000
-806 300	Elinkeinopalvelut yksikkö	0	0	0
-47 572 660	HYVINVOINTIPALVELUT PALVELUALUE YHTEENSÄ	-48 715 250	-48 150 000	-47 630 000
-300 000	Johtaminen	-300 000	-300 000	-300 000
-2 413 300	Varhaiskasvatuspalvelut	-2 796 800	-2 800 000	-2 750 000
-6 750 000	Perusopetus- ja lukio- koulutuspalvelut	-6 539 580	-6 310 000	-6 260 000
-3 157 250	Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	-3 376 540	-3 400 000	-3 350 000
-1 470 000	Perhepalvelut	-1 616 210	-1 650 000	-1 650 000
-17 813 700	Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	-18 746 790	-18 410 000	-18 090 000
-2 784 350	Aikuisten psykososiaaliset palvelut	-2 633 500	-2 600 000	-2 600 000
-3 884 060	Vammaisten palvelut	-3 984 370	-4 010 000	-4 010 000
-9 000 000	Ikäihmisten palvelut	-8 721 460	-8 670 000	-8 620 000
285 160	TEKNISET PALVELUT PALVELUALUE YHTEENSÄ	290 860	350 000	350 000
285 160	Tekniset palvelut	290 860	350 000	350 000
0	Ruokapalvelut (nettoyksikkö)	0	0	0
0	Laitoshuoltopalvelut (netto- yksikkö)	0	0	0
-53 403 800	KAUPUNGIN TALOUS- SUUNNITELMA YHTEENSÄ	-54 128 390	-53 269 700	-52 675 000

Kemijärven kaupunginvaltuuston hyväksymän organisaatorakenteen mukaisesti kaupungin talousarvion sitovuustaso valtuustoon nähden on palvelualueitaso. Kaupunginvaltuusto on delegoinut määrärahojen jaon palvelualueiden alaisten vastualueiden ja toimintayksiköiden (kustannuspaikat) osalta kaupunginhallitukselle ja lautakunnille. Kaupunginhallitus ja lautakunnat käsittelevät kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion pohjalta palvelualueiden alaisten vastualueiden ja yksiköiden (kustannuspaikat) käyttösuunnitelmat ja määräraha- jaon talousarviovuoden alussa.

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT PALVELUALUE

TALOUSARVIO 2019

1. TOIMINTA-AJATUS

Palvelualueen tehtävänä on tuottaa koko kaupungin hallinto- ja tukipalvelut, johtaa ja valvoa kaupungin hallintoa, huolehtia kaupungin kehittämisedellytyksiin liittyvistä asioista, edunvalvonnasta, Itä-Lapin maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta ja elinkeinopalveluista. Elinkeinojen kehittämistä ja edunvalvontaa johtaa kaupunginjohdaja. Palvelualueen toimintaa ja toiminnan kehittämistä johtaa hallintosäännön mukaisesti palvelualuejohtaja.

Palvelualueen tehtävänä on lisäksi vastata koko kaupunkiorganisaation ja konsernin talouden ja toimintojen yhteensovittamisesta, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätöksenteon tuesta, päätösten toimeenpanosta ja viestinnästä.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Maakunta- ja sote-uudistuksen lait ovat tällä hetkellä eduskunnan käsiteltävinä. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021. Valmistautuminen uudistukseen tulee näkymään toimintaympäristössä yhä voimakkaammin ja valmistelutyö sitoo myös Kemijärven kaupungin resursseja. Uuden kaupungin roolin tulee tämentymään maakunta- ja sote-uudistuksen lakien vahvistumisen jälkeen.

Hallinto- ja tukipalvelujen roolina on mahdollistaa kuntalaisten osallistuminen kaupungin palvelujen uudistamiseen, sillä kuntalaisille on jo kuntalain mukaankin taattava mahdollisuus mielipiteidensä ja kannanottojensa ilmaisemiseen ennen päätöksentekoa. Kemijärven aktiiviset kylät ja kyläläiset ovat kaupungin voimavara, josta pidetään huolta. Leader-toiminta tukee kylien kehittämistä ja kylissä järjestettäviä palveluja.

Elinkeinoelämän positiivinen kehitys näkyy monella tapaa yksityisellä palvelusektorilla ja sitä kautta myös kaupungin verotulokertymässä. Kaupungin roolina on tukea aktiivisilla maankäytön ratkaisuilla ja yritysneuvontapalveluilla yritysten sijoittumista Kemijärvelle ja liiketoiminnan edellytyksiä yritysten eri elinkaartilanteissa. Elinkeinopalvelut kaupungille tuottaa Kemijärven Kehitys Oy 1.1.2019 alkaen ja kaupungin palveluksessa oleva elinkeinopalveluiden henkilöstö siirtyy kehitysyhtiön palvelukseen. Positiivista kehitystä tukee brändin mukaisen kaupunkikuvan vahvistuminen.

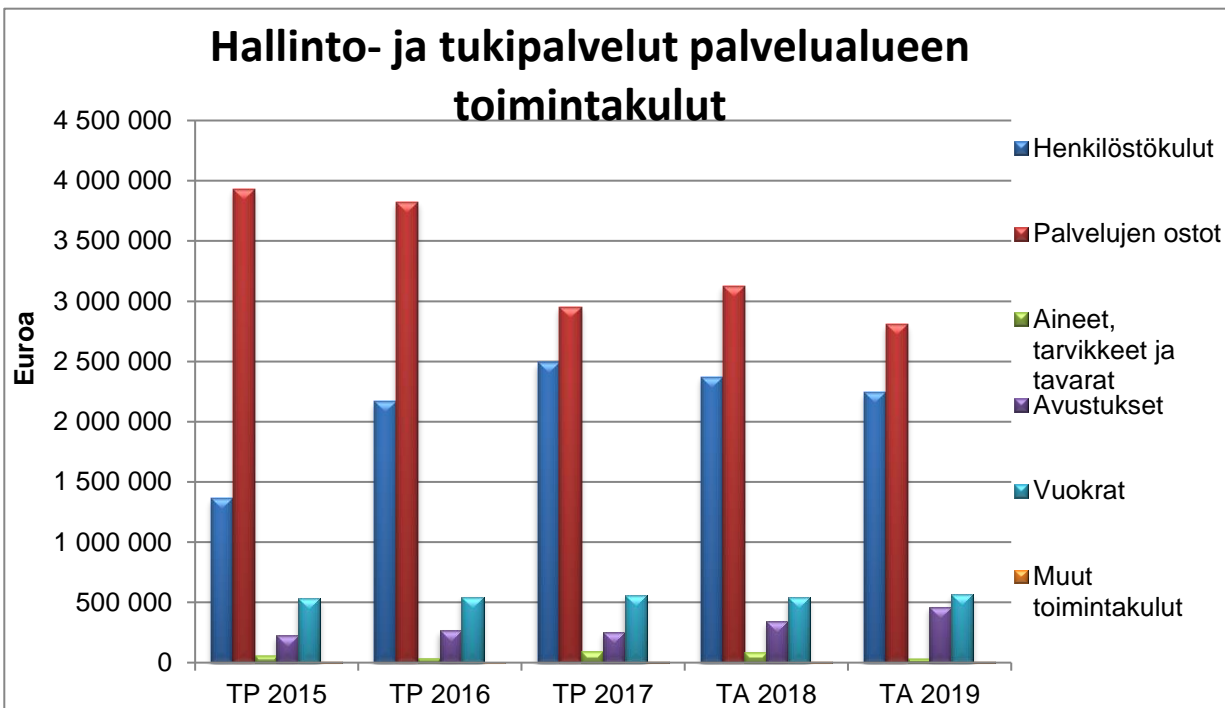
Toimintaprosessien ja palvelujen kehittämisessä voimakkaan muutosajurina toimii digitalisaation hyödyntäminen, sähköisiä prosesseja kehitetään niin sisäisten, kuin ulkoistenkin asiakkaiden käyttöön. Hallinto- ja tukipalvelut tuottaa palveluita koko kaupunkikonsernille ja tukee tytäryhtiöitä niiden tarpeiden mukaisesti. Vuoden 2019 oleellisena toiminnallisena muutoksena on Tilapalvelut liikelaitoksen perustaminen. Selvitetään Kemijärvi-kortin käyttöönotto.

3. TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Kemijärvi – konsernin toiminnan ja asennekulttuurin vahvistaminen yhteistyön tavoitteita ja asiakasnäkökulmaa palvelevaksi. Hallinto- ja tukipalvelujen palveluprosessien kehittäminen ja toimintojen digitalisoiminen. Konsernijohtamisen jäntevöittäminen ja palvelutoiminnan läpinäkyvyys. Brändin mukaisen kaupunkikuvan vahvistaminen sekä erilaisten viestintäkanavien ja keinojen hyödyntäminen. Työnantajakuva vahvistetaan mm. ottamalla käyttöön henkilökunnan hyvinvointietu. Palvelualueen sisäistä ja ulkoista viestintää tehostetaan.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-6 361 180	-6 636 440	-6 214 240	-6 020 000	-5 975 500
Toimintatulot	658 754	520 140	510 240	550 300	580 500
Toimintakate	-5 702 427	-6 116 300	-5 704 000	-5 469 700	-5 395 000

5.Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	46	45	40	38	38
Henkilöstömenot €	-2 494 442	-2 371 300	-2 240 910	-2 128 900	-2 128 900
Muutos %	15,2	-4,9	-5,5	-5,0	0
Palvelujen ostot €	-2 952 485	-3 127 170	-2 900 460	-2 920 000	-2 920 000
Muutos %	-22,7	5,9	-7,2	4,0	0
Toimintakate €/asukas	-750	-810	-781	-754	-755

6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Hallinto- ja tukipalvelujen tehtävänä on valvoa palvelualueiden hallinnon toimivuutta ja hallintosäännön sekä muiden ohjeiden noudattamista. Päätösten laillisuuden ja päätösten toimeenpanon sujuvuuden valvonta on keskeinen osa riskienhallintaa. Sisäisessä valvonnassa kiinnitetään vuoden 2019 aikana erityistä huomiota tietosuojaan ja tietoturvaan.

PALVELUALUE: HYVINVOINTIPALVELUT

TALOUSARVIO 2019

1. TOIMINTA-AJATUS

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestörakenne on painottunut ikäihmisiin ja ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen. Syntyvyys on alhaista kuolleisuuteen verrattuna. Työttömyys on vähentynyt ja biosellutehtaan investointipäätöstä odotetaan. Kaupungin taloustilanne asettaa haasteita palvelutuotannolle.

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan uudistumisen aikataulu on epävarma. Valmistelutyö jatkuu mm. maakunnan yhteisten toimintatapojen suunnittelulla ja käyttönotolla, palveluiden painopisteiden muutoksilla sekä varmistamalla paikkakunnan hyvät palvelut jatkossakin. Hyvinvointikeskus Lapponian toimintoja kehitetään edelleen tavoitteena monialainen hyvinvointikeskus, joka palvelee laaja-alaisesti kaupunkilaisia ja muita palveluiden tarvisijoita. Toimintojen kehittämisessä painopisteenä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut.

SOTE- uudistuksen lykkääntymisestä huolimatta organisaation rakenne olisi perusteltua muuttaa hyvissä ajoin vastaamaan sote- palveluita ja kaupungin omaa toimintaa. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen jää kaupungin vastuulle, joka tulee valmistella ja konkretisoida laajasti.

3. TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Hyvinvointipalvelut vastaa omalta osaltaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Terveiden, hyvinvoinnin ja myös turvallisuuden edistämisen koordinoinnista päätetään ja työ aloitetaan suunnitellusti. Palvelualueen toimintaa kehitetään laajan hyvinvointikertomuksen perusteella. Ennaltaehkäisevässä työssä korostuvat sivistyspalvelut, jotka jäävät kaupungin omaksi toiminnaksi jatkossa.

Palvelutarpeen muutoksiin reagoidaan ennakoivasti. Tavoitteena on edelleen pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien aktiivointi ja työmarkkina-aseman parantaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden alentaminen. Laitoshoitopaikkoja vähennetään ja resursseja kohdennetaan kotiin annettaviin palveluihin. Ulkopuolisten toimijoiden palveluita hyödynnetään mm. palvelusetelijärjestelmän avulla.

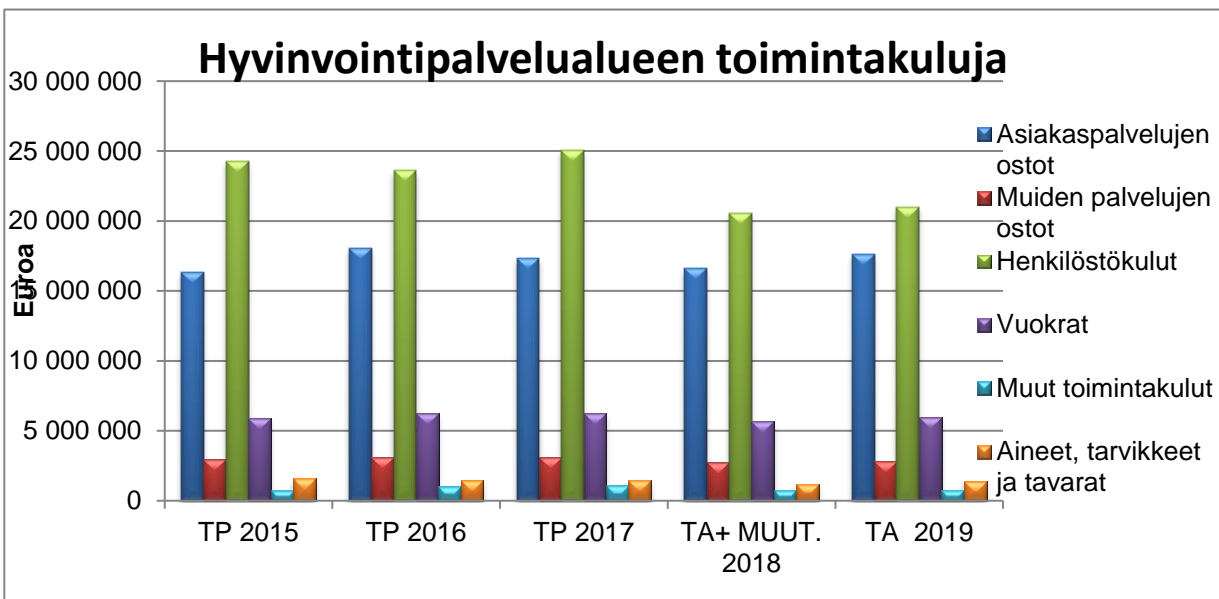
Palveluiden laatua arvioidaan säännöllisesti ja keskeiset tulokset julkistetaan. Palvelualueen sisäistä ja ulkoista viestintää tehostetaan.

NHGN avulla selvitetään talven aikana kehittämistoimenpiteitä, joilla on toiminnan laatua parantavia ja säästövaikutuksia. Tavoitteena on analysoida ali- ja yliresursointia, ennaltaehkäisevän työn vaikutuksia, palvelujen tasoa ja riittävyttä sekä muiden kuntien hyviä käytäntöjä. Työskentelyssä käytetään myös eri kuntien vertailutietoa. Loppuvuoden kehittämiskeskustelujen kohteena ovat vammaispalvelut, päihde- ja mielenterveyspalvelut, työllistämispalvelut, kotihoito ja kotisairaanhoido sekä lasten ja perheiden moniammatilliset palvelut. Kehityskeskusteluja jatketaan kevään aikana ja niiden päivien teemat päätetään myöhemmin. NHGN laatimien raporttien perusteella tehdään tarvittavat päätökset toiminnan kehittämiseksi.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-56 250 711	-52 448 970	-53 647 180	-53 100 000	-52 580 000
Toimintatulot	5 827 240	4 876 310	4 931 930	4 950 000	4 950 000

Toimintakate	-50 423 471	-47 572 660	-48 715 250	-48 150 000	-47 630 000
---------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

5. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	445	389	380	388	387
Henkilöstömenot €	-25 081 241	-20 589 220	-21 018 160	21 400 000	21 350 000
Muutos %		-17,9	2,0	1,8	-0,2
Palvelujen ostot €	-20 425 086	-19 348 400	-20 479 890	-20 400 000	-20 300 000
Muutos %		-5,3	5,8	-0,4	-0,5
Toimintakate €/asukas	-6 637	-6 270	-6 673	-6 641	-6 662

6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Valvonta jakaantuu sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan. Ulkoista valvontaa harjoittaa tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta, ministeriöt, opetushallitus sekä esim. Lapin ELY ja AVI. Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa. Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan myös kehityskeskusteluissa ja henkilöstökokouksissa.

Erityisenä sisäisen valvonnan kohteena on tulevana vuonna ulkoistetut palvelut.

VASTUUALUE: VARHAISKASVATUSPALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja päiväkodeissa. Esiopetusta toteutetaan Kallaan päiväkodissa, Särkelän koulun tiloissa sekä väliaikaisesti Elinkaaritalon tiloissa. Aamu- ja iltapäivätoimintaa toteutetaan Hillatien, Särkelän ja Isokylän kouluilla sekä päiväkodeissa.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää.

Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä.

Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

1.8.2017 voimaan tullut Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on varhaiskasvatuksen järjestäjiä oikeudellisesti velvoittava määräys. Määräyksen mukaan kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta niin laajasti ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa on tarvetta. Varhaiskasvatuksen valtakunnallisen ohjauksen tarkoituksena on luoda yhdenvertaiset edellytykset varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kokonaisvaltaiselle kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle.

1.9.2018 voimaan tulleen varhaiskasvatustalain- ja asetuksen mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päättäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Laissa korostuu lapsen ja vanhemman tai huoltajan osallisuus toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön nimikkeet on muutettu varhaiskasvatustalain mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajaksi ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajaksi.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Varhaiskasvatuksen palvelutarve on jatkanut kysyntää etenkin vuorohoidon osalta. Työelämän muutokset sekä lapsiperheiden paikkakunnalle muutto ovat lisänneet varhaiskasvatuspaikkojen kysyntää.

Vuorohoidon tarpeeseen vastaamiseksi selvitetään lisäresurssin tarve henkilöstön ja tilojen osalta. Jyväskylän päiväkodin laajennusosan valmistuminen helpottaa vuorohoidon tarpeeseen vastaamista.

Palvelujen mitoituksen ennakointi on haasteellista, jonka vuoksi ruuhkatilanteissa voidaan joutua tekemään myös väliaikaisia ja räätälöityjä ratkaisuja. Vapaita varhaiskasvatuspaikkoja tulisi olla tarjolla läpi toimintakauden. Päiväkotien lapsimäärää tarkastellaan ja arvioidaan toimintakauden aikana. Mikäli lapsimäärissä tapahtuu vähenemistä, tilanteeseen reagoidaan suunnitelmallisesti.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	
1.	Jyväskylänpuiston päiväkodin laajentaminen vastaamaan varhaiskasvatuksen toiminnalle asetettavia tavoitteita.	Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun erilaisten toiminnallisten keinojen kautta. Vanhempien ehdotuksia ja toiveita kartoitetaan vanhempainilloissa sekä kyselyllä. Henkilökunta osallistuu toiminnan suunnitteluun ideoimalla toimintaympäristön rakentumista. Monialainen yhteistyö.	Lasten haastattelut. Lasten tuottama materiaali. Järjestetyt vanhempainillat ja kyselyt. Henkilöstön suunnittelupalaverit. Monialaisen yhteistyön toteutuminen.

2.	Riittävä määrä kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä.	Kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön rekrytointi varhaiskasvatuksen opettajien ja lastenhoitajien tehtäviin. Palkkausjärjestelmä tukee henkilöstön rekrytointia. Henkilöstön täydennyskoulutus.	Haettavana olleissa tehtävissä on kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilöstö. Toimiva palkkausjärjestelmä. Koulutusten määrä.
3.	Varhaiskasvatuslain - ja perusteiden mukainen laadukas kasvatus ja opetus.	Vuorohoidon laadun varmistaminen ja tarpeeseen vastaaminen. Monialaisen yhteistyön kehittäminen. Lapsen tuen tarpeen tunnistaminen ja tuen järjestäminen.	Vuorohoidon tarpeeseen on vastattu riittävästi tilaratkaisuilla ja varhaiskasvatuslain- ja asetuksen mukaisella henkilöstömäärällä. Neuvolatyöryhmän toiminta on käynnistynyt. Oppilashuoltotyöryhmän kokoukset. Havainnointi – ja arviointimenetelmät ovat käytössä.

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Jyväskylänpuiston, Kallaan, Särkelän ja Metsämiehentien päiväkotien vastaavien lastentarhanopettajien tehtävät muutetaan varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviksi vuoden 2019 aikana. Jyväskylänpuiston päiväkodissa aloittaa työnsä päiväkodin johtaja alkuvuodesta 2019. Kallaan, Särkelän ja Metsämiehentien päiväkoteihin perustetaan yksi yhteinen päiväkodin johtajan virka loppuvuodesta 2019 tai alkuvuodesta 2020. Päiväkodin johtajan pääasiallisiin tehtäväalueisiin kuuluvat päiväkotien pedagogisesta ja työnjohdollisesta toiminnasta vastaaminen. Lisäksi tehtävään sisältyy yksikön toimintaa ja henkilöstöä koskeva esimiestyö yhteistyössä varhaiskasvatuspäällikön kanssa.

Vuorohoitoryhmään tarvitaan varhaiskasvatuksen opettajan tehtävä toistaiseksi voimassa olevana. Ryhmään tarvitaan lisäksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, jotta toiminta pystytään järjestämään tarpeen mukaisesti. Mikäli nykyinen 1-6. vuotiaiden lasten vuorohoitoryhmä joudutaan suuren lapsimäärän vuoksi jakamaan alle kolmevuotiaiden ja yli kolmevuotiaiden lasten ryhmiksi, tarvitaan molempiin ryhmiin varhaiskasvatuksen opettaja sekä riittävä määrä varhaiskasvatuksen lastenhoitajia.

Varhaiskasvatuspalveluissa on tällä hetkellä yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, joka toimii varahenkilönä. Sijaistaen kaikkien päiväkotien henkilöstön poissaoloja ja on todettu, että tarpeeseen ei pystytä vastaamaan riittävästi yhdellä varahenkilöllä. Tämän vuoksi v. 2019 alkaen tarvitaan lisäksi vielä yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, joka toimii toisena varahenkilönä.

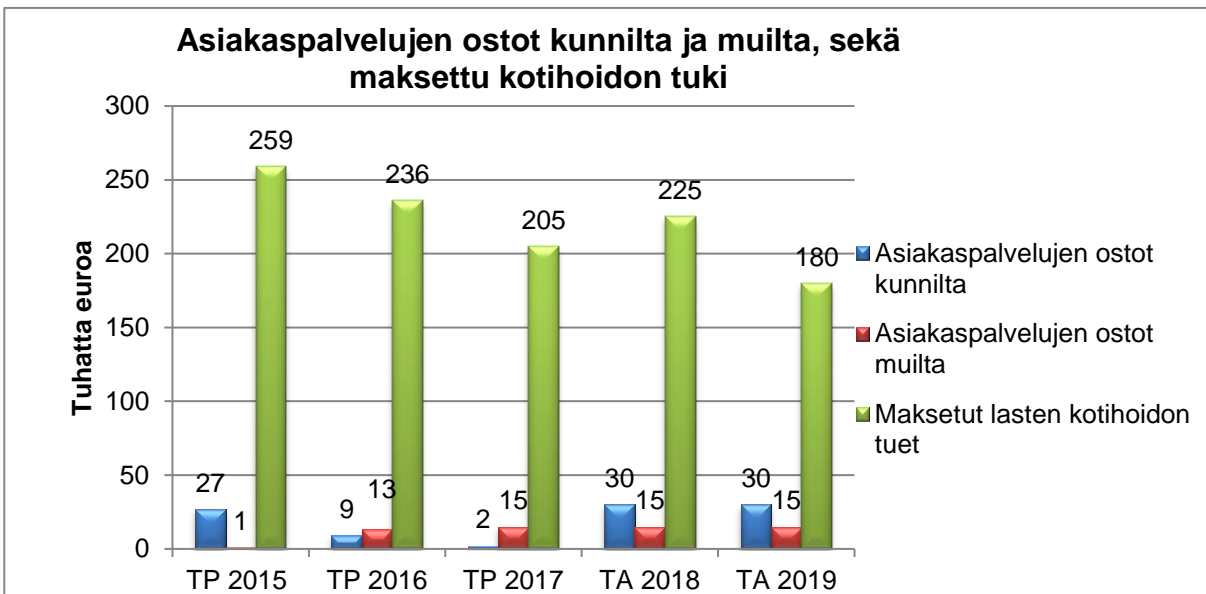
Eläköitymisen myötä varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävä muutetaan varhaiskasvatuksen opettajan tehtäväksi.

Varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle tarvitaan henkilökohtainen erityisavustaja, tehtävään tarvitaan varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Useita varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviä on hoidettu määräaikaisesti henkilöillä, joilla ei ole kelpoisuutta tehtävän hoitamiseen. Tehtävät tulevat uudelleen haettavaksi v. 2019 aikana.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-2 800 687	-2 779 800	-3 046 400	-3 050 000	-3 000 000
Toimintatulot	323 895	366 500	249 600	250 000	250 000
Toimintakate	-2 476 792	-2 413 300	-2 796 800	-2 800 000	-2 750 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	53	53	59	67	67
Henkilöstömenot €	-1 972 252	-1 851 430	-2 131 090	-2 420 000	-2 370 000
Muutos %	1,0	-6,1	15,1	13,6	-2,1
Palvelujen ostot €	-191 911	-223 230	-240 140	-250 000	-250 000
Muutos %	12,7	16,3	7,6	4,1	0
Toimintakate €/asukas	-326	-323	-383	-386	-385

VASTUUALUE: PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Tässä eriteltynä perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluissa käynnissä olevat hankkeet. Sulussa hankkeen loppusumma, joka sisältää sekä avustuksen että omavastuuosuuden. Lopussa hankkeen voimassaolo- tai päättymisaika.

1. Kieltenopetuksen varhentaminen (12 632 €), 1.8.2018 – 31.7.2019
2. Kerhotoiminnan kehittäminen (15 715 €), päättyy 31.12.2019.
3. Liikkuva koulu (15 000 €) Päättyy 1.6.2019.
4. Perusopetuksen tasa-arvo ja laatu (65 000 €), päättyy 31.12.2019.
5. Rajana 50 h –koulupoissaoloihin puuttuminen, 1.8.2018 - 1.6.2019.
6. Lukiokoulutuksen kansainvälistyminen (6250 €), päättyy 1.6.2019.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Hyvinvoiva koulu (Kouluarjen järjestäminen siten, että se tukee oppilaiden hyvinvointia oppijoina, heidän kasvuaan ja kehitystään moniammatillisesti).	<p>Opetukseen resursoiminen</p> <p>Toimiva koulunkäynnin ja oppimisen tuki.</p> <p>Kodin ja koulun aktiivinen yhteistyö.</p> <p>Toimiva oppilas- ja opiskeluhuolto.</p>	<p>Pedagogisesti järkevät ryhmäkoot.</p> <p>Oppimisen tuen kartoitus.</p> <p>Pedagogisten asiakirjojen ajantasaisuus.</p> <p>Lapsi puheeksi – keskustelut.</p> <p>Toimiva tukijärjestelmä.</p> <p>Moniammatillisen yhteistyön toimivuus.</p> <p>Toimiva vanhempainneuvosto.</p> <p>Järjestetyt vanhempainillat ja vartit.</p> <p>Koulukohtaiset oppilashuoltoryhmät toimivat.</p>

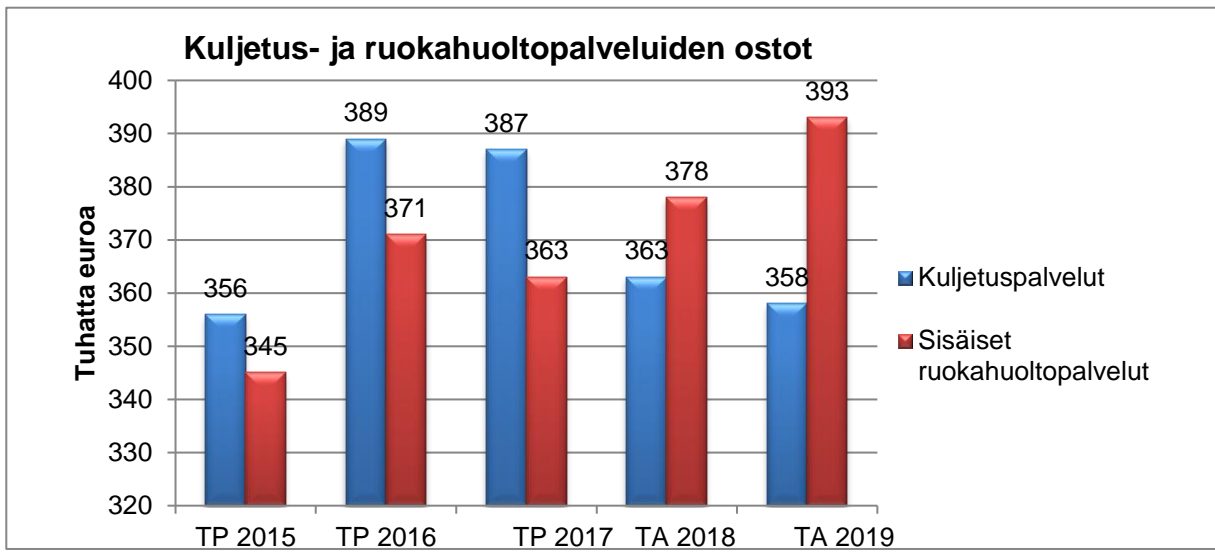
			Toimivat oppilas- ja opiskelijakunta- sekä tukioppilas-toiminta. Oppilaiden vaikutusmahdollisuudet koulussa.
2.	Opetussuunnitelman mukainen laadukas opetus	Opetussuunnitelmien päivitystyön jatkaminen. Opetushenkilöstön täydennyskoulutus. Hankehakujen hyödyntäminen.	Toteutunut päivitystyö. Koulutusten määrä. Haut ja päätökset.
3.	Toimiva oppimisen, koulunkäynnin ja kasvun tuki.	Riittävä laaja-alaisten erityisopettajajien resurssi. Pienryhmäopetukseen resursoiminen. Riittävä koulunkäynninohjaajaresurssi.	Erityisopettajien määrä (100 oppilasta/1 erityisopettaja) Pienryhmäopetuksen joustava järjestäminen. Koulunkäynninohjaajien määrä.

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Vuoden 2019 ajalle ei ole tiedossa varmoja muutoksia henkilöstössä. Mahdollista kuitenkin on, että muuttaman (noin kolme) opettajan ja koulunkäynninohjaajan (noin kaksi) kohdalla muutoksia voi tapahtua. Mikäli muutoksia tapahtuu, tarkastelemme ensisijaisesti mahdollisuutta hoitaa tehtävä sisäisillä järjestelyillä. Mikäli tämä ei onnistu, tulee miettiä palkkaaminen vakinaiseksi vai määräaikaikaisesti silmällä pitäen sitä, että syksyllä 2021 toimintansa aloittaa uusi keskustan koulu ja sitä myötä henkilöstötarve hieman supistuu.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-6 710 544	-6 875 090	-6 752 830	-6 520 000	-6 470 000
Toimintatulot	90 819	125 090	213 250	210 000	210 000
Toimintakate	-6 619 725	-6 750 000	-6 539 580	-6 310 000	-6 260 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	74	75	61	60	60
Henkilöstömenot €	-4 092 283	-4 333 500	-4 175 600	-4 125 000	-4 075 000
Muutos %	-8,2	5,9	-3,6	-1,2	-1,2
Palvelujen ostot €	-1 046 808	-962 650	-1 002 470	-1 010 000	-1 010 000
Muutos %	11,0	-8,0	4,1	0,8	0
Toimintakate €/asukas	-871	-894	-871	-870	-876

VASTUUALUE: KULTTUURI- JA VAPAA-AJANPALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoavat seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille monipuoliset kirjasto- kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen ja osallisuuden lisääminen. Painopisteinä ovat toimintakulttuurien ja oppimisympäristön kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää monipuolista kurssitoimintaa Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella sekä kuvataiteen perusopetusta Kemijärvellä. Kansalaisopisto järjestää Kemijärven kaupungin työntekijöille sisäistä koulutusta.

Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttamiseen.

Liikuntapalvelujen tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle. Toimipisteitä ovat uimahalli, liikuntahalli ja jäähalli.

Kirjastopalveluja tarjoavat pääkirjasto ja kirjastoauto Kyläluuta sekä kirjaston tarjoamat verkkopalvelut. Kulttuuripalvelut tuottaa monipuolisia palveluja kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä tukee kulttuurityötä tekeviä yhdistyksiä.

Nuorisopalvelut vastaa Kemijärven nuorisolle suunnattujen nuorisotyöpalvelujen järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä. Ennaltaehkäisevä työote on mukana kaikessa nuorisopalvelun tuottamisessa palveluissa.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Vastuualueen tavoitteena on toimitilojen kustannustehokas käyttö, etenkin päiväkäyttöä pyritään lisäämään. Yhteisellä markkinoinnilla tuodaan esille tarjolla olevien palvelujen ja tapahtumien monipuolisuus. Selvitetään yhteisen ”harrastekortin” käyttöönottoa. Hankerahoituksella kehitetään uusia toimintamuotoja.

Kansalaisopisto: Tikittäkö digi – hanketta on haettu yhteistyössä Lapin opistopiirin kanssa. Tiivistetään yhteistyötä vammaispalvelujen kanssa. Vapaudenkatu 8:n alakerran toimitilojen korvaaminen edullisimmilla ja ajanmukaisimmilla tiloilla. Hallinto-ohjelma päivitetään uuteen versioon.

Kirjasto: Lapin kirjastot ottanevat käyttöön yhteisen Varaamo-palvelun, jonka kautta kirjaston palveluja ja tiloja voi varata sähköisestä kalenterista. Verkkomaksaminen mahdollistuu kevään aikana. Aineiston laskutus otetaan käyttöön. Sopimukset (esim. hankinta) sopimukset kilpailutetaan koko Lapin kirjaston alueella.

Kulttuuripalvelut: Kulttuurineuvoston perustaminen. Kulttuuritilojen sähköisen varauskalenterin kehittäminen.

Liikuntapalvelut: Uimahallia käyttävien tahojen laskutusjärjestelmä uudistetaan ja liikuntapalvelujen käyttömaksuja tarkistetaan v. 2019 aikana.

Musiikkiopisto: Valtion opetustuntikohtaisen (VOS) tuen määrä pyritään säilyttämään. Ulkopuolisella hankerahalla kehitetään oppilaitoksen toimintaa, oppimisympäristöä ja toimintakulttuuria. OPH:n hankerahalla käynnistettiin Improvisaatio instrumenttipedagogiikassa syksyllä 2018. Hanke kestää vuoden 2019 loppuun. Opistotasoisista musiikin perusteiden opetusta opetetaan Rovaniemeltä Kemijärvelle ja Savukoskelle etäyhteydellä. Siirtyminen uuteen Eepos-oppilaitoshallinta-ohjelmaan vuoden 2019 aikana.

Nuorisopalvelut: Kallaanvaaran nuorisotilan ja bänditilan käytöstä luovutaan vuoden 2019 alusta. Lappi nyt –nuorisotyön ytimessä, hankkeella kehitetään perusnuorisotyön menetelmiä yhdessä Lapin muiden kuntien nuorisotyön kanssa. Hanketta hallinnoi Tornion kaupunki. Etsivä nuorisotyö sai erityisavustusta vuodelle 2019 Lapin AVI:lta 55 000 euroa kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen, josta 0,5 htv:lla kehitetään lasten ja nuorten parissa tehtävää ennaltaehkäisevää nuorisotyötä. Lapin AVI myösi

erityisavusta lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan järjestämiseen 6 600 euroa. Hanketoiminnalla voidaan tukea lasten ja nuorten tasapuolisia osallistumismahdollisuuksia nuorisopalvelujen järjestämiin toimintoihin.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy.	Tarjotaan monipuoliset palvelut vuoden jokaisena päivänä, myös iltaisin ja viikonloppuisin yhteistyössä eri toimijoiden ja kuntien kanssa. Toiminnoissa huomioidaan väestön ikärakenne. Palvelujen esilletuominen, markkinointi: blogi, sosiaalinen media, lehtiartikkelit. Hankerahoituksella kehitetään toimintamuotoja.	Tapahtumien, kurssien ja osallistujien määrät sekä osallistujien ikärakenne. Opistot: mahdollisuus alennettuihin lukukausi- ja kurssimaksuihin sekä stipendeihin. Seuraajat: blogi, sosiaalinen media, lehtiartikkelit. Saadut hankerahoitukset.
2. Ajanmukaisten hallinto-ohjelmistojen ja -työvälineiden käyttöönotto.	Oppilaitoshallinta-ohjelma Eepos Hellewin päivitys Kulttuuritilojen sähköinen varauskalenteri Laskutusjärjestelmän uudistaminen Varaamo ja verkkolaskutus. Erillisrahoituksella toteutettavat hankkeet	Käyttöönottokoulutukset ja perehdyttäminen. Toteutunut/ei toteutunut Myönnetty hankerahoitukset.
3. Tilojen kustannustehokas käyttö	Tilojen käyttöasteiden nostaminen. Siirtyminen kustannustehokkaisiin ja ajanmukaisiin tiloihin (kansalaisopisto).	Uudet käyttäjät ja -ryhmät. Tilavuokrien laskeminen.

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Musiikkiopisto: Henkilökuntamäärässä ei muutoksia.

Kulttuuripalvelut: Kulttuuripalveluista 1.10.2018 pois jääneen työntekijän työt hoidetaan sisäisin järjestelyin.

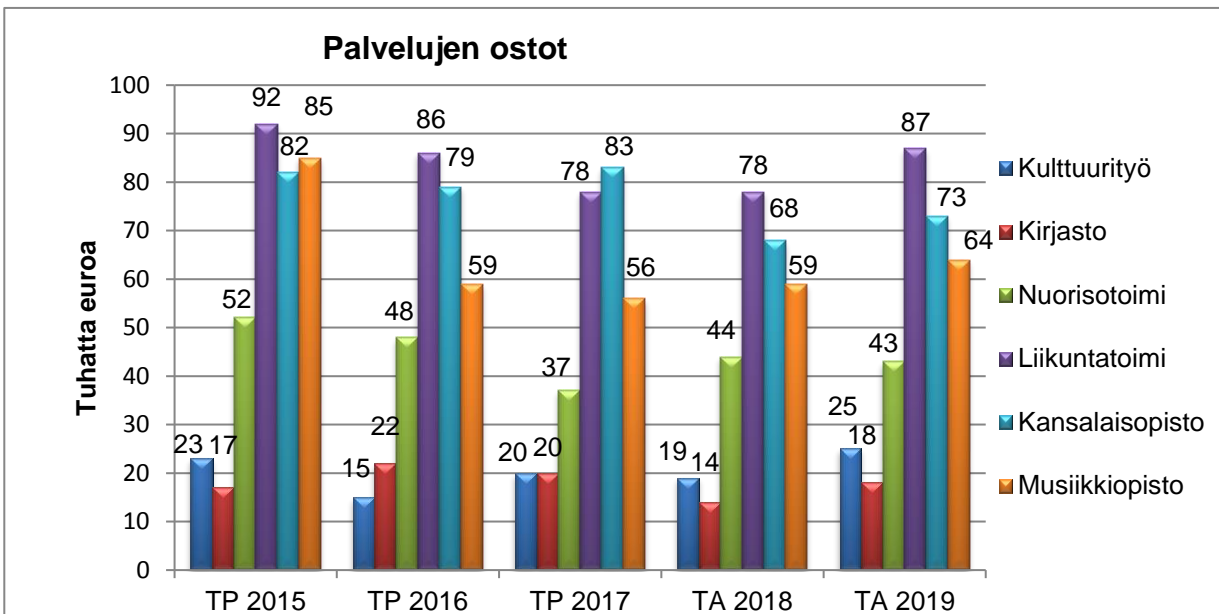
Nuorisopalvelut: Henkilökuntamäärässä ei muutoksia.

Kansalaisopisto: Henkilökuntamäärässä ei muutoksia. Rehtorin virka on hoidettu sisäisin järjestelyin (12.10.2018 tilanne).

Kirjasto: Henkilökuntamäärässä ei muutoksia.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-3 931 582	-3 870 400	-4 074 230	-4 100 000	-4 050 000
Toimintatulot	607 161	713 150	697 690	700 000	700 000
Toimintakate	-3 324 421	-3 157 250	-3 376 540	-3 400 000	-3 350 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	33	34	33	33	33
Henkilöstömenot €	-1 810 146	-1 739 610	-1 850 600	-1 650 000	-1 650 000
Muutos %	1,8	-3,9	6,4	-11	0
Palvelujen ostot €	-302 494	-290 520	-253 600	-245 000	-245 000
Muutos %	12,5	-4,0	-12,7	-3,4	0
Toimintakate €/asukas	-437	-418	-463	-469	-469

VASTUUALUE: PERHEPALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea talous- ja velkaneuvonnalla, sosiaalisella luotolla sekä täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella. Palveluihin kuuluvat myös välitystilitt, välivuokraus, kotouttava sosiaalityö ja sosiaalipäivystys.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Perhepalveluissa on otettu käyttöön palveluohjaus syksyllä 2018. Vuoden 2019 aikana palveluohjauksen toiminta vakiinnutetaan ja tavoitteena on varhenta yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden yhteydenottoa perhepalveluihin.

Osallistavan sosiaaliturvan kokeilu jatkuu vielä vuoden 2019. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos rahoittaa kokeilun kustannukset. Kemijärvellä kokeilun tavoitteena on kunnan työllisyysyksiköiden asiakkaiden ja Kelasta kuntaan ohjattujen sosiaalityön asiakkaiden toimintakyvyn ja osallisuuden paraneminen sekä viimesijaisten etuuksien tarpeen väheneminen.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

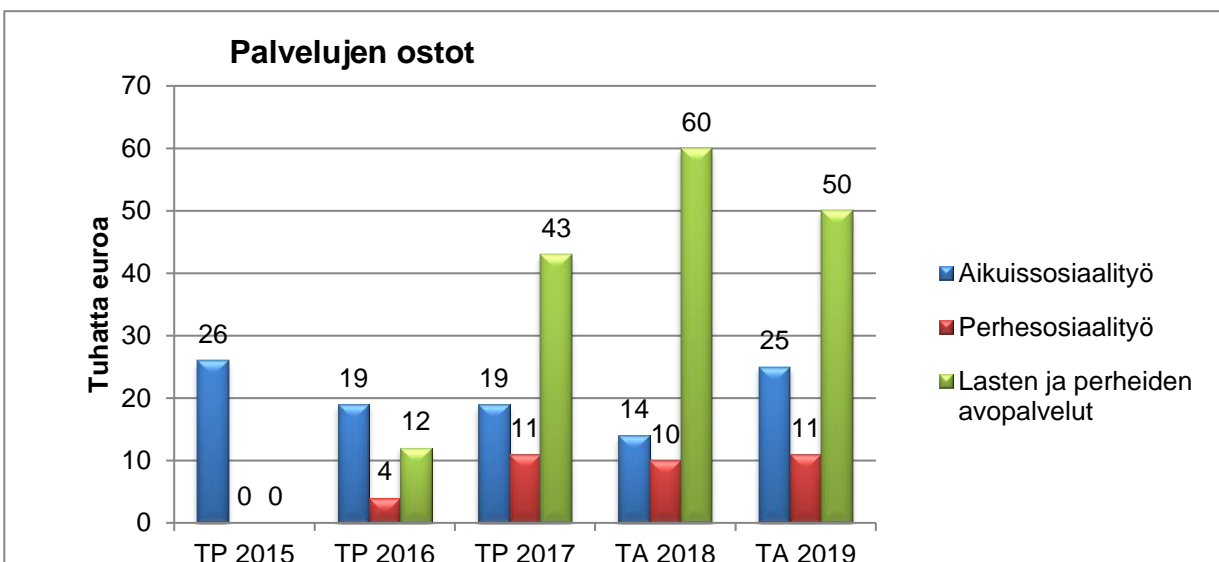
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Palveluohjauksen vakiinnuttaminen	Tiedottaminen yhteistyökumppaneille ja asiakkaille Lapset puheeksi - neuvonpidot	Yhteydenotot palveluohjaukseen (lkm) Neuvonpitojen lukumäärä
2. Osallisuuden lisääminen sosiaalityön palveluissa	Osallistava sosiaaliturva - mallin toteuttaminen kokeilussa Kehittäjäasiakastoiminnan aloittaminen	Malli on/ei Käynnit asukastuvalla Toiminta on/ei ole alkanut
3. Lapsiperheiden palveluiden painopisteen muutos	Perheen varhainen tukeminen peruspalveluissa ja tukeminen avohuollossa oikea-aikaisesti Perhehoidon vahvistaminen Verkostotyön vahvistaminen	Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärän muutos Perhesosiaalityön asiakasmäärän kasvu Perhehoitovuorokausien määrän kasvu Toimintamallit verkostotyön tekemiseksi

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Perhepalveluissa on johtavan sosiaalityöntekijän virka ja kuusi sosiaalityöntekijän virkaa. Sosiaalityöntekijät työskentelevät tehtävänsuhteensa mukaisesti eri vastuualueilla. Lisäksi perhepalveluissa työskentelee kaksi perheohjaajaa ja sosiaaliohjaaja-koulukuraattori. Lisäksi perhepalveluissa työskentelee Osallistavan sosiaaliturvan kokeilussa määräaikainen koordinoiva sosiaalityöntekijä vuoden 2019 loppuun.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-1 740 676	-1 625 000	-1 758 210	-1 790 000	-1 790 000
Toimintatulot	253 879	155 000	142 000	140 000	140 000
Toimintakate	-1 486 797	-1 470 000	-1 616 210	-1 650 000	-1 650 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	7	8	9	9	9
Henkilöstömenot €	-440 021	-409 880	-425 830	-430 000	-430 000
Muutos %	-10,6	-6,8	3,9	1,0	0
Palvelujen ostot €	-1 025 351	-967 370	-1 082 270	-1 100 000	-1 100 000
Muutos %	4,5	-5,7	11,9	1,6	0
Toimintakate €/asukas	-196	-195	-221	-228	-231

VASTUUALUE: SAIRAUKSIEN EHKÄISY JA HOITOPALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti, kilpailukykyisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystuottamisen palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat akuutti- ja kiireetön vastaanotto, vuodeosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehoito, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, neuvolapalvelut, erikoissairaanhoidon sekä terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Pitkäaikaislaitoshoidossa ja akuutissa sairaanhoidossa optimoidaan palvelutarve ja oikea aikaisuus. Arvion mukaan vuodeosastomme sairaansijamääräksi riittää 30 sairaansijaa. Palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen tarve määritetään hyväksytyjen kriteerien mukaan joustavasti ilman jonotusta. Ennakoiva kotiuttamismalli on normaalia toimintaa lyhentäen hoitoaikaa, lisäten kotiin annettavia palveluja ja siten edistäen kuntoutumista ja kotona pärjäämistä.

Avoterveydenhuollossa aloitettiin syksyllä 2018 Entraus-hanke (tk valmennus), joka on valtakunnallinen Sitran ja maakunnan rahoittama terveydenhuollon avoterveydenhuollon toiminnan kehittämishanke, jossa Lapin maakunta on toisena maakuntana mukana ja Kemijärvi mukana ensimmäisessä aallossa. Projektin tarkoitus on auttaa valmennuksen kautta terveyskeskusta edistämään kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä palveluja. Projektissa asiakasnäkökulma on keskeinen, meillä mukana on kolme kokemusasiakasta. Projektin tukee toiminnallisia tavoitteitamme.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Turvataan potilaan hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa	Päivystyksen sujuvuuden varmistaminen Kiireellisten aikojen varaa- minen: lääkäri, hoitaja Yksilöllisten kontrollien mää- rittäminen, kontrolliaikavä- lien pidentäminen Klinikin hyödyntäminen	Jonojen pituus Käyntien määrät Klinikin käyttömäärät
2. Vuodeosastotarpeen määrittely, tavoite 30 sairaansijaa	Jatkohoitopaikkojen määrä ja laatu Palvelukriteerien mukainen jatkohoito Ennakoiva kotiuttaminen Kotihoidon joustava käyttö Kotiutustiimin hyödyntäminen	Sairauslääkärin määrä Kuormitus Palveluasumisen saatavuus
3. Kotisairaanhoidon tehostaminen	Lääkäripalvelun joustava käyttö Ennakoiva kotiuttaminen Kotikuntoutus	Suoritemäärät/ajankäyttö yksiköittäin, resursseittain

		Yhteistyö ryhmäkotien kanssa Kotihoidon ja kotiuttamistii- min yhteistyö	
4.	Lapin terveyskeskusvalmen- nukseen (Entraus) osallistu- minen	Projektiin osallistuvan tiimin määrittäminen Kehittäjäasiakkaiden rekry- tointi Visioiden luonti Asiakaspolut segmenteittäin Asiakastytyväisyyden mit- taus	Roidun raportit Asiakaspolkujen määrittä- minen

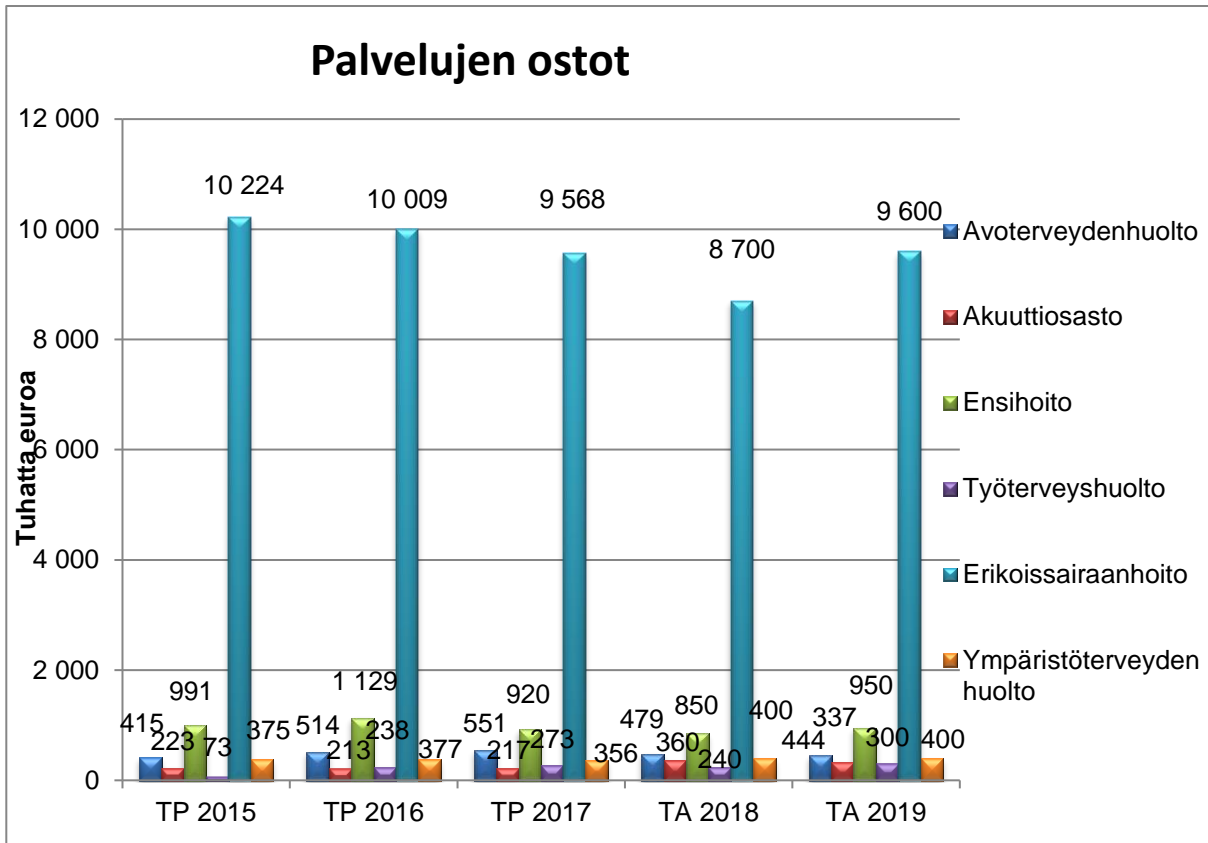
4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Talousarviotavoitteiden mukaan avoterveydenhuollon henkilöstöresurssia kohdennetaan toimintojen mukaan, mm diabeetikoiden määrä lisääntyy koko ajan, joten tähän toimintaan on kohdennettu enemmän resurssia ja päivystyksen hoitotyöstä vähennetään yhteistyössä vuodeosaston ja kotiuttamistii-
min kanssa.

Vuodeosaston sairaansijamäärän vähentyessä henkilöstöä sijoitetaan muihin tehtäviin.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-20 082 215	-19 659 200	-20 625 490	-20 310 000	-20 010 000
Toimintatulot	1 681 797	1 845 500	1 878 700	1 900 000	1 920 000
Toimintakate	-18 400 417	-17 813 700	-18 746 790	-18 410 000	-18 090 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	81	100	94	93	92
Henkilöstömenot €	-5 710 882	-6 116 130	-5 920 370	-5 850 000	-5 800 000
Muutos %	7,5	7,1	-3,2	-1,2	-0,9
Palvelujen ostot €	-12 207 528	-11 342 010	-12 331 190	-12 100 000	-12 000 000
Muutos %	-4,5	-7,1	9,0	-1,9	-0,8
Toimintakate €/asukas	-2 242	-2 359	-2 568	-2 539	-2 530

VASTUUALUE: AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Aikuisten psykososiaalisten palveluiden asiakkaille pyritään luomaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä palvelu.

Palvelut: Kasvatus ja perheneuvolanpalvelut, päihde- mielenterveyspalvelut, asumis- ja kuntoutuspalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä työllisyyden hoito.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Nuorten ja nuorten aikuisten moniammatillista ja sektorirajat ylittävää toimintaa konkreettista matalan kynnyksen toimintaa (Valpas-hanke v. 1.8.2016-31.7.2019.).

Lapin yritys- ja työvoimapaalvelujen alueellinen työllisyyskokeiluhanke v. 2018 aluekokeilu-hanke. Tavoitteena on kehittää pitkäaikaistyöttömille suunnattuja palveluja ja luoda toimintamalli, jota voidaan hyödyntää tulevassa maakunnassa osana kasvupalveluja. Kokeilulla tuetaan maakuntamallin käynnistymistä. Toimintamallin vaikutuksesta syntyy uusia työpaikkoja, yrittäjyyttä ja yritysten kasvua. Työttömyydestä aiheutuvat menot vähenevät julkiselle taloudelle.(1.8.2017-31.12.2018)

OSMA-hankeen tavoitteena on nopeuttaa maahanmuuttajien kotouttamista ja vahvistaa työelämään kiinnittymistä, taitojen, työelämätaitojen ja suomenkielen oppimisen samanaikaismallilla. Hankeen mahdollistaa maahanmuuttajien työllistyä ja intergroitua yhteiskuntaan.(1.8.2016-31.7.2019)

Haettu RohKa –hanketta 1.1.2019-31.12.2020. RohKa –hanke on suunnattu sosiaalisen osallisuuden ja köyhyyden torjuntaan syrjäytymisvaarassa oleville tai syrjityille 18-60 –vuotiaille henkilöille. Rohka-Hankkeen tavoite on kehittää uudenlaisen päivä- ja iltapäivätoiminnan sekä ennaltaehkäisevän työn kehittäminen yli sektorirajojen Kemijärven kaupungissa.

Päihde- ja mielenterveysuunnitelmassa v. 2018-2022 nostettiin esille elämänkaariajattelu, joka on pohja tulevaisuudelle. Elämänkaariajattelu rakentuu elämän varhaisina vuosina, siten painopisteen tulee olla lasten ja perheiden palveluissa. Koettiin tärkeänä köyhyyden lievittäminen, toimeentulotukea saavien tilanteen kokonaisvaltainen arviointi ja tukitoimien tehostaminen. Erialaisten toimintamallien käyttöä tehostetaan, kuten LAPSET PUHEEKSI -toimintamalli aikuisten palveluissa (terveydenhuolto, toimeentulotuki, mielenterveys- ja päihdepalvelut).

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Lasten ja nuorten ennaltaehkäisevän työn kehittäminen	Lasten sosiaalityön ja Pe-mi:n yhteistyön kehittäminen Toimintamallin luominen alaikäisten päihteiden käytön puuttumiseen/arviointiin	Toimintamalli on/ei ja toteutuneet arvioinnit (lkm)
2. Lasten oppimisvaikeuksien varhainen tunnistaminen eri verkostojen kesken	Neuvolatiimin perustaminen Oppimisvaikeuksien varhainen tunnistaminen	On/ ei perustettu Määrä
3. Tilapäisasuntojen käytön tehostaminen Tukisopimusasiakkaiden asioiden järjeittäminen	Tilapäisasuntojen käyttöasteen lisääminen Tukiasuntojen kriteerit ja ohjeistuksien tiukentaminen	Tilastot: Käyttöasteen seuranta eri pisteissä Vuokrien sakkomaksujen ja vuokratäristien vähentäminen

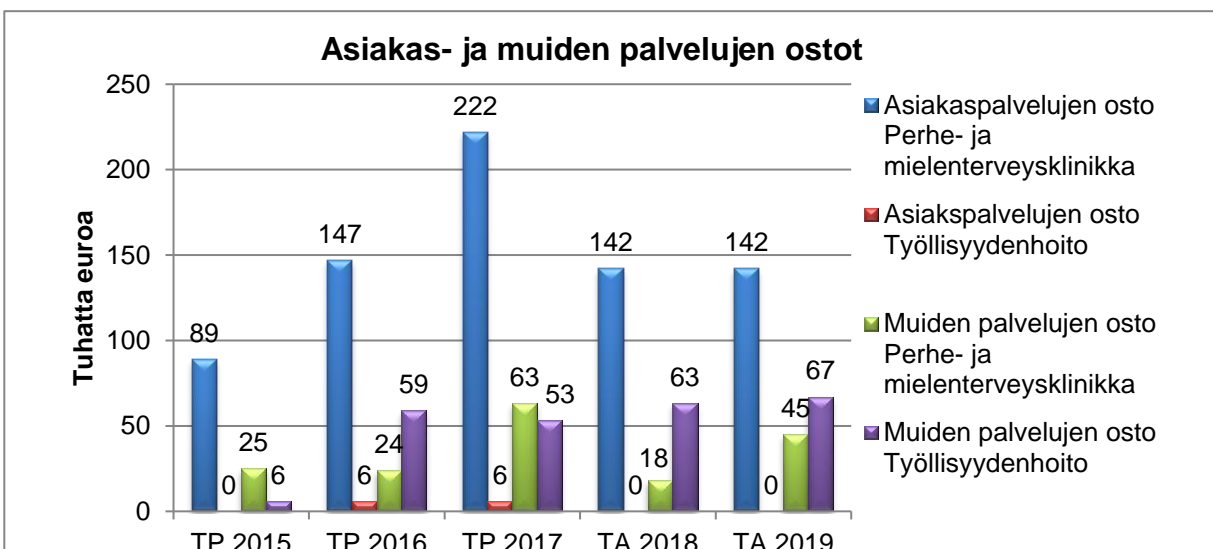
	yhdessä aikuissosiaalityön kanssa.		aikuissosiaalityön kanssa. Tukiasuntosopimusten vähentäminen asteittain ja kriteerin tiukentaminen tukiasumissopimusten saamiseksi (lkm)
4.	Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen kehittäminen Päivä- ja ilta- sekä työtoiminnan kehittäminen	Ennaltaehkäisevä työ eri verkostojen kesken. Kentälle jalkautuminen Päivä- ja iltatoiminnan uusien ryhmien luominen vastaamaan uutta asiakaskuntaa (nuoret syrjäytymisvaarassa olevat aikuiset). Uudet toimitilat Uusien käytäntöjen luominen	Verkostotyön toimivuus Tilastoinnit Yhtenäiset käytännöt ja toimintamallit Uudet toimitilat käytössä Uudet käytännöt on/ ei ole.
5.	Neuropsykiatrisen palvelukokonaisuuden kehittäminen koskien kaikkia ikäluokkia	Neuropsykiatrisen aikuisen asiakkaan hoitopolun kehittäminen ja käyttöönotto yhteistyössä LSHP:n kanssa. Paikallisen Nepsy-tiimin luominen. Lasten ja nuorten hoitopolun luominen yhdessä verkoston kanssa Yhteisen palvelumallin rakentaminen kaikille ikäluokille ja hoitopolkujen yhdistäminen.	Neuropsykiatristen asiakkaiden määrä Tiimi on/ei Hoitopolku on/ ei ole. Palvelumalli on/ ei ole.
6.	Päällekkäisten toimintojen vähentäminen	KunnonSyyni – tietojärjestelmän käyttöönotto kaikissa aikuisten psykososiaalisten palveluiden yksiköissä Toimintamallien hiominen eri yksiköiden välillä Yhteisten toimitilojen uudelleen organisointi	On käytössä Tehokkaampi palvelukokonaisuus on/ ei ole. Tilat on/ ei ole.

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Aikaisemmin psykologin virka oli omana toimintana ja osa psykologin palveluista ostopalveluina (nuoret). Psykologin virkaan ei ollut hakijoita ja nyt psykologin palvelut ovat ostopalveluina (lapset, nuoret ja aikuiset). Sosionomi on aloittanut uutena määräaikaisena työntekijänä. Hänen tavoitteena on nostaa Valpas-hankkeen asiakkaat palveluverkostoon sekä ennaltaehkäisevän työn kehittäminen yhdessä eri verkostojen kanssa. Ensi vuoden tavoitteena on käydä vastuualueen työntekijöiden työnkuvat läpi ja päällekkäisten töiden tunnistaminen sekä tehtävien uudelleen järjestäminen yhdessä henkilöstön kanssa.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-3 270 315	-2 985 350	-2 892 200	-2 820 000	-2 820 000
Toimintatulot	269 660	201 000	258 700	220 000	220 000
Toimintakate	-3 000 656	-2 784 350	-2 633 500	-2 600 000	-2 600 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	24	31	32	32	32
Henkilöstömenot €	-1 790 700	-1 773 180	-1 726 950	-1 690 000	-1 650 000
Muutos %	9,9	-1,0	-2,6	-1,6	-2,4
Palvelujen ostot €	-379 692	-243 230	-272 540	-240 000	-240 000
Muutos %	31,4	-35,9	12,1	-13,4	0
Toimintakate €/asukas	-401	-369	-361	-359	-364

TALOUSARVIO 2019

VASTUUALUE: VAMMAISTEN PALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tuottaminen palvelutarpeen mukaisesti. Vammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohtissa.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupunkistrategian arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta ja kuntastrategian strategista tavoitetta toimivat ja laadukkaat palvelut.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Palveluseteli palveluasuminen ja henkilökohtainen apu.

Päivätoiminnan uudelleenjärjestelyt (palvelumuodot ja toimitilat).

Maakuntauudistuksen esivalmistelun esittämien painopisteiden toteuttaminen vuosina 2019-2020.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

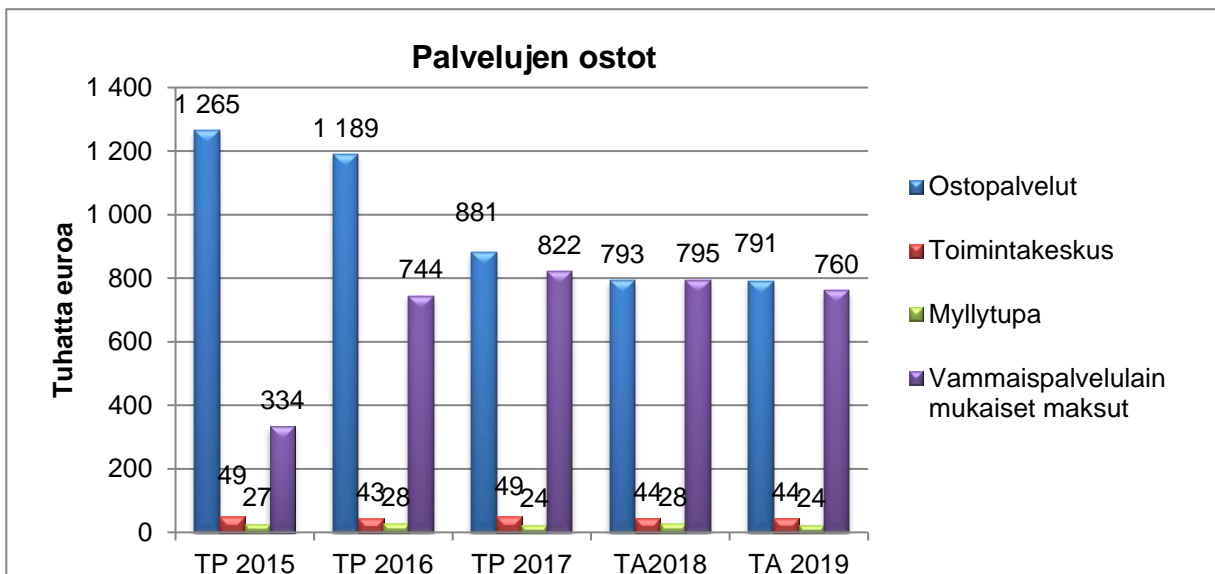
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Palveluseteli vammaisten palveluasuminen ja henkilökohtainen apu	Palvelusetelin sääntökirja, muut asiakirjat Palvelun tuottajaksi hakeutuminen ja tuottajien valinta Perehdytys setelin käyttöön	Palveluseteli palveluasuminen kun uusi kehitysvammaisten ryhmäkoti käynnistyy Palveluseteli henkilökohtaisen avun palveluihin 1.3.2019 alkaen
2. Palvelujen joustaminen ja asiakkaiden hoito oikeassa paikassa oikeaan aikaan	Yksilölliset tarpeet palveluja suunniteltaessa ja toteuttaessa Hoidon ja huolenpidon porrastus asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti	Palvelutarpeen arviointien määrä

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Sosiaalityöntekijän työaika muuttuu 50 % työajasta kokoaikaiseksi.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-4 726 185	-4 259 860	-4 378 870	-4 400 000	-4 400 000
Toimintatulot	492 350	375 800	394 500	390 000	390 000
Toimintakate	-4 233 835	-3 884 060	-3 984 370	-4 010 000	-4 010 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	43	33	33	33	33
Henkilöstömenot €	-2 261 143	-1 553 270	-1 654 280	-1 650 000	-1 650 000
Muutos %	1,2	-31,3	6,5	-0,3	0
Palvelujen ostot €	-1 859 684	-2 195 890	-2 212 570	-2 230 000	-2 230 000
Muutos %	20,8	18,1	0,8	0,8	0
Toimintakate €/asukas	-557	-514	-546	-553	-561

VASTUUALUE: IKÄIHMISTEN PALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta.

Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut.

lääkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Palvelurakenteen keventämistä ja kotona selviytymisen tukemista mm. Toimiva kotihoito Lappiin –hankkeen toimintamallien juurruttamisen avulla sekä palveluiden kehittämistä osallistavan Lapin terveystieteiden tutkimuskeskuksen avulla.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen tehostetusta palveluasumisesta kevyempään palvelumuotoon	<p>Ikäihmisten sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden ja laitoshoidon myöntämisperusteiden käyttöönotto maakuntamallin mukaisesti.</p> <p>Asiakkaan toimintakykyä mittaavan Rai-arviointiohjelman tehokas, moniammatillinen hyödyntäminen asiakastarpeiden määrittelyssä sekä kotihoitoon ja palveluasumisen laadun seurannassa.</p> <p>Omaishoidon tuen myöntämisperusteiden päivitys.</p>	<p>Lautakunnan päätös asumispalveluiden ja laitoshoidon myöntämisperusteiden käyttöönotosta.</p> <p>Laitoshoitopotilaiden määrä.</p> <p>Asumispalveluasiakkaiden määrä.</p> <p>Asumispalveluihin hakeneiden määrä.</p> <p>Perhe- ja omaishoidon toteutuminen / intervallijaksohoidon toteutuminen.</p> <p>Rai-arviointiohjelman tulosten hyödyntäminen.</p> <p>Hoito- ja kuntoutussuunnitelmien päivitys (väh. 2 x vuodessa).</p> <p>Omaishoitajien ja perhehoitajien lkm.</p> <p>Päivitettyjen omaishoidon tuen myöntämisperusteiden käyttäminen.</p> <p>Lääkkeiden koneellinen annosjakelu / kotihoitoon asiakkuusmäärät.</p>
2. Ennaltaehkäisevien palveluiden ja toimintatapojen juurruttaminen sekä kehittäminen ikäihmisten	Palveluohjauksen kehittäminen paikallisesti ja seutukunnallisesti yhteneväiseksi ja tehokkaaksi.	Palveluohjauksen yhteydenotot ja virtu.fi kautta tapahtuvat yhteydenotot (lkm) sekä Rai-Ca:n kautta tehdyt arviot.

	palveluissa.	Asiakkaan toimintakykyä mittaavan Rai-arviointijärjestelmän tehokas hyödyntäminen palveluohjauksessa (Rai-Ca). Ennakoiva kotiutus –ja kotikuntoutusmallin sekä kotihoidon kuntouttavan arviointijakson käyttöönoton juurruttaminen arkipäivän työskentelyyn moniammatillisesti.	Toteutuneet kotikuntoutukset (lkm) ja ennakoivan kotiutumisen soveltamisohjeet mm. tsekkauksellisten muodossa. Yhteistyömallit kotihoitoon/kotiutustiimin kesken. Kehittäjäasiakasmallinnuksen hyödyntäminen palvelujen kehittämisessä.
3.	Palveluiden valinnanvapauden lisääminen palvelusetelin avulla.	Palvelusetelin käyttöönoton laajentaminen kotipalveluihin.	Lautakunnan päätös palvelusetelin käyttöönotosta kotipalveluihin. Palvelusetelin käyttöönoton toteutuminen ja myönnettyjen palvelusetelien lkm.
4.	Ikäpoliittisen ohjelman luominen.	Monialaisen työryhmän valmisteluna suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi.	Ikäpoliittisen ohjelman hyväksyminen (valtuuston päätös).

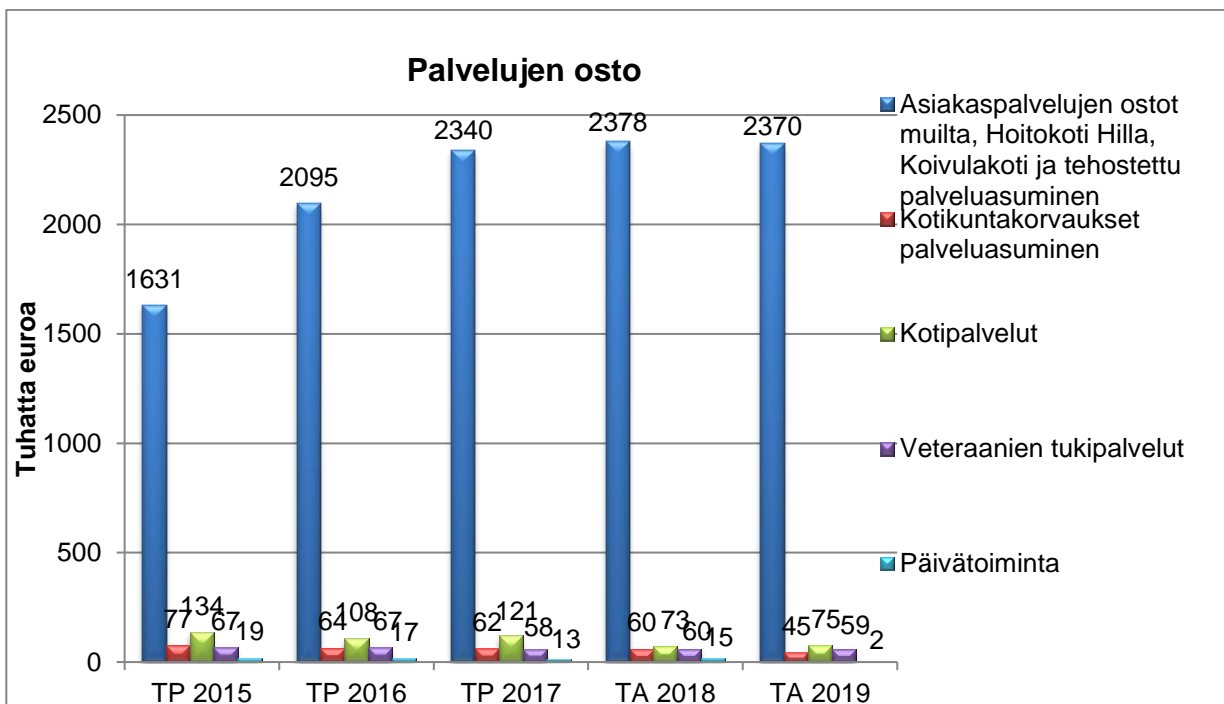
4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Ikäihmisten palveluissa sosiaalityön merkitys ja rooli on lisääntynyt sekä moniammatillisen työskentelyn tarve on todettu välttämättömäksi sujuvan työskentelyn turvaamiseksi, jolloin sosiaalihoitajan työ on kokoaikaista ikäihmisten palveluissa. Kotiin tarjottavien palveluiden monipuolistaminen on edellyttänyt kotihoitoon hoitoapulaisten kokoaikaisen työpanoksen. Entisestä Puistolasta on palannut lähihoitaja kotihoitoon sekä kaupungin toisesta toimipisteestä työntekijä koulututtuu kotihoidossa oppisopimuksella lähihoitajaksi.

Asiakkaan tukeminen kotona pärjäämiseen mahdollisimman pitkään ja kotipalvelun mahdollistaminen eri tilanteissa vaativat mm. henkilöstöressurssien uudelleen kohdentamista sekä hoitohenkilöstön joustavaa ja tarpeenmukaista työkiertoa.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-12 350 935	-9 772 000	-9 567 860	-9 510 000	-9 460 000
Toimintatulot	1 909 668	772 000	846 400	840 000	840 000
Toimintakate	-10 441 257	-9 000 000	-8 721 460	-8 670 000	-8 620 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	113	55	58	58	57
Henkilöstömenot €	-6 512 235	-2 493 760	-2 792 230	-2 740 000	-2 690 000
Muutos %	2,6	-61,7	12,0	-1,9	-1,8
Palvelujen ostot €	-3 353 739	-3 114 070	-3 074 420	-3 080 000	-3 080 000
Muutos %	-1,2	-7,1	-1,3	0,2	0
Toimintakate €/asukas	-1 374	-1 192	-1 195	-1 196	-1 206

PALVELUALUE: TEKNISET PALVELUT

TALOUSARVIO 2019

1. TOIMINTA-AJATUS

Tekniset palvelut tuottavat kuntalaisille hyvät toimintaedellytykset palveluillaan.

Teknisen palvelualueen toiminta-ajatuksena ja tavoitteena on suunnitella, kehittää ja rakentaa kunnan infrastruktuuria, rakentaa ja ylläpitää laadukkaita toimitiloja eri hallintokuntien käyttöön, tarjota ruoka-, siivous ja laitoshuoltopalveluja kunnan eri toiminnolle. Palvelujen tuottamisessa kiinnitetään huomioita suunnittelun ja toiminnan laatuun sekä asiakaslähtöiseen toimintatapaan.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Toimintaympäristössä haasteita on aiheuttanut heikko kuntatalous. Tämä on näkynyt palvelualueen toiminnassa lähinnä kaupungin toimitilojen huonona kuntona, eikä hallintokuntien palvelutarpeeseen ole pystytty vastaamaan ongelmitta.

Myönteiset merkit elinkeinotoiminnan vahvistumisesta ja työllisyyden parantuminen asettaa haasteita tekniselle palvelualueelle mm. terveellisten ja turvallisten toimitilojen järjestämisessä lisääntyville palveluille. Suurhankkeiden realisoituminen tuo työtehtäviä ja investointitarpeita yhdyskuntapalveluihin ja muihin palvelualueen toimintoihin.

Varautuminen sote-palveluihin

Ruokapalveluissa ja laitoshuoltopalveluissa noin puolet tehtävistä on tulevan Sote-alueen tehtäviä. Tilapalveluissa Sote- palvelujen käyttämät tilat vuokrataan valtakunnalliselle kiinteistöyhtiölle vähintään kolmeksi vuodeksi. Kaupungille on vaarassa jäädä huonokuntoiset Sote-tilat, jotka palvelujen ulkoistamisen myötä jäävät tyhjiksi ja kaupungin rasitteeksi.

Digitalisaation, ja sähköisten palveluiden yleistyminen mahdollistaa palvelujen tehostamisen, joskin haasteena on riittävä resursointi sähköisiin palveluihin.

3. TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Organisaatiouudistus

Sote-uudistuksen astuessa voimaan 2021 kaupungin organisaatorakenne tulee muuttua vastaamaan kaupungin tulevaa toimintaa. Sote-uudistuksella on vaikutus teknisellä palvelualueen jokaisella vastuualueella. Palvelualueen tavoitteena on myös teknisten sote-tukipalvelujen tuottaminen alueella.

Tilaliikelaitoksen muodostaminen vuoden 2019 aikana ja kaupungin vuokratalo- ja asuin-kiinteistöyhtiöiden siirtyessä tilaliikelaitoksen alle tuo muutoksia palvelualueeseen. Muutoksessa henkilökunnan vaikutusmahdollisuudet tulisi huomioida entistä paremmin. Liikelaitoksen taloushallintoa ei ole tässä talousarviossa eriytetty teknisestä palvelualueesta

Toimivien ja laadukkaiden palvelujen saamiseksi toiminnassa pyritään suunnitelmalliseen ja ennakoivaan toimintaan. Eri vastuualueille tehtyjen ja tehtävillä toimenpideohjelmilla ja ohjelmien päivityksillä päästään suunnitelmalliseen toimintaan ja tätä myötä parempaan palvelutasoon. Palvelujen kehittämisessä jatketaan sähköisten palvelutarjonnan laajentamista sekä sähköisen asioinnin ja tiedonhallinnon kehittämistä.

Olenainen painopiste on kaupungin toimitilojen ja kaupunki-infran säilyttäminen kohtuullisessa kunnossa ja kertyneen korjausvelan vähentäminen pitkällä tähtäimellä sekä ennakoiva huoltotoiminta. Kunnallistekniikkaan ja toimitiloille on laadittu pitkän tähtäimen ohjelmat, joiden mukaan toimitaan resurssien puitteissa. Pitkän tähtäimen ohjelmille haetaan laajapohjainen sitoutuminen. Ohjelmia laajennetaan kattamaan koko kaupungin toimintaympäristöä, ja tällä tavoin vastataan kaupunkistrategian määrittelemiін tavoitteisiin.

Talousarviovuoden ja suunnitteluvuosien investointitarve on pelkästään toimitilojen peruskorjausten osalta 5 miljoonaa euroa/vuosi ja kunnallistekniikan peruskorjausten osalta noin 1 miljoonaa euroa/vuosi. Aiempien vuosien investointien siirrot ovat aiheuttaneet investointien kumuloitumista seuraaville vuosille. Peruskorjaus-

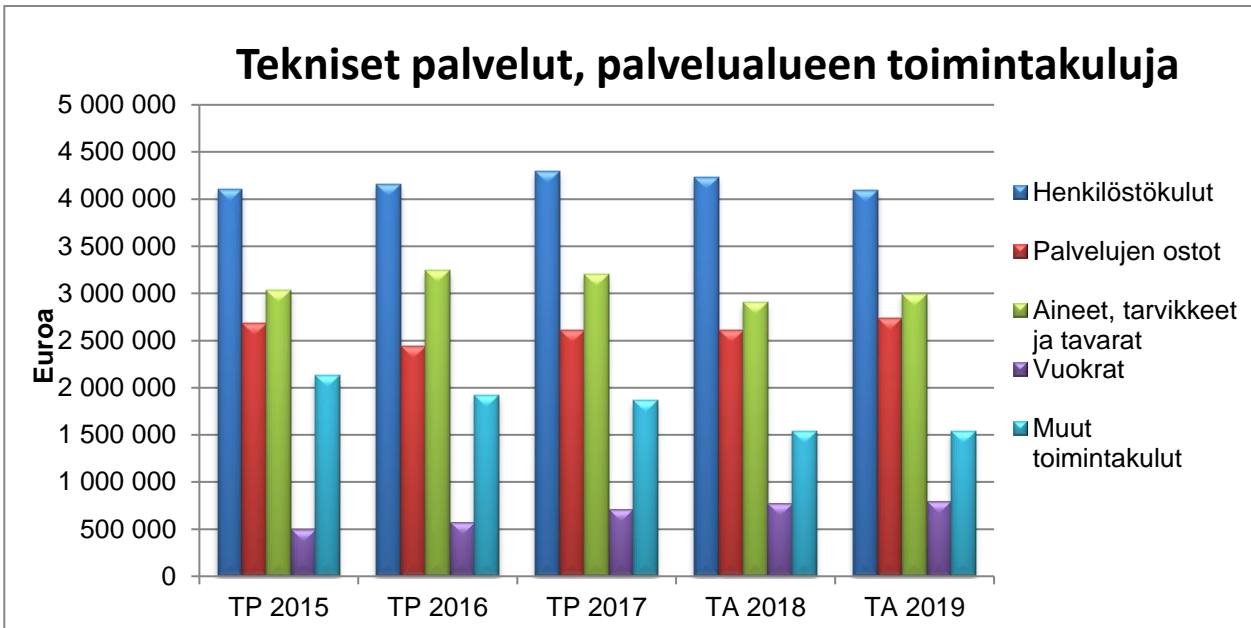
investointien siirtyessä korjausvelan määrä ja korjauskustannukset kasvavat nopeasti. Investointien arvioinnissa tarkasteluun otetaan myös vaihtoehtoisia rahoitus- ja omistajuusmalleja.

Suunnitteluvuosien suurimmat uudisrakentamisen investoinnit ovat varhaiskasvatuksen sekä koulukeskusten tilojen rakentaminen kaupunginkeskustaan. Kunnallistekniikan investoinneissa edetään hankesuunnitelman mukaisesti.

Teknisellä palvelualueella työskentelevällä henkilöstöllä on riittävä osaaminen toiminnan painopisteiden toteuttamiseen. Tosin osaamisen säilyminen ja kehittäminen vaatii aktiivisuutta ja jatkuvaa kouluttautumista. Maankäytön suunnitelmissa painopisteenä on keskustan maankäytön suunnitelmallinen kehittäminen. Palvelualueen sisäistä ja ulkoista viestintää tehostetaan.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-12 955 489	-12 361 100	-12 470 970	- 12 159 000	-12 135 000
Toimintatulot	13 365 312	12 646 260	12 761 830	12 509 000	12 485 000
Toimintakate	409 823	285 160	290 860	350 000	350 000

5.Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	94	93	88	84	84
Henkilöstömenot €	-4 294 144	-4 236 000	-4 097 400	-3 980 000	-3 980 000
Muutos %	3,4	-1,35	-3,2	-2,9	0
Palvelujen ostot €	-2 608 556	-2 603 830	-2 737 180	-2 662 500	-2 662 500
Muutos %	6,6	0,1	5,1	-2,7	0
Toimintakate €/asukas	54	38	40	48	49

6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan työpaikkakokouksissa. Lautakunnat valvovat, että palvelualue toimii vahvistetun talousarvion ja kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunta saa raportteja ja tiedonantoja osaston toiminnasta ja ajankohtaisista asioista.

Toiminnan riskit talousarviovuonna:

Tekniselle palvelualueelle erityisen haasteen antaa tilojen sopeuttaminen kaupungin palvelutarpeisiin ja kiinteistöjen kunnosta huolehtiminen, niin että korjausvelka ei enää nykyisestään kasva. Ison riskin tuovat toiminnassa olevat selvästi korjaustarpeessa olevat rakennukset. Kaupunginvaltuuston vuoden aikana tekemät linjaukset varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkosta ja palveluverkon edellyttämistä investoinneista tulee lähitulevaisuudessa pienentämään tuntuvasti kiinteistöriskiä.

VASTUUALUE: TEKNISET PALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on tuottaa kuntalaisille riittävän tasokkaat tekniset palvelut, joita ovat:

Viranomaistehtävät

- maankäytön suunnittelu ja kaavoitus
- rakennusvalvonta
- yksityisteiden viranomaisasiat
- kadunpito
- ostopalveluina tuotetaan ympäristönsuojelu- sekä palo- ja pelastustoimen tehtävät

Muut tekniset palvelut

- kaupungin toimitilojen sekä osin ulkopuolisille vuokrattavien tilojen ylläpito ja rakennuttaminen
- kunnallistekniikan ylläpito ja rakennuttaminen

Maankäytön palveluihin sisältyy kaupungin maaomaisuuden hallinta, maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä rakennusvalvonta.

Kunnallistekniikka vastaa liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden yllä- ja kunnossapidosta sekä niiden rakennuttamisesta.

Tilapalvelut - palveluyksikkö vastaa kaupungin toimitilojen yllä- ja kunnossapidosta sekä tilojen rakennuttamisesta. Lisäksi tilapalvelut vuokraa toimi- ja teollisuustiloja yksityisille yrityksille ja julkisille yhteisöille.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Vastuualueen tuottavuuteen vaikutetaan kehittämällä työympäristöä ja organisaation toimintaa. Tuottavuuden parantaminen edellyttää työtapojen ja työvälineiden kehittämistä. Keskeisessä roolissa on tietotekniikka ja tietojärjestelmät ja tätä myötä osaamisen parantaminen.

Työtapojen arvioinnissa keskitytään tietotekniikan käytön tehostamisen lisäksi työprosessien avaamiseen, niin että oikeaa osaamista kohdistetaan oikeaan paikkaan. Kasvava palveluntarve edellyttää suorituskyvyn parantamista; jatkuvilla säästötoimenpiteillä palveluntarpeeseen ei voida vastata. Sähköinen asiointi, toimitilojen käytön tehostaminen ja omistajuudesta huolehtiminen ovat keskeisessä asemassa tuottavuuden nostamisessa.

Palveluverkkosuunnittelun, kiinteistöohjelman sekä kunnallistekniikan käyttö- ja hoitosuunnitelmien pohjalta laaditaan kaupungin pitkän tähtäimen investointisuunnitelma.

Palvelujen ostosta syntyviä kustannuksia verrataan edelleen vastaaviin oman tuotannon kustannuksiin, laatuun ja toimitusvarmuuteen. Mikäli nähdään taloudellisesti ja toiminnallisesti järkeväksi, siirretään ostopalvelutyötä omaksi työksi tai päinvastoin.

Kaupungin toimitilat

Kaupungin kiinteistöomaisuuden, kiinteistöjen vuokraustoiminnan ja tiloihin liittyvien tukipalvelujen siirtymisellä tilaliikelaitokseen tuo tuottavuutta kustannusten oikealla kohdentamisella ja kannattavuusperiaatteella.

Sisäisen vuokran ensisijainen tehtävä on, että kuntalaiset saavat palvelunsa asianmukaisilla tilaresursseilla tehokkaasti ja taloudellisesti tuotettuina eli sisäiset vuokrat käytetään tilojen ylläpitoon ja kehittämiseen. Tilojen siirtyessä liikelaitokseen hallintokuntien maksamat sisäiset vuokrat kaupungin toimitilojen osalta tulevat kohdistumaan tiloihin myös pääomavuokran osalta, kun se kaupungin nykyisessä mallissa on mennyt kaupungin yleiseen kulutukseen. Pääomavuokra käsittää rakennuksille määritellystä korkotuottovaatimuksesta sekä korjausvastikkeesta. Eli ajan myötä pääomavuokralla rahoitetaan peruskorjaus- ja uudisrakennusinvestoinnit.

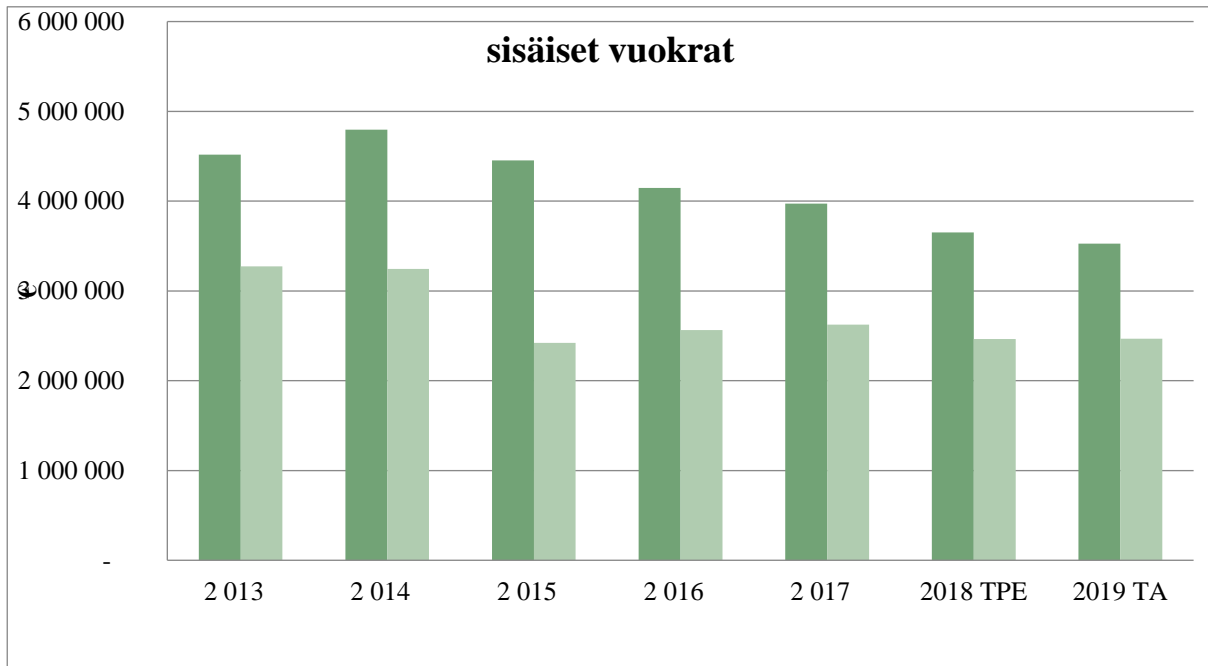
Talousarviovuoden pääomavuokra on 2,47 M€ joka on 4,65 €/h-m²/kk. Otanta 17 Suomen kaupungin pääomavuokrasta vuonna 2014 antaa keskimääräiseksi pääomavuokraksi rakennuskustannus-indeksillä korjat-

tuna 7,48 €/m²/kk (lähde Trellum Oy). Ero selittyy rakennusten paremmasta kunnosta sekä omistajan korkotuotovaatimuksesta.

Toimitilojen keskimääräinen sisäinen vuokra (rakennuksen ylläpito-+ pääomavuokra) talousarviovuonna on 10,34 €/m². (vastaava luku Rovaniemen kaupungissa 2017 14,20 €/m²).

Kokonaisuudessaan hallintokunnilta talousarviovuonna perittävä sisäinen vuokra on 5,99 M€. Vuokra on noin 240.000 € suurempi kuin vuonna 2018. Suurimmat muutokset uimahallin vuokran korotus 130.000 € (pääomavuokra arvioitiin vain 8 kk remontin vuoksi, ja kasvaneet hoitomenot) sekä uutena kohteena tullut Elinkaaritalon vuokra (esiotetukseen) 57.000 €. Seuraavassa kuvassa sisäisten vuokrien kehitys 2013-2019.

Kuva. Sisäisten vuokrien kehitys (tummempi hoitomenovuokra ja vaaleampi pääomavuokra)

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Kiinteistöjen ja kaupunkinfran kunnan säilyttäminen niukassa resurssien puitteissa	Kiinteistöohjelman ja katu- ja puistojen hankesuunnitelmien toteuttaminen. Tyhjästä kiinteistöistä luopuminen	Ohjelmien toteutuminen % Korjausvelka M€ Kuntoluokka Tyhjästä kiinteistöt
2. Digitalisaation hyödyntäminen teknisissä palveluissa	Sähköisen asiointin, kiinteistöautomaatiikan kehittäminen, katusovellusten ja koneiden telematiikkaohjelmiston käyttöönotto, koulutus ja osaamisen kehittäminen	Sähköisten työkalujen käyttöaste
3. Keskustan yleiskaavan valmistuminen.	Kaavan valmistelu	Toteutuminen
4. Isokylän yleiskaava	Kaavan valmistelu	Toteutuminen

5.	Selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa kaupungin konekeskus ja kiinteistöhoito	Selvitys tulee olla tehtynä ensimmäisen vuosineljänneksen aikana	Toteutuminen
----	--	--	--------------

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Vakituisessa henkilöstössä pidetään vakituinen henkilöstö samana kuin talousarviovuonna 2018.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-9 633 255	-9 179 440	-9 462 480	-9 250 000	- 9 250 000
Toimintatulot	10 103 246	9 464 600	9 753 340	9 600 000	9 600 000
Toimintakate	469 991	285 160	290 860	350 000	350 000

6.Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	36	38	35	35	35
Henkilöstömenot €	-2 000 656	-2 136 100	-2 052 120	-2 050 000	-2 050 000
Muutos %	-0,4	6,7	-3,9	- 0,1 %	0 %
Palvelujen ostot €	-2 518 201	-2 528 050	-2 668 980	- 2 600 000	-2 600 000
Muutos %	6,1	0,4	5,5	-2,6 %	0 %
Toimintakate €/asukas	62	38	40	48	49

VASTUUALUE: LAITOSHUOLTOPALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Me tuotamme puhtaan ja viihtyisän ympäristön tilojen käyttäjille kilpailukykyisesti. Teemme myös jonkin verran ylläpito- ja perussiivouspalvelua Redu:lle, Terveystalo Oy:lle sekä Attendolle. Tuotamme myös materiaalihuoltopalveluita muille palvelualueille keskitetysti sekä Lapponiaan vaatehuoltopalvelua ammattitaidolla ja tehokkaasti.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Tuotamme tukipalveluita eri palvelualueille kustannustehokkaasti mm. prosesseja tehostaen, tuotteistamalla, sekä seuraamalla ostopalveluiden kustannuskehitystä suhteessa omaan toimintaan. Näin toimiessa olemme valmiimpia sote- maakunta uudistukseen 2021.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

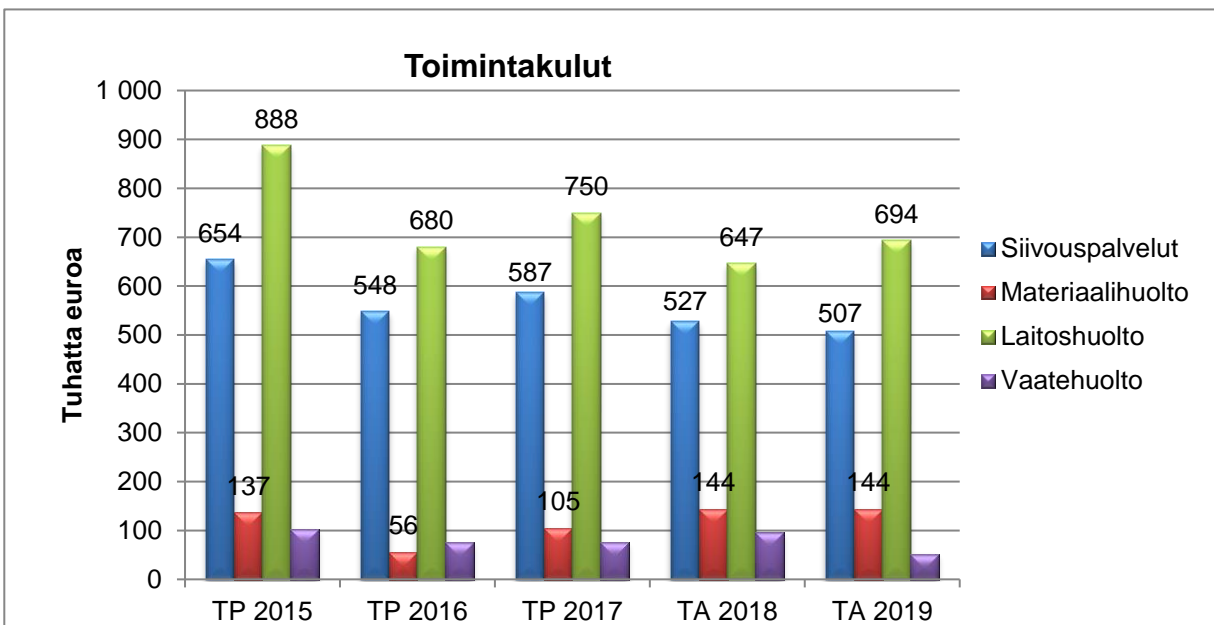
Tavoite		Toimenpiteet	Mittarit
1.	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut	Oman ja ostopalvelun laadun- ja kustannusseuranta	Laatukierrokset kpl
2.	Asiakas- ja tarvelähtöiset palvelut	Laitoshuoltopalveluiden tuotteistamisen päivittäminen	Palvelusopimukset kpl
3.	Henkilöstöressurssien joustava ja tehokas käyttö	Henkilömitoituksen oikea säätö	Tehokkuus m ² /t € / t

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Sote palveluiden ulkoistaminen vähentää meidän laitoshuoltajien tarvetta Puistolassa sekä Lapponiassa. Tämä muutos on ollut niin nopeaa. Erilaiset eläköitymiset ovat tasoittaneet henkilömäärää sote palveluiden supistaessaan omaa toimintaansa. Henkilömäärä laskee tasaisesti.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-1 520 051	-1 416 110	-1 399 050	-1 300 000	-1 280 000
Toimintatulot	1 550 122	1 416 110	1 399 050	1 300 000	1 280 000
Toimintakate	30 071	0	0	0	0

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	32	31	29	27	27
Henkilöstömenot €	-1 409 199	-1 256 480	-1 235 290	- 1 150 000	- 1 150 000
Muutos %	6,4	-10,8	-1,70	-6,9	0
Palvelujen ostot €	-16 110	-12 990	-12 660	-12 500	-12 500
Muutos %	-2,7	-19,3	- 2,6	-1,3	0
Toimintakate €/asukas	4	0	0	0	0

VASTUUALUE: RUOKAHUOLTOPALVELUT

1. TOIMINTA-AJATUS

Tulosalueen muodostavat kaksi aluekeittiötä ja seitsemän (7) palvelukeittiötä. Asiakkaita palvellaan kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Tarjottavat ateriat suunnitellaan vastaamaan kunkin ikäkauden mieltymyksiä siten, että ruoalla on myönteinen vaikutus asiakkaiden hyvinvointiin. Ruokalistaa uudistetaan asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta huomioiden ikäluokkien ravintosuositukset. Paikallisuuden ja lähiruuan käyttöastetta nostetaan strategisen tavoitteen mukaisesti. Tavoitteenamme on vastata taloudellisesta ja asiakaslähtöisestä toiminnasta ja sen kehittämisestä yhteistyössä tilaajan, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa.

2. TUOTTAVUUSTOIMENPITEET JA -HANKKEET

Tuotamme ja tarjoamme tasalaatuista, turvallista ja hyvää ruokaa asiakkaillemme, hyödyntäen tuotannon-ohjausjärjestelmää monipuolisesti. Toiminnassa varmistetaan kehittämisen, laadun, turvallisuuden, jäljitettävyyden seuranta ja valvonta jatkuvan parantamisen mallilla. Toiminnan kehittämisessä ja päätöksissä huomioidaan ruokapalvelun ulkoisen selvityksen ehdotukset.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

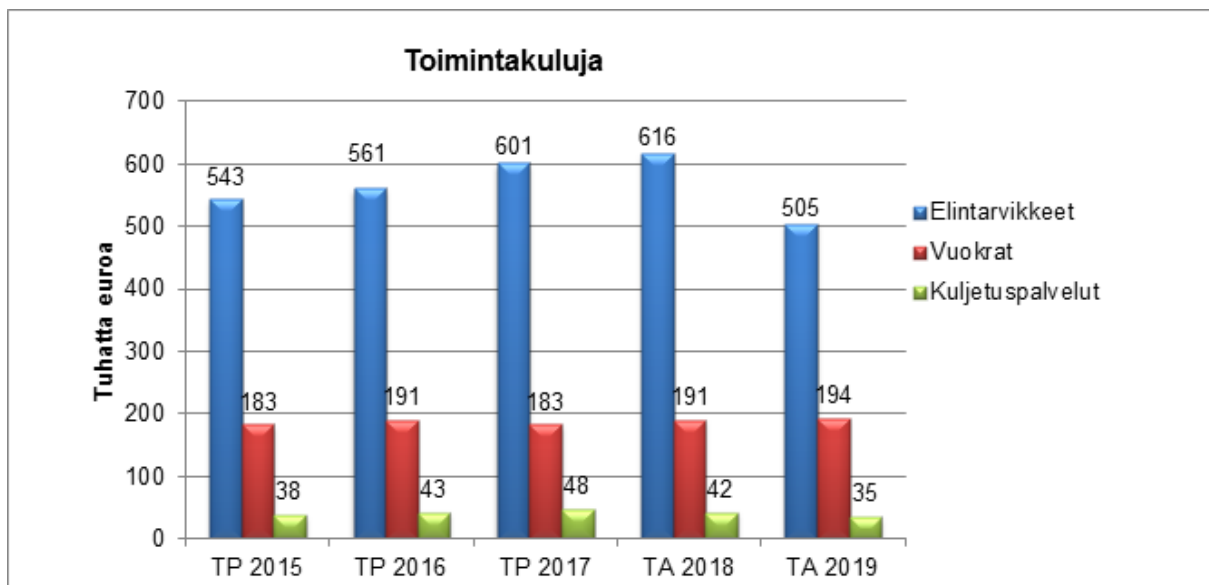
Tavoite		Toimenpiteet	Mittarit
1.	Palveluiden tuottaminen asiakas-lähtöisesti, tarvelähtöisesti ja laadukkaasti jatkuvan parantamisen mallilla	Kehittäminen yhteistyössä asiakas- ja sidosryhmien kanssa	Asiakastytyväisyys. Käyttöaste %
2.	Uudistamme ja hyödynnämme käytettävissä olevan tietotekniikan innovaatiot tehokkaasti	Versiopäivitykset ajallaan Varmistetaan olemassa olevien järjestelmien osaminen ja varautuminen	Laatu Jäljitettävyys
3.	Huomioimme henkilöstöressurssien käytön tehokkaasti, joustavasti ja ennakoiden	Varmistamme palveluiden joustavuuden ja reagoimme nopeasti tarvittaviin korjauksiin	Prosessit Suunnitelmat Kalenterit

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Ruokapalvelun henkilöstösuunnitelman avulla on pyritty luonnollisen poistumien kautta vähentämään työntekijöiden määrää, sopeuttamalla optimaaliselle tasolle soten palveluiden muutoksista johtuen.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-1 802 183	-1 765 550	-1 609 440	- 1 609 000	-1 605 000
Toimintatulot	1 711 944	1 765 550	1 609 440	1 609 000	1 605 000
Toimintakate	-90 238	0	0	0	0

6.Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	24	24	22	21	21
Henkilöstömenot €	-884 288	-843 420	- 809 990	-780 000	-780 000
Muutos %	7,9	-4,6	-3,9	-0,1	-0,4
Palvelujen ostot €	-74 244	-62 790	-55 540	-50 000	-45 000
Muutos %	27,6	-15,4	-11,5	-9,9	-10
Toimintakate €/asukas	11,9	0	0	0	0

3. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelman sitovuus valtuustoon nähden: **rahoitustuottojen ja –kulujen netto**

KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA (ULKONINEN)

TUNNUSLUVUT

TP 2017	TA 2018	TPE 2018 (31.10.2018)		TA 2019	TS 2020	TS 2021
2 490 729	2 583 220	2 650 000	Toimintatuotot	2 511 890		
3 186 432	2 614 700	2 550 000	Myyntituotot	2 653 300		
809 518	718 400	700 000	Tuet ja avustukset	608 250		
2 396 152	2 018 260	2 450 000	Vuokratuotot	2 325 970		
436 305	441 020	500 000	Muut tuotot	298 030		
9 319 136	8 375 600	8 850 000	Toimintatuotot yhteensä	8 347 440	8 200 000	8 150 000
			Toimintakulut			
-31 869 828	-27 196 520	-27 900 000	Henkilöstökulut	-27 245 970		
-24 562 944	-23 793 360	-25 800 000	Palvelujen ostot	-24 853 180		
-4 777 908	-4 183 410	-4 300 000	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 444 990		
-2 418 563	-5 609 290	-4 500 000	Avustukset	-4 930 010		
-907 034	-947 800	-950 000	Vuokrat	-986 000		
-498 934	-49 020	-250 000	Muut kulut	-65 680		
-65 035 212	-61 779 400	-63 700 000	Toimintakulut yhteensä	-62 525 830	-61 469 700	-60 825 000
-55 716 075	-53 403 800	-54 850 000	Toimintakate	-54 128 390	-53 269 700	-52 675 000
29 153 369	29 453 000	29 500 000	Verotulot	30 366 000	30 708 000	31 244 000
25 906 740	25 450 000	25 450 000	Valtionosuudet	24 896 500	24 750 000	24 650 000
			Rahoitustuotot ja kulut			
410 747	411 000	411 000	Korkotuotot	411 000	411 000	411 000
1 406 397	1 294 000	1 420 000	Muut rahoitustuotot	1 499 000	1 459 000	1 459 000
-281 426	-301 000	-280 000	Korkokulut	-291 000	-300 000	-300 000
-352 900	-380 000	-380 000	Muut rahoituskulut	-380 000	-380 000	-380 000
1 182 817	1 024 000	1 171 000	Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	1 239 000	1 190 000	1 190 000
526 851	2 523 200	1 271 000	Vuosikate	2 373 110	3 378 300	4 409 000
			Poistot ja arvonalentumiset			
-2 385 096	-2 209 650	-2 300 000	Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-2 360 440	-2 450 000	-2 450 000
0	0		Arvonalentumiset			
14 520	0		Varausten ja rahastojen muutos			
0	0	0	Satunnaiset tuotot ja kulut yht.	600 000		
-1 843 725	313 550	-1 029 000	Tilikauden tulos	612 670	928 300	1 959 000
			Rahastojen muutos			
			Rahastojen vähennys			
-2 877 926	-2 564 376	-3 906 926	Tilikauden yli-/alijäämä			
-1,8	0,3	-1,0	Yli-/alijäämä M€ tulos	0,6	0,9	2,0
-2,9	-2,6	-3,9	Alijäämä taseessa M€	-3,3	-2,4	-0,4
14,3	13,6	13,9	Toimintatuotot/-kulut %	13,2	13,3	13,4
22,1	114,2	55,3	Vuosikate/poistot %	101	138	180
69,9	336,4	173	Vuosikate €/asukas	84	128	274
7 536	7 500	7 350	Asukasmäärä	7 300	7 250	7 150

KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA (SISÄINEN/ULKOINEN)

TUNNUSLUVUT

TP 2017	TA 2018	TPE 2018 (31.10.2018)		TA 2019	TS 2020	TS 2021
			Toimintatuotot			
3 916 681	3 869 260	3 855 000	Myyntituotot	3 810 540		
3 186 432	2 614 700	2 550 000	Maksutuotot	2 653 300		
831 650	718 400	720 000	Tuet ja avustukset	608 250		
9 014 020	8 123 610	9 000 000	Vuokratuotot	8 564 260		
2 902 522	2 716 740	2 800 000	Muut tuotot	2 567 800		
19 851 306	18 042 710	18 925 000	Toimintatuotot yhteensä	18 204 000	17 770 300	17 776 500
			Toimintakulut			
-31 869 828	-27 196 520	-27 900 000	Henkilöstökulut	-27 245 970		
-25 986 126	-25 079 400	-26 800 000	Palvelujen ostot	-26 151 830		
-4 780 898	-4 183 410	-4 300 000	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 444 990		
-2 440 695	-5 609 290	-4 500 000	Avustukset	-4 930 010		
-7 524 923	-7 053 150	-7 500 000	Vuokrat	-7 224 140		
-2 964 911	-2 324 740	-2 775 000	Muut kulut	-2 335 450		
-75 567 381	-71 446 510	-73 775 000	Toimintakulut yhteensä	-72 332 390	-71 040 000	-70 451 500
-55 716 075	-53 403 800	-54 850 000	Toimintakate	-54 128 390	-53 269 700	-52 675 000
29 153 369	29 453 000	29 500 000	Verotulot	30 366 000	30 708 000	31 244 000
25 906 740	25 450 000	25 450 000	Valtionosuudet	24 896 500	24 750 000	24 650 000
			Rahoitustuotot ja kulut			
410 747	411 000	411 000	Korkotuotot	411 000	411 000	411 000
1 406 397	1 294 000	1 420 000	Muut rahoitustuotot	1 499 000	1 459 000	1 459 000
-281 426	-301 000	-280 000	Korkokulut	-291 000	-300 000	-300 000
-352 900	-380 000	-380 000	Muut rahoituskulut	-380 000	-380 000	-380 000
1 182 817	1 024 000	1 171 000	Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	1 239 000	1 190 000	1 190 000
526 851	2 523 200	1 271 000	Vuosikate	2 373 110	3 378 300	4 409 000
			Poistot ja arvonalentumiset			
			Poistot käyttöomaisuudesta ja			
-2 385 096	-2 209 650	-2 300 000	muista pitkävaikutteisista menoista	-2 360 440	-2 450 000	-2 450 000
0	0		Arvonalentumiset			
14 520	0		Varausten ja rahastojen muutos			
0	0	0	Satunnaiset tuotot ja kulut yht.	600 000		
-1 843 725	313 550	-1 029 000	Tilikauden tulos	612 670	928 300	1 959 000
			Rahastojen muutos			
			Rahastojen vähennys			
-2 877 926	-2 564 376	-3 906 926	Tilikauden yli-/alijäämä			
-1,8	0,3	-1,0	Yli-/alijäämä M€ tulos	0,6	0,9	2,0
-2,9	-2,6	-3,9	Alijäämä taseessa M€	-3,3	-2,4	-0,4
14,3	13,6	13,9	Toimintatuotot/-kulut %	13,2	13,3	13,4
22,1	114,2	55,3	Vuosikate/poistot %	101	138	180
69,9	336,4	173	Vuosikate €/asukas	84	128	274
7 536	7 500	7 350	Asukasmäärä	7 300	7 250	7 150

Tuloslaskelman perustelut

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat käyttötalousosan kaikkien tulosalueiden toimintatulojen yhteissumma. Tuloslaskelmas-
osassa tuotot on eritelty tulolajitarkkuudella. Myynti- ja maksutuotot kirjataan suoriteperusteisesti tuloksi sille
tilikaudelle, jonka aikana suorite on luovutettu. Tuloista vähennetään ennen tuloslaskelmaan merkitsemistä
mm. myynnin perusteella määräytyvät välilliset verot (esim. arvonlisävero).

**Kemijärven kaupungin toimintatulot (sis. sisäiset ja ulkoiset) ovat 18,2 milj. euroa ja lisäystä 0,2 milj.
euroa vuoden 2018 talousarvioon verrattuna.**

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	22 888 597	20 018 293	19 851 306	18 042 710	18 204 000	17 770 300	17 776 500
myyntituotot	6 355 343	4 092 822	3 916 681	3 869 260	3 810 540		
maksutuotot	3 100 023	3 182 342	3 186 432	2 614 700	2 653 300		
tuet ja avustukset	1 268 864	1 108 797	831 650	718 400	608 250		
vuokratuotot	9 142 223	9 070 131	9 014 020	8 123 610	8 564 260		
muut toimintatuotot	3 022 144	2 564 201	2 902 522	2 716 740	2 567 800		

Toimintakulut

Toimintamenot ovat käyttötalousosan kaikkien tulosalueiden toimintamenojen yhteissumma. Kulut on eritelty
menolajitarkkuudella.

**Kemijärven kaupungin toimintamenot ovat -72,3 milj. euroa. Vuoden 2018 talousarvioon verrattuna
menoissa on lisäystä 0,9 milj. euroa.**

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-77 903 961	-75 093 466	-75 567 381	-71 446 510	-72 332 390	-71 040 000	-70 451 500
palkat ja palkkiot	-24 519 528	-22 701 882	-24 689 354	-20 788 350	-21 092 680		
henkilöstösivukulut	-7 722 195	-7 251 002	-7 180 474	-6 408 170	-6 153 290		
palvelujen ostot	-26 567 314	-27 458 685	-25 986 126	-25 079 400	-26 151 830		
aineet, tarvikkeet, tavarat	-5 339 556	-4 766 035	-4 780 898	-4 183 410	-4 444 990		
avustukset	-3 581 807	-3 080 936	-2 440 695	-5 609 290	-4 930 010		
vuokrat	-7 461 036	-7 391 462	-7 524 911	-7 053 150	-7 224 140		
muut toimintakulut	-2 712 524	-2 443 465	-2 964 911	-2 324 740	-2 335 450		

Toimintakate

Tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden menoja on katettava
verotuloilla ja valtionosuuksilla.

**Kemijärven kaupungin toimintakate on -54,1 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoden talousarvioon
verrattuna 0,7 milj. euroa eli 1,4 prosenttia.**

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakate	-55 015 364	-55 075 174	-55 716 075	-53 403 800	-54 128 390	-53 269 700	-52 675 000

Verotulokohtaan kirjataan kaupungin tulovero, kaupungin osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero.
Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä veronkantajan tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden vero-
tuloksi. Verovuoden 2017 verotuksessa kertyi verotuloja 29,2 milj. euroa ja kuluvana vuonna 2018 ennakoii-
daan verotuloja kertyvän 29,5 milj. euroa. Vuodelle 2019 budjetoidaan 30,4 milj. euroa, sillä kaupunginval-

tuusto päätti 13.11.2018 kokouksessaan pitää tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentit samana kuin vuonna 2018.

Verotiedot talousarvioon vuodelle 2019 ja suunnitelmavuosille 2020-2021 on laskettu kuntaliiton antamin verotuksellisin ennakkotiedoin.

Verotulokertymäärä arvio taloussuunnitelmassa on seuraava:

1000 €	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
kunnallisvero	23 348	23 378	23 640	23 530	23 900	24 600	24 913	25 403
kiinteistövero	3 897	3 956	4 419	4 463	4 400	4 400	4 395	4 395
yhteisövero	1 121	1 208	1 045	1 150	1 200	1 366	1 399	1 446
yhteensä	28 365	28 542	29 105	29 143	29 500	30 366	30 708	31 244
muutos%	3,7 %	0,6 %	2,0 %	0,1 %	1,2 %	2,9 %	1,1 %	1,7 %

Valtionosuudet

Tuloslaskelman valtionosuuserään sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet ja –avustukset, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Lisäksi valtionosuuksiin kirjataan mahdollinen harkinnanvarainen rahoitusavustus.

Kaupunki on saanut viisi kertaa harkinnanvaraista rahoitusavustusta, viimeksi vuonna 2005. Vuosille 2019 – 2021 ei ole budjetoitu harkinnanvaraista avustusta. Vuosille 2015-2018 kuntien (lukuun ottamatta opetustoimen) harkinnanvaraista avustusta ei ole ollut haettavana ja valtion säästötoimenpiteinä on ilmoitettu, että harkinnanvaraisia avustuksia ei enää jaeta.

Kemijärvelle on saatu lukio- ja ammatilliseen koulutukseen harkinnanvaraiset korotukset yksikköhintoihin vuodelle 2012 ja lukioon v. 2013-2018. Perusopetukseen harkinnanvaraista korotusta ei sen sijaan ole saatu. Vuonna 2016 saatiin turvapaikanhakijoiden valmistavaan opetukseen noin 0,5 miljoonaa euroa. Valtionosuudet laskevat väestömäärän pienenemisen myötä myös jatkossa.

Valtionosuuksien kehitys vuosina 2014-2021

Kemijärvi oli suuri menettäjä vuoden 2014 valtionosuus uudistuksessa, sillä uudistuksen myötä valtionosuudet pienenevät yhteensä 235 euroa/asukas neljän vuoden siirtymäajan kuluessa. Tämä tarkoittaa yhteensä lähes 1,9 miljoonan euron valtionosuuksien pienentymistä suunnittelukaudella. Lisäksi peruspalvelujen kustannusten kattamiseen suunnatun valtionosuuden prosenttiosuus on pienentynyt 25 %:in mikä tarkoittaa Kemijärvellä vuosittain satojen tuhansien menetystä. Ensi vuodelle on arvioitu valtionosuuksien määräksi 25,5 milj. euroa. Vuonna 2014 valtionosuus sisälsi ammatilliseen koulutukseen saadun valtionosuuden, joka vuodesta 2015 lähtien on mennyt uudelle koulutuksen järjestäjälle; Rovaniemen koulutuskuntayhtymälle.

Kilpailukyky sopimus ja maan hallituksen budjettiriihen vaikutus näkyy verotulojen lisäksi myös kaupungin saamissa valtionosuuksissa. Valtionosuudet pienenevät 0,3 milj. euroa vuoden 2018 tasoon nähden.

Valtionosuudet ja verotulot muuttuvat 1.1.2021 lähtien maakunta- ja sote-uudistuksen myötä.

Verotulotasaus

Vuodelle 2012 saatiin verotulotasauksista 3,4 milj. euroa ja vuodelle 2016 4,4 milj. euroa Kasvua selittää kiinteistöveron poisto verotulotasauksesta vuodesta 2012 eteenpäin ja vuosien 2015-2016 osalta myös vuonna 2014 tehdyn valtionosuus uudistuksen muutokset. Vuodelle 2019 arvioidaan verotulotasauksen pysyvän vuoden 2018 tasolla. Vuosien 2020-2021 lukuja ei ole vielä käytettävissä eikä vuoden valtionosuusjärjestelmä pohjaa tehty.

1000 €	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
verotulotasaus	3,4	3,5	3,7	4,5	4,4	4,5	4,4	4,4	x	x

Rahoitustuotot

Rahoituksen tuloista ilmoitetaan erikseen korkotulot ja muut rahoitustulot. Korkotuloissa ilmoitetaan antolainoista sekä muista sijoituksista ja talletuksista saadut korkotulot suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettuna.

Tuottoihin sisältyy vuodelle 2019 Itä-Lapin Energian tulouttamaa myyntituottoa 1,5 miljoonaa euroa ja Kemijärven lämmön ja veden kaupungille maksama korkotuotto 0,4 miljoonaa euroa.

Rahoituskulut

Rahoituksen menoista ilmoitetaan erikseen korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoihin kuuluvat pitkä- ja lyhytaikaisista lainoista maksetut korot suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettuna. Lainojen korkokulut ovat vuonna 2019 noin 0,3 milj. euroa.

Rahoituskuluihin sisältyy Itä-Lapin Energian osaksmaksua 0,4 milj. euroa.

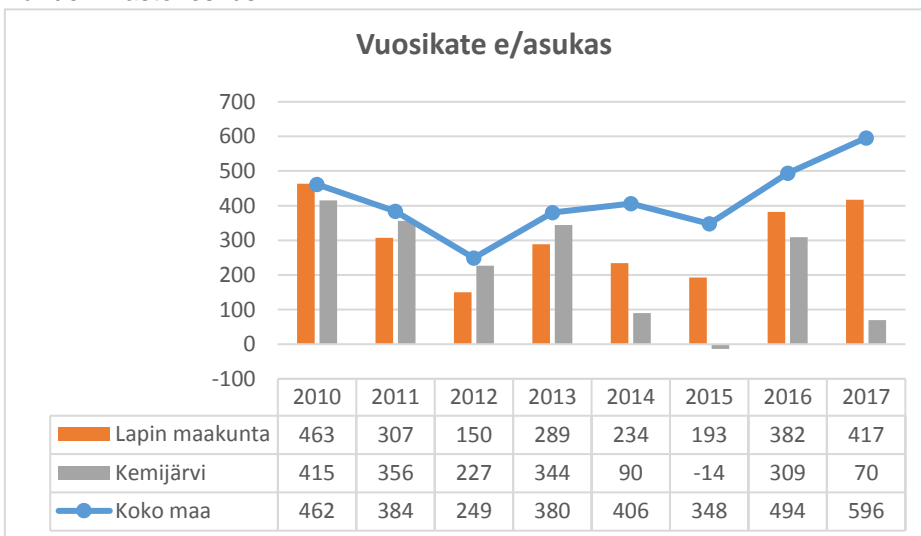
Vuosikate

Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Kemijärven kaupungin vuosikate on 2,4 milj. euroa. Vuosikate kattaa vuoden 2019 poistot. Satunnaisia tuloja kaupunki saa vuonna 2019 vähintään 600 000 euroa.

Investointimenot ovat vuonna 2019 nettona yhteensä 5,0 milj. euroa. Vuosikate ei riitä investointien nettomenojen kattamiseen talousarviovuonna, eikä suunnitelmavuosina 2020-2021. Vuosikate vuosille 2019-2021 on yhteensä 10,2 milj. euroa ja nettoinvestoinnit yhteensä 15,8 milj. euroa. Investointisuunnitelman tekeminen pitäisi saada paremmalle tasolle tekemällä investointisuunnitelma ja niiden kannattavuuslaskelmat sekä vaikutuslaskelmat käyttötalouden menoihin esim. 10 vuoden ajanjaksolle, tätä tullaan edellyttämään vuonna 2019 aloittavalta tilaliikelaitokselta.

Lähde: Tilastokeskus

Poistot

Poistoina ilmoitetaan poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan.

Tilikauden tulos/ yli-/alijäämä

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen järjestelyerät eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Kemijärven kaupungin tilikauden tulos on satunnaiserien johdosta 612 670 euroa vuoden 2019 talousarviossa.

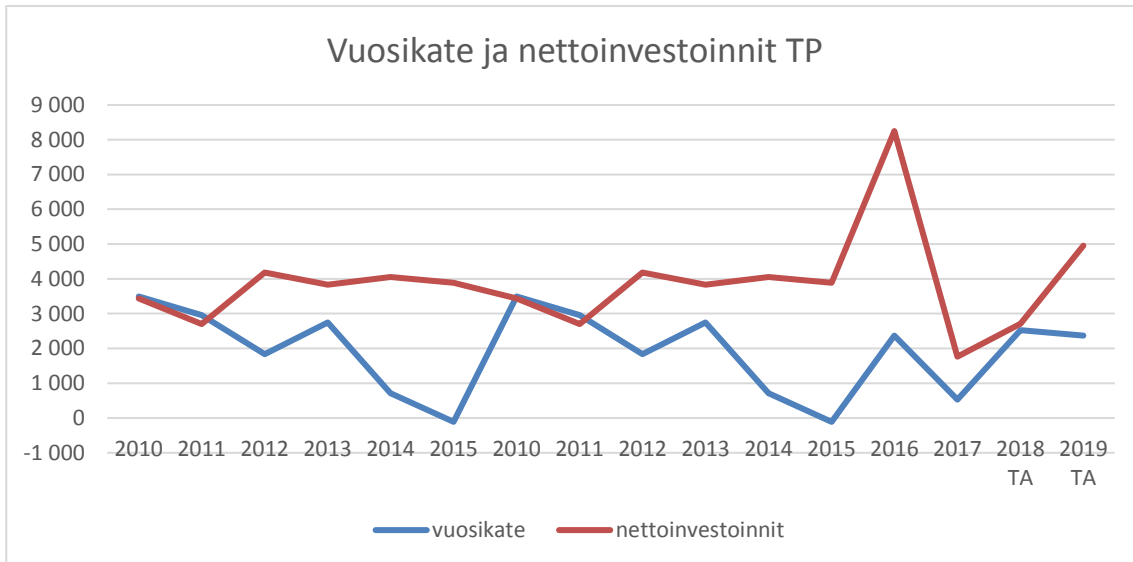
Kaupungin tulos on ollut ylijäämäinen vuosina 2007-2011. Vuosina 2012-2015 tulos on ollut alijäämäinen. Vuoden 2016 tilinpäätös oli ylijäämäinen liiketoimintakaupan johdosta ja kertyneitä alijäämiä saatiin katettua niin, että kaupungin kumulatiivinen alijäämäkertymä oli tilinpäätöksen 2016 mukaan enää -1,0 milj. euroa. Vuoden 2017 tulos oli jälleen negatiivinen ja vuoden 2018 tuloksen arvioidaan tilinpäätösennusteen mukaan olevan -1,0 milj. euroa alijäämäinen. Kumulatiivisia alijäämiä arvioidaan vuoden 2018 lopussa olevan jälleen noin -3,9 miljoonan euron verran.

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Ali-/ylijäämä	-0,91	-0,08	-1,99	-2,7	4,2	-1,9	-1,0	0,6	0,9	2,0
kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-0,6	-0,7	-2,0	-5,2	-1,0	-2,9	-3,9	-3,3	-124	-0,4

Suunnitelmavuosina 2020-2021 tilikauden tuloksen ennakoidaan muodostuvan ylijäämäiseksi. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden tavoitteena on, että yllä kuvatuunlaiset kertyneet alijäämät saadaan katettua suunnittelukauden loppuun mennessä. Talouden tasapainottamistoimenpiteet on esitelty sivulla 61.

Talouskehitys 2013-2021

	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakate	-55 095	-57 831	-55 015	-55 075	-55 716	-54 850	-54 128	-53 270	-52 675
Muutos %	0,1	5,0	-4,9	0,1	1,2	-1,6	-1,3	-1,6	-1,1
Tulorahoitus	57 093	57 989	54 270	56 200	56 243	56 121	56 502	56 648	57 084
Muutos %	1,6	1,6	-6,4	3,6	0,0	-0,2	0,7	0,3	0,8
Vuosikate	2 744	711	-110	2 369	527	1 271	2 373	3 378	4 409
Yli-/alijäämä	-84	-1 999	-2 730	4 209	-1 844	-1 029	613	928	1 959
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-715	-2 513	-5 243	-1 034	-2 878	-3 907	-3 294	-2 366	-407
Nettoinvestoinnit	-3 835	-4 055	-3 720	8 249	-1 755	-2 000	-4 954	-6 894	-3 844
Lainakanta milj. €	28,6	32,2	32,6	32,9	34,5	29,7	34,7	38,6	38,7

TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Kuntalain mukaan vuodesta 2015 lähtien kunnan taseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan. Jos kunnan taseen kertynyt alijäämä on tilikauden 2015 tilinpäätöksessä kuitenkin yli 500 euroa asukasta kohden, tulee alijäämän olla katettu viimeistään tilikauden 2022 tilinpäätöksessä. Mikäli alijäämää ei ole säädettyssä määräajassa katettu, kunta voi joutua kuntalain 118 §:n mukaiseen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn (niin sanottu kriisikuntamenettely).

Vuodesta 2017 lähtien kriisikuntamenettely perustuu kunnan taseen kertyneen alijäämän lisäksi myös kuntakonserneja koskeviin tietoihin. Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää kuntakonsernin taseen kertyneen alijäämän tai muiden rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavien kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnuslukujen perusteella.

Kunnan tehtävien ja talouden tulee olla kestävällä pohjalla ja tasapainossa. Tämä edellyttää pidemmän aikavälin strategista näkemystä toimintaympäristön kehityksestä ja tulevaisuudesta sekä toiminnan ja talouden tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet. Toiminnalliset tavoitteet liittyvät rakenteisiin, tuotantotapoihin ja palveluiden sisältöihin ja vaikuttavuuteen. Taloudellisilla tavoitteilla ohjataan kunnan talouden tasapainoa, tulo- ja pääomarahoitusta sekä resurssien jakoa. Tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtäväalueen lakisääteiset ja muut tehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Koska kunnat järjestävät entistä enemmän palveluja tytäryhtiöidensä ja kuntien yhteistoiminnan kautta, myös konserninäkökulmaa kunnan taloussuunnitteluprosessissa tulee vahvistaa.

Yhteisen rakenteen määrittelyllä edistetään uuden kuntalain kunnille luomaa velvoitetta (§ 109) julkaista talousarvio- ja taloussuunnitelmätiedot yleisessä tietoverkossa sekä varmistetaan osaltaan tiedon julkaisu yhdenmukaisessa formaatissa tiedon jatkohyödyntämistä varten. Erityisesti yhdenmukaista tietojen esittämistä jatkohyödyntämistä varten tarvitaan kuntatalousohjelman tietopohjaan liittyen.

Kumulatiivinen alijäämä tullaan kattamaan vuonna 2019 kiinteistöjen myynnillä, joista merkittävin on Pyhän liikekeskus. Tytäryhtiöiden aiempien vuosien tuloksista pystytään saamaan osinkoja ja muita tuloutuksia yhteensä 1.500.000 €. Tytäryhtiöiden omaisuuden myynnin kautta tuloutukset kaupungille tulevat olemaan yhteensä noin 3.000.000 €. Lisäksi poistoerojen tasaamisella pystytään tytäryhtiöiltä siirtämään noin 1.000.000 € kaupungille. Näillä toimilla kumulatiivinen alijäämä saadaan katetuksi vuoden 2019 aikana. Käyttötalouden kustannusten vähentäminen kaupunginhallituksen 5 M€:n lisälistalla toteutetaan pääsääntöisesti NHG:n konsulttien esittämien selvitysten ja ehdotuksien sekä muiden hyvinvointipalvelualueen kehitystoimien toteuttamisesta vuosina 2019-2021. Henkilöstön eläköityminen hyödynnetään tarkoin. Lähivuosina kaupungin henkilökunnasta noin 30 henkeä jää eläkkeelle vuosittain.

Kemijärven kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosille 2019-2021

Toimenpiteet	2019	2020	2021	yhteensä
Tulojen lisääminen (ei sis. talousarvioon)				
Hulevesimaksu, tulot	90 000	90 000	90 000	270 000
Kiinteistöjen myynti	350 000	0	0	350 000
Muun omaisuuden myynti	3 000 000	0	0	3 000 000
Tytäryhtiöiden tuloutukset	1 500 000	0	0	1 500 000
Muut tuloutukset	1 000 000	0	0	1 000 000
Tuloutus yhteensä	5 940 000	90 000	90 000	6 120 000
Käyttötalouden kustannusten vähentäminen				
Hallinto- ja tukipalvelut (TA-esitys)				
lisäys palvelujen ostoihin	94 000	0	0	94 000
vähennys toimintamenoissa (netto)	0	-140 300	-215 000	-355 300
Yhteensä	94 000	-140 300	-215 000	-261 300
Hyvinvointipalvelut (TA-esitys)				
Varhaiskasvatuspalvelut	0	0	-50 000	-50 000
Perusopetus- ja lukiokoulutus	-125 000	-350 000	-400 000	-875 000
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	-50 000	-100 000	-150 000	-300 000
Perhepalvelut	0	0	0	0
Sairauksien ehkäisy ja hoito	0	-210 000	-530 000	-740 000
Aikuisten psykososiaaliset palvelut (työllisyydenhoito)	-94 000	-40 000	-40 000	-174 000
Vammaispalvelut	0	0	0	0
Ikäihmisten palvelut	0	-50 000	-100 000	-150 000
Yhteensä	-269 000	-750 000	-1 270 000	-2 289 000
<i>Sote-vastuualueiden muut säästöt NHG (käyttösuun.)</i>	<i>-350 000</i>	<i>-650 000</i>	<i>-350 000</i>	<i>-1 350 000</i>
Yhteensä	-619 000	-1 400 000	-1 620 000	-3 639 000
Tekniset palvelut				
<i>teknisen palvelualueen säästöt (käyttösuun.)</i>	<i>-50 000</i>	<i>-100 000</i>	<i>-100 000</i>	<i>-250 000</i>
Yhteensä	-50 000	-100 000	-100 000	-250 000
Kaikki palvelualueet yhdessä				
Henkilöstömenojen säästö hyöd. eläköitymistä, <i>kannustinvapaita ym. (käyttösuunnitelmassa)</i>	<i>-150 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-300 000</i>	<i>-950 000</i>
Kaupunki yhteensä	-725 000	-2 140 300	-2 235 000	-5 100 300

4. INVESTOINTIOSA

Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on hankkeen tai hankeryhmään myönnetty nettomääräraha. Määräraha on hankekohtainen, jos kustannusarvio on yli 160.000 € (ilman alv); Muut määrärahat ovat hankeryhmittäin. Kalustehankinnoissa aktivointiraja on 10.000 € (ilman alv).

	Kust.arvio	Aik. käyttö	TA 2019	TA 2020	TS 2021
KAUPUNGINHALLITUS					
Muu kalusto					
Investointimeno ict			-340 000	-120 000	-110 000
Netto			-340 000	-120 000	-110 000
<i>Hallinto- ja tukipalvelualueen hankkeet</i>			-210 000	-70 000	-70 000
<i>Hyvinvointipalvelualueen hankkeet</i>			-110 000	-30 000	-20 000
<i>Teknisen palvelualueen hankkeet</i>			-20 000	-20 000	-20 000
Osakkeet ja osuudet:					
Itä-Lapin Energia					
Investointimeno			-133 500	-133 500	-133 500
Netto			-133 500	-133 500	-133 500
Investointimenot			-473 500	-253 500	-243 500
NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ KH			-473 500	-253 500	-243 500
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Maa- ja vesialueet					
Investointimeno			-100 000	-100 000	-100 000
Netto			-100 000	-100 000	-100 000
Rakennushankkeet					
Varhaiskasvatus					
Investointimeno	-2 400 000		-2 000 000	-400 000	
Netto	-2 400 000		-2 000 000	-400 000	0
Jyvälänpuiston laajennus					
Kouluverkko					
Investointimeno	-6 550 000		-250 000	-4 200 000	-2 100 000
Netto	-6 550 000	0	-250 000	-4 200 000	-2 100 000
<i>Koulukampus, suunnitteluraha v. 2018</i>					
Monitoimikeittiö koulukampukseen					
Investointimeno	selvitys tehtävä uudelleen				0
Netto	0	0	0	0	0

	Kust.arvio	Aik.käyttö	TA 2019	TA 2020	TS 2021
Uimahallin uudisrakennus (tot 2022-2023)					
Investointimeno	-12 000 000				-300 000
Valtionosuus	900 000				
Netto	-11 100 000	0	0	0	-300 000
Kiinteistöautomaatiikka					
Investointimeno	-250 000		-70 000	-70 000	-70 000
Netto	-250 000		-70 000	-70 000	-70 000
Lapponia					
Investointimeno			-280 000		
Netto			-280 000	0	0
<i>Lämpökeskuksen vesikatto, julkisivut</i>			-100 000		
<i>Paloilmoitinjärjestelmän ajantasaistaminen</i>			-40 000		
<i>Lukitusjärjestelmä, sähköovet pääoviin</i>			-40 000		
<i>Jäähdytysjärjestelmän parantaminen</i>			-100 000		
Heralammen vanhan osan vesikaton rakenteet					
Investointimeno			-250 000		
Netto			-250 000	0	0
Muut rakennushankkeet					
Investointimeno			-585 000	-450 000	-300 000
Netto			-585 000	-450 000	-300 000
Sisäilmakorjaukset			-100 000	-150 000	
Yritystilojen peruskorjaukset			-80 000	-100 000	
Isokylän koulun sisäilmaremontti			-90 000		
Musiikkiopiston ikkunat II-vaihe			-20 000		
Hillatien koulun IV-laitteiden parantaminen			-25 000		
Kulttuurikeskuksen patteriverkostosaneeraus			-80 000		
Energiasäästöhankeet:			-30 000		
Puustelli, Halmetie 7, lämpöpumput			-30 000		
Liikuntahallin sisävalaistuksen vaihto			-30 000		
<i>Pienet peruskorjaukset</i>			-100 000	-200 000	
Tukipalvelut/Ruokapalvelut:					
Jääkaappi/kylmäsäilytys/Isokylän koulu					
Astianpesukone AK 1			0		
Kylmäsäilytyslaitteet AK 1			0		
<u>Kunnallistekniikka</u>					
Katuvalojen uusiminen					
Investointimeno	-1 200 000	-730 666	-200 000	-200 000	-100 000
Netto			-200 000	-200 000	-100 000
<i>Katuvalokeskusten ja valaisinten uusiminen</i>					

Muut liikenneväylät	Kust.arvio	Aik. käyttö	TA 2019	TA 2020	TS 2021
Investointimeno			-450 000	-590 000	-400 000
Netto			-450 000	-590 000	-400 000
Kehittämissuun. mukaiset pienet peruskorjaukset:				-200 000	-200 000
<i>Kiuaskorventie (osa)</i>			-60 000		
<i>Varikkotie (osa)</i>			-70 000		
<i>Sysimiehentie (osa)</i>			-10 000		
<i>Pienet perusparannukset</i>			-60 000		
Päällysteet:			-250 000	-300 000	-200 000
<i>Kallanvaaran kadut</i>					
<i>Kevyen liikenteen päällysteet</i>					
<i>Ajoratojen uudelleen päällytys</i>					
<i>Kuumaniemen torin kunnostus</i>			0	-90 000	
Kirkkokadun perusparannus					
Investointimeno, hulevesi			0		
Netto			0	0	0
<i>Välillä Luusuantie-Jaakonkatu</i>					
Metsämiehentien peruskorjaus					
Investointimeno			-200 000	-200 000	
Netto			-200 000	-200 000	0
Vaaratien peruskorjaus					
Investointimeno				-200 000	
Netto			0	-200 000	0
Puistot ja lähiliikuntapaikat					
Investointimeno			-55 000	-70 000	-70 000
Valtionapu, kuntoportaati			0		
Netto			-55 000	-70 000	-70 000
<i>Leikkipuistojen uusiminen</i>			-30 000		
<i>Puistot, satamat, telarannat, peruskorjaus</i>			-25 000		
<i>Kuntoportaati pöyliövaaraan</i>			0		
Liikuntapaikat ja ympäristötyöt					
Muut hankkeet					
Investointimeno			-70 000	-70 000	-70 000
Netto			-70 000	-70 000	-70 000
<i>Reitistöjen ja laavujen peruskorjaukset ja opastusten uusiminen</i>					

	Kust.arvio	Aik. käyttö	TA 2019	TA 2020	TS 2021
Kemijärven säännöstelyn kehittäminen V2					
Investointimeno			-60 000	-60 000	-60 000
Netto			-60 000	-60 000	-60 000

Pöyliöjärvi, Kemijärven osuus

Irtaimisto

Pienet hankkeet

Investointimeno			-30 000	-30 000	-30 000
Netto			-30 000	-30 000	-30 000
Kiinteistö <i>auto</i>	<i>leasingilla</i>		0		
<i>Pelastustoimen investointiosuus</i>			-30 000	-30 000	-30 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ TEKNINEN LAUTAKUNTA

Investointimeno			-4 600 000	-6 640 000	-3 600 000
Valtionosuus			0	0	0
YHTEENSÄ NETTO €			-4 600 000	-6 640 000	-3 600 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investointimenot			-5 073 500	-6 893 500	-3 843 500
Valtionosuus			0	0	0
Netto			-5 073 500	-6 893 500	-3 843 500

5. RAHOITUSOSA

Rahoitusosan sitovuus valtuustoon nähden: Antolainojen lisäykset ja pitkäaikaisten lainojen nettomäärä.

TP 2017	Rahoitusosa	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
	Toiminnan rahavirta				
527	Vuosikate	2 523	2 373	3 378	4 409
0	Satunnaiset erät	0	600		
-8	Tulorahoituksen korjauserät	0	0		
519	Toiminnan rahavirta	2 523	2 973	3 378	4 409
	Investointien rahavirta				
-1 814	Investointimenot	-2 709	-5 074	-6 894	-3 844
10	Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0
48	Pys.vastaavien hyöd. luovutustulot	0	0	0	0
-1 756	Investointien rahavirta	-2 709	-5 074	-6 894	-3 844
-1 237	Toiminnan ja investointien rahavirta	-186	-2 101	-3 516	565
	Rahoituksen rahavirta				
	Antolainauksen muutokset				
-25	Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0
9	Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0
-16	Antolainauksen muutokset	0	0	0	0
	Lainakannan muutokset				
2 500	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 200	10 000	9 500	6 100
-4 951	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 990	-5 034	-5 534	-6 000
4 000	Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 000	0	0	0
1 549	Lainakannan muutokset	2 210	4 966	3 966	100
286	Vaikutus maksuvalmiuteen	1 413	2 865	450	665
32 911	LAINAKANTA	29 699	34 665	38 631	38 731

TP 2017		TA 2019	TS 2020	TS 2021
	Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä(kumulatiivinen)	-2 101	-3 516	565
	Investointien omahankintameno	-5 074	-6 894	-3 844
	Investointien tulorahoitus %	47	58	130
	Pääomamenojen tulorahoitus %	23	27	45
	Lainanhoitokate	0,5	0,6	0,7
	Kassan riittävyys pv	14	14	14
	Asukasmäärä 31.12.	7 300	7 250	7 150

TUNNUSLUVUT

Investointien omahankintameno

Investointimenot, joista vähennetty rahoitusosuudet

Investointien tulorahoitus %

$100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omarahoitusosuus}$

Pääomamenojen tulorahoitus %

$100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainan lyhennykset}$

Lainanhoitokate

$(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2 tyydyttävä 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden

Kassan riittävyys pv

$(365 * \text{rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna})$

Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14-30 päivän kassan riittävyttä

Rahoitusosan perustelut

Tarkoitus ja rakenne

Rahoituslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan.

Rahoituslaskelmassa esitetään, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma antaa kuvan tulorahoituksen riittävydestä, investoinneista, pääomarahoituksesta sekä rahoitusaseman muutoksista.

Tulorahoitus

Rahoituslaskelman kohtaan ”Tulorahoitus” otetaan vuosikate ja satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen. Lisäksi tulorahoitusta oikaistaan pakollisilla varauksilla, jotka eivät ole rahan käyttöä.

Kemijärven kaupungin vuosikate v. 2019 on 2,4 milj. euroa.

Investoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa käyttöomaisuuteen ja muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin käytettyjä varoja tilivuoden aikana.

Kemijärven kaupungin käyttöomaisuusnettoinvestoinnit ovat -5,0 milj. euroa vuoden 2019 talousarviossa. Suunnitelmakaudella 2020-2021 investointitaso on nettona v. 2020 -6,9 milj. euroa ja v. 2021 -3,8 milj. euroa.

Rahoitustoiminta

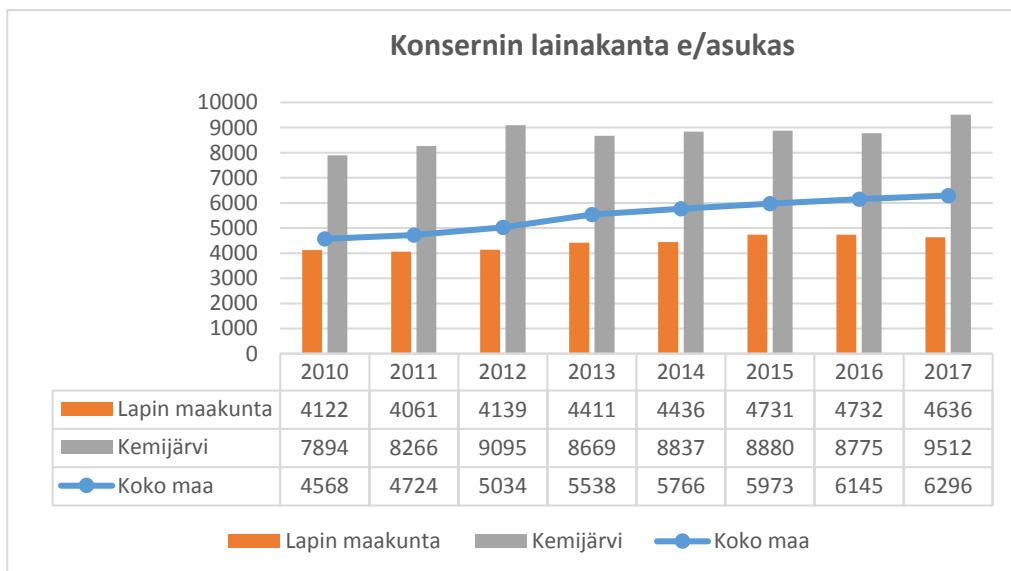
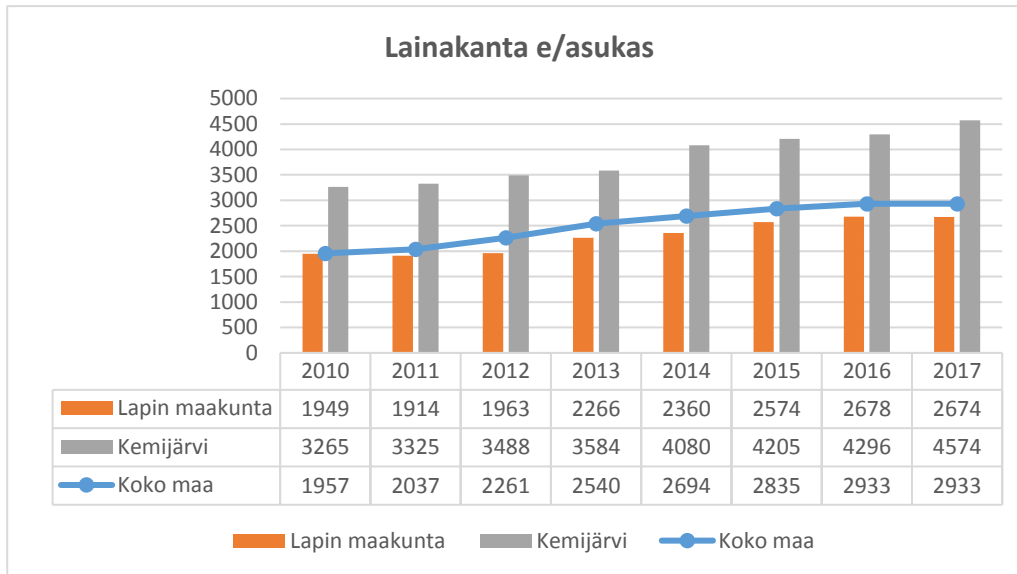
Antolainauksen muutokset

Kunnan myöntämät lainat, jotka taseessa esitetään pysyvienvastaavien ryhmässä. Sijoitukset, käsitellään ryhmässä Antolainauksen muutokset.

Lainakannan muutos

Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta ottaa tilivuoden aikana uutta pitkäaikaista lainaa tai uusii niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset tilikauden aikana.

Kemijärven kaupunki lyhentää v. 2019 pitkäaikaisia lainoja 5,0 milj. euroa ja ottaa uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 10,0 milj. euroa. Lainakanta kasvaa myös vuosina 2020 ja 2021. Velkamäärä on taloussuunnitelmakauden lopussa suuri ja kaikki talouden liikkumavara on jatkossa käytettävä lainamäärän lyhentämiseen. Lainanhoitokuluja pyritään vähentämään lainasalkun hoitamisella ja hyödyntämällä lyhytaikaisten lainojen alhaisia kokonaiskorkokuluja.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirran sekä rahoitustoiminnan yhteenlasku osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen.

Kassavarat pidetään lainanotolla riittävinä maksuvalmiuden turvaamiseksi.

6. TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS

TYTÄRYHTIÖ: Kemijärven lämpö ja vesi Oy

1. Toiminta-ajatus

Lämpöosasto:

Tuottaa ja jakaa korkeatasoista sekä kohtuuhintaista kaukolämpöenergiaa Kemijärven keskustaajamassa, käsittäen Sipovaaran, Kallaanvaaran ja Tohmon alueet sekä erillisinä yksiköinä Suomun alue, Pyhätunturin alue sekä Pelkosenniemen keskustaajama.

Tuottaa sähköä myyntiin mahdollisimman paljon.

Vesiosasto:

Tuotetaan asiakkaille laatuvaatimukset täyttävää talousvettä taloudellisesti ja varmasti sekä huolehditaan jätevesien keräilystä ja puhdistamisesta asetettujen puhdistusmääraysten mukaisesti.

2. Painopistealueet

Lämpöosasto:

Tuottaa mahdollisimman suuri osa sähkö- ja kaukolämpöenergiasta kotimaisilla hinnaltaan kilpailukykyisillä polttoaineilla.

Vesiosasto:

Vanhojen valurautaisten vesi- ja viemäriverkoston osien saneerauksien jatkaminen.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

Lämpöosasto:

Käytetään voimalaitosta ja muita lämpökeskuksia mahdollisimman taloudellisesti ja tehokkaasti, näin varmistetaan asiakkaille edullinen kaukolämmön hinta.

Pyhällä ja Suomulla laajennetaan kaukolämpöverkosta kysynnän mukaan.

Vaihdetaan vanhoja kaukolämpömittareita uusiin kaukoluettaviin mittareihin.

Vesiosasto:

Rakennetaan uusi vesi- ja viemärijohto sillan alapuolelle Kallaanvaarasta Keskustaan varmistamaan keskustaajaman vedensaanti ja jätevesien johdatus jätevedenpuhdistamolle (n. 1 milj€, v.2019-2020).

Pyritään vesi- ja viemärilaitosten taksavertailussa lähelle maan keskimääräistä tasoa.

Vesijohtoverkoston saneerausta jatketaan saneerausohjelman mukaisesti.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	7450	7234	7191	7334	7481
Liikevoitto	2048	1361	1333	1373	1450
Tilikauden tulos	1228	497	778	823	918
Tase	31392	32000	33000	33000	33000
Investoinnit	2058	755	999	650	1100
Henkilöstö lkm	14	14	14	14	14
Omavaraisuusaste	6,6	6	6	6	6
Lainakanta	21715	19794	18005	17155	16305

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Sisäinen valvonta muodostuu sisäisestä seurannasta, jota suorittaa hallitus seurantaraporttien ja toimitusjohtajan suullisten raporttien avulla. Sisäinen tarkkailu on yhtiössä jatkuvaa toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien asianmukainen hoitaminen. Se on yleistä rationaalista toimintaa suunnittelun, päätöksenteon, toimeenpanon ja valvonnan muodostamassa toimintaketjussa.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Siihen kuuluu riskien tunnistaminen. Suureen riskiluokkaan yhtiön toiminnassa kuuluu lämmön ja veden tuottamisen sekä toimittamisen varmuus, nämä otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja tavoitteiden asettamisessa. Riskienhallinnan avulla pyritään myös löytämään uusia toimintamahdollisuuksia.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019-2021

Henkilöstön tarve: hallinto 1, lämpöosasto 8 ja vesiosasto 5 henkilöä.

TYTÄRYHTIÖ: Koillis-Lapin Sähkö Oy

1. Toiminta-ajatus

Koillis-Lapin Sähkö Oy on alueensa vastuullinen ja palveleva sähkön siirtäjä.

2. Painopistealueet

- Verkko-omaisuuden hallinta
- Yrityshallinto
- Talous

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

Verkko-omaisuuden hallinta

- Kemijärvellä Särkikankaan eteläosan maakaapelointi
- Kemijärvellä Luuksinsalmen vesistöalitus
- Pelkosenniemi-Savukoski välin 20 ja 45 kV:n johdon saneerauksen jatkaminen
- Sallan kirkonkylän maakaapelointia jatketaan
- Pelkosenniemen sähköaseman 20 kV:n kojeiston ja maakaapelilähtöjen uusinta sekä maasulkuvirran kompensointilaitteiston asennus
- häiriöviestinnän kehittäminen

Yrityshallinto

- Koillis-Lapin Sähkö Oy 70 vuotta, asiakastilaisuudet, uusien nettisivujen julkaisu
- yksikköhintojen käyttöönotto verkonrakennuksessa ja kunnossapidossa
- kantaverkon liittymisjohdon suunnittelu ja rakentamisen käynnistys

Talous

- uuden asiakastietojärjestelmän hankintaprojektin käynnistäminen
- valmistautuminen datahubin käyttöönottoon

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	8042	7954	7901	7901	7901
Liikevoitto	1176	913	741	668	607
Tilikauden tulos	204	863	604	502	406
Tase	35424	35579	36618	37335	38523
Investoinnit	2052	1857	2915	2505	3140
Henkilöstö lkm	32	15	15	15	15
Omavaraisuusaste	71	74	73	73	72
Lainakanta	6500	6000	6500	6800	7600

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yleistä

- Energiaviraston valvontamalli pakottaa korkeaan investointitahtiin, rahoituksen varmistaminen investointeihin on yhtiön johdon tärkeimpiä tehtäviä lähitulevaisuudessa

Häviösähkön hankinta ja lainojen korot

- häviösähkön hinta on kiinnitetty vuoteen 2021 saakka
- lainan korko on kiinnitetty vuoteen 2027 saakka

Työturvallisuus

- työsuojelupäällikkö organisoii ja johtaa työsuojelutoimintaa työnantajan edustajana
- työsuojelutoimikunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja käsittelee työturvallisuuteen liittyvät asiat
- työturvallisuusriskit on kartoitettu ja niiden pohjalta on laadittu toimenpideohjelma
- käytössä on ennakoiva työhyvinvointimalli KesTo

Sähkön siirto ja jakeluverkko

- jakeluverkko on vakuutettu suurтуhojen varalta
- varallaolojärjestelmä toimii ympäri vuorokauden
- toimialueen metsäammattilaisia on koulutettu myrskytuhojen raivauksiin
- jakeluverkkoa saneerataan säänkestäväksi
- käytönvalvontajärjestelmä on kahdennettu

Ostolaskujen hyväksymiskäytäntö

- ostolaskujen hyväksymisessä käytetään aina kaksiportaista hyväksyntää
- ostolaskun hyväksyjä ei koskaan toimi laskun maksajana

Tietohallinto

- yhteistyökumppaneina käytetään ainoastaan vakiintuneita ja luotettavia toimijoita
- keskeiset sopimukset on skannattu ja varmistettu

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019-2021

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakituisen	29	14	15	15	15
Määräaikainen	3	0	0	0	0

TYTÄRYHTIÖ: Itä-Lapin Energia Oy

1. Toiminta-ajatus

Hankkia yhtiön hallinnoimilla tuotanto-osuuksilla omistajille paras mahdollinen tuotto.

2. Painopistealueet

- tuotantohankkeet

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

- osakkuus Kemijärven Biojalostamon voimalaitoksessa
- edullisen rahoituksen hankinta investoinnille

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	602	705	759	786	806
Liikevoitto	45	53	107	134	154
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0
Tase	10204	10216	13228	13240	13252
Investoinnit	4213	12	3012	12	12
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1
Omavaraisuusaste	58	60	48	51	54
Lainakanta	3998	3793	6588	6233	5878

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yleistä

- nykyisen lainan korko on suojattu 2027 saakka
- sähköenergian markkinahinta on nousussa, mikä parantaa rahoitusvirtaa omistajille
- uusi voimalaitosinvestointi rahoitetaan pääosin lainalla

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019-2021

Henkilöstö säilyy ennallaan.

TYTÄRYHTIÖ: Keski-Lapin Voima Oy

1. Toiminta-ajatus

Hankkia Juotaksen voimalaitoksella tuotetulla sähköllä omistajakunnille paras mahdollinen tuotto.

2. Painopistealueet

- yhtiön omistusjärjestelyt ja rahoitusratkaisut

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

- yhtiön omistusjärjestelyjen toteutus ja rahoituksen järjestäminen

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	285	256	306	310	310
Liikevoitto	18	-12	44	48	48
Tilikauden tulos	1	-18	35	38	39
Tase	2036	1637	1533	1462	1392
Investoinnit	338	2	0	0	0
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1
Omavaraisuusaste	23	28	31	35	40
Lainakanta	956	848	739	630	522

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yleistä

- yhtiön rahoitustilanne on erittäin heikko ja edellyttää toimenpiteitä

Voimalaitos

- voimalaitoksen juoksupyörä on käyttöikänsä päässä, tästä johtuen käyttökeskeytyksen riski on suuri

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019-2021

Henkilöstö pysyy ennallaan.

TYTÄRYHTIÖ: Kiinteistö Oy Kemijärven Vuokratalot

1. Toiminta-ajatus

Omistaa ja hallitsee kiinteistöjä ja asuinrakennuksia sekä vuokraa huoneistoja kemijärveläisille asukkaille. Toimii valtion rahoittaman asuntotuotannon ja vuokrauksen säännösten mukaisesti.

2. Painopistealueet

Vuokra-asumisen ja asuntojen tarjonnan turvaaminen paikkakunnan asukkaille. Asuinalueiden ja – talojen viihtyvyyden ja häiriöttömyyden edistäminen. Kiinteistöjen kunnan seuranta ja remontoiminen budjetin määrämässä laajuudessa ja kulutusseurannan parantaminen. Vuokrasaatavien vähentäminen ja uusien rästien syntymisen ennaltaehkäisy. Erityisryhmien asuttamisen kustannusten jakaminen lain mukaisesti. Väestön vähenemisen seurauksena tyhjiä vuokra-asuntoja vähentämistä tehdään edelleen yhtiön asuntostrategian mukaan yhdessä Kiinteistö Oy Kemijärven Tövelin kanssa.

3. Toiminnalliset tavoitteet v.2019

Käyttöaste on pysynyt vuoden 2018 aikana n. 70 %:ssa. Valtiokonttorin ja kaupungin toimenpiteillä varmistetaan yhtiön selviytyminen vuosina 2017–19. Valtiokonttorin lainanlyhennyksiä on siirretty ja kaupunki ja Valtiokonttori ovat myöntäneet yhtiölle avustuksia. Vuoden 2019 aikana päätetään kahden talon purkamisesta ja aloitetaan purkujen järjestäminen. Uuden tehtaan rakentaminen huomioidaan suunnitelmissa.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	2371	1955	2030	2003	2044
Liikevoitto	103	40	51	126	142
Tilikauden tulos	74	-22	0	-192	-156
Tase	12168	12070			
Investoinnit	-	-	-	-	-
Henkilöstö lkm	-	-	-	--	-
Omavaraisuusaste	10	9,8			
Lainakanta	10544	10423			

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Hallitus suorittaa sisäistä valvontaa toimitusjohtajan, tilintarkastajan ja kirjanpitäjän aineistojen perusteella. Toimitusjohtaja esittelee kaikissa hallituksen kokouksissa ajankohtaiset asiat käyttökelpoisessa muodossa ja vain olennainen tieto raportoidaan.

Hallituksen riskienhallinnan tavoitteena on yhtiön olemassaolon ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Liiketoiminnan riskien ottaminen kuuluu liiketoimintaan ja niistä informoidaan konsernijohtoa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019-2021

Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa.

TYTÄRYHTIÖ: Kiinteistö Oy Kemijärven Töveli

1. Toiminta-ajatus

Asuintalojen omistus ja asuntojen vuokraus Kemijärven kaupungissa. Yhtiön omistukseen on siirretty kaupungin ja muiden yhtiöiden asuintaloja ja asunto-osakkeita 1.1.2004 ja 13.11.2007.

2. Painopistealueet

Vuokra-asumisen ja -asuntojen saatavuuden turvaaminen paikkakunnalla sekä asukkaita tyydyttävän asuin-ympäristön järjestäminen. Tarkoituksena on asuntojen hallinnan keskittäminen kaupungin organisaatiossa yhden toimijan tehtäväksi. Toimii Vuokrataloyhtiön rinnalla ja toteuttaa asuntojen vuokrausta ja organisoii tyhjen asuntojen myynti- yms. keinoja. Toimitaan Kemijärven kaupungin asuntosuunnitelman mukaan. Eri-tyisryhmien asuttamisen kustannusten jakaminen lain edellyttämällä tavalla.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

Asuntoja lokakuussa 2018 yhteensä 186 kpl ja käyttöaste 85,48 %. Käyttöaste laskee uhkaavasti. Valmis- taudutaan purkamaan kolme taloa. Uuden tehtaan tulo huomioidaan päätöksissä.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	922	825	949	940	935	930
Liikevoitto	-17	21	142	135	130	125
Tilikauden tulos	-39	-1	0	0	0	0
Tase	3590	3526	3476	3359	3240	3119
Investoinnit	-	-	-	-	-	-
Henkilöstö lkm	-	-	-	-	-	-
Omavaraisuusaste	15	7,6				
Lainakanta	2785	2676	2533	2416	2298	2176

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Hallitus suorittaa sisäistä valvontaa toimitusjohtajan, tilintarkastajan ja kirjanpitäjän aineistojen perusteella. Toimitusjohtaja esittelee kaikissa hallituksen kokouksissa ajankohtaiset asiat käyttökelpoisessa muodossa ja vain olennainen tieto raportoidaan.

Hallituksen riskienhallinnan tavoitteena on yhtiön olemassaolon ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Liike- riskien ottaminen kuuluu liiketoimintaan ja niistä informoidaan konsernijohtoa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019-2021

Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa.

TYTÄRYHTIÖ: Kemijärven Roikka Oy

1. Toiminta-ajatus

Hoitaa kaupungin omistamien vuokrataloyhtiöiden isännöinnin ja kiinteistönhoidon.

2. Painopistealueet

Vuokratalojen talouden hoito kustannustehokkaasti. Tyhjiä asuntoja vähentäminen myymällä ns. kakkos-asuntoina ja purkamalla osa taloista. Asuntojen kunnostaminen vuokrattavaksi yhtiöiden suunnitelmien mukaisesti. Vuokratähtien tehokas seuranta ja perintä.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

Suoritetaan kiinteistöyhtiöiden talouden tervehdyttämistä varautumalla tyhjiä asuntoja myyntiin ja purkamiseen 2-3 vuoden sisällä.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	840	770	813	820	830
Liikevoitto	-8	20	8	0	9
Tilikauden tulos	-7	16	0	0	0
Tase	330	330	330	330	330
Investoinnit	0	0	0	0	0
Henkilöstö lkm	10	10	9	8	8
Omavaraisuusaste	32,9	37,7	35,7	35,7	36,9
Lainakanta	0	0	0	0	0

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Hallitus suorittaa sisäistä valvontaa toimitusjohtajan, tilintarkastajan ja kirjanpitäjän aineistojen perusteella. Toimitusjohtaja esittelee kaikissa hallituksen kokouksissa ajankohtaiset asiat käyttökelpoisessa muodossa ja vain olennainen tieto raportoidaan.

Hallituksen riskienhallinnan tavoitteena on yhtiön olemassaolon ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Liiketoiminnan riskien ottaminen kuuluu liiketoimintaan ja niistä informoidaan konsernijohtoa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019–2021

Yhtiön henkilömäärä on 9 loppuvuodesta 2018 ja vähenee yhdellä vuoden 2019 alussa.

TYTÄRYHTIÖ: Kiinteistö Oy Kemijärven Kaarlonkeskus

1. Toiminta-ajatus

Kiinteistön omistus ja hallinnointi osoitteessa Annaliisankatu 4.

2. Painopistealueet

Suojellun kiinteistön säilyttäminen mahdollisimman alkuperäisessä asussa, huomioiden kuitenkin nykyiset viranomaismääräykset ja osakkaiden tarpeet.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	90	90	95	98	100
Liikevoitto	-3	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-3	0	0	0	0
Tase	1492	1492	1492	1499	1499
Investoinnit	-	-	-	-	-
Henkilöstö lkm	-	-	-	-	-
Omavaraisuusaste					
Lainakanta	-	-	-	-	-

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä.

Hallitus suorittaa sisäistä valvontaa toimitusjohtajan, tilintarkastajan ja kirjanpitäjän aineistojen perusteella. Toimitusjohtaja esittelee kaikissa hallituksen kokouksissa ajankohtaiset asiat käyttökelpoisessa muodossa ja vain olennainen tieto raportoidaan.

Hallituksen riskienhallinnan tavoitteena on yhtiön olemassaolon ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Liiketoiminnan riskien ottaminen kuuluu liiketoimintaan ja niistä informoidaan konsernijohtoa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2017-2020

Yhtiöllä ei ole henkilöstöä.

TYTÄRYHTIÖ: Kemijärven Kehitys Oy

1. Toiminta-ajatus

Kemijärven Kehitys Oy:n toiminta on osa kaupungin elinkeinotoimintaa. Lähtökohtana on, että yhtiö toteuttaa kaupungin elinkeinojohdon sille antamia tehtäviä ja että se toimii elinkeinojohdon ohjauksessa.

2. Painopistealueet

Kemijärven Kehitys Oy toteuttaa kaupungin kanssa tehtävän palvelusopimuksen painopistealueita. Erityisesti resursseja kohdennetaan metsä / bio- ja matkailusektoreiden kehittämistä. Näille toimialoille suunnatut investoinnit mahdollistavat laajemmin muiden toimialojen kehittymisen alueen ostovoiman ja palvelukysynnän kasvamisen myötä.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

Vakauttaa toiminta vuoden aikana. Kaupungin elinkeinopalveluiden siirto osaksi Kehitysyhtiötä mahdollistaa yhtiön kehittymisen ja kasvun.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	15	40	677	700	750
Liikevoitto					
Tilikauden tulos	-65	-30	5	10	10
Tase	623	660	650	625	600
Investoinnit	90	37	10	0	0
Henkilöstö lkm	0	0	5	5	6
Omavaraisuusaste					
Lainakanta	12	0	0	0	0

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yhtiössä toteutetaan sisäistä valvontaa seurannan avulla. Tehtävää suorittaa hallitus Toimitusjohtajan antamien tilannekatsausten kautta. Sisäinen tarkkailu on yhtiössä jatkuvaa toimintaa, jolla varmistetaan koko toiminnan ja henkilöstön osalta asianmukainen toiminta.

Yhtiöllä on edelleen toimiva hallitus, joka seuraa yhtiön toimintaa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019-2021

Valtuuston päätöksen mukaisesti elinkeinopalveluiden henkilöstö (4) siirtyy Kehitysyhtiön palvelukseen 1.1.2019 liikkeenluovutussopimuksella. Kaupungin ohjeistuksen mukaisesti toimitusjohtajan paikka laitetaan julkiseen avoimeen hakuun. Tavoitteena on että uusi toimitusjohtaja aloittaa tehtävässä 1.4.2019 alkaen.

TYTÄRYHTIÖ: Elwira Oy

1. Toiminta-ajatus

Ser-tuotteiden vastaanotto- ja purkutoiminta

2. Painopistealueet

Kylmälaitteiden murskaus

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

Murskaimen terien vaihto. Mahdolliset korjausinvestoinnit, jotka tarkentuu alkuvuodesta 2019 (Bat päätelmien selvityksestä.)

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	866	820	830	850	860
Liikevoitto	162	130	90	100	110
Tilikauden tulos	129	95	40	85	90
Tase	1072	1106	1150	1200	1250
Investoinnit	-				
Henkilöstö lkm	12	12	12	12	12
Omavaraisuusaste	84,6	87,7	89	89,6	91
Lainakanta	88	88	88	88	88

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

- Ympäristösertifikaatti ja pelastussuunnitelmat
- Säännölliset hallituksen kokoukset ja hyvä kanssakäyminen hallituksen puheenjohtajan kanssa

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019-2021

Elwiran työ on kausiluontaista, joten henkilömäärät vaihtelevat vuoden aikana 5-15 välillä. Sama trendi jatkuu myös tulevina vuosina.

TYTÄRYHTIÖ: Kemijärven Jäähalli Oy

1. Toiminta-ajatus

Mahdollistaa vuosittain Kemijärvellä jääurheiluseurojen ja muun jääliikunnan toiminnot vuoden alusta kevääseen ja alkusyksystä vuoden loppuun.

2. Painopistealueet

Jääurheiluseurojen ja paikallisten koulujen jääliikuntatoiminnot.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2019

Tarjota kohtuuhintaista jääaikaan kemijärveläisten jääurheiluseurojen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2017	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	
Liikevaihto	28	20	20	22	22	
Liikevoitto						
Tilikauden tulos	10	-5	0	0	0	
Tase	8	8	8	8	8	
Investoinnit						
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1	
Omavaraisuusaste						
Lainakanta	0	0	0	0	0	

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yhtiön hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 24.6.2015 Jäähalli Oy:n sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimenpiteet.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019–2021

Henkilötyövuosia kertyy 1 ko. ajalla. Osa-aikainen toimitusjohtaja sekä kentänhoitaja, joka lomautetaan vuosittain kesäkuukausien ajaksi, jolloin hallilla ei ole jääliikuntatoimintaa. 2019 nykyinen kentänhoitaja jää eläkkeelle ja tilalle palkataan uusi.

LIITTEET

Liitetaulukko 1. Kemijärven kaupungin väestön ikärakenne osa-alueittain vuonna 2017 (31.12)

Lähde: Tilastokeskus (8/18)

Osa-alue	0-14 v. %	0-14 v. abs.	15-64 v. %	15-64 abs.	65 v.- %	65 v.- abs.	Yht.
Särkikangas	10,0	183	56,8	1 040	33,2	609	1 832
Pöyliövaara	9,7	106	55,3	603	35,0	381	1 090
Keskusta	6,1	64	42,8	448	51,1	535	1 047
Kallaanvaara-Sipovaara	15,0	115	53,5	410	31,5	241	766
Tohmo	12,4	63	53,3	272	34,3	175	510
Isokylä	14,2	70	59,7	295	26,1	129	494
Soppela	10,8	22	61,6	125	27,6	56	203
Halosenranta	11,4	21	56,0	103	32,6	60	184
Kostamo	11,5	18	56,4	88	32,1	50	156
Vuostimo	10,6	18	49,4	84	40,0	68	170
Tapionniemi	9,0	13	46,2	67	44,8	65	145
Luusua	6,7	9	46,3	62	47,0	63	134
Lehtola	9,3	11	60,2	71	30,5	36	118
Juujärvi	3,6	4	43,6	48	52,7	58	110
Raajärvi-Ulkuniemi	2,0	2	51,5	51	46,5	46	99
Joutsijärvi	2,1	2	60,0	57	37,9	36	95
Räisälä	6,5	6	54,3	50	39,1	36	92
Hyypiö-Kuusivaara	9,8	9	48,9	45	41,3	38	92
Leväranta	6,0	5	55,4	46	38,6	32	83
Oinas-Kalkiainen	8,0	6	56,0	42	36,0	27	75
Javarus	10,3	4	38,5	15	51,3	20	39
Yhteensä	10,0	751	53,4	4 022	36,6	2 761	7 534

Liitetaulukko 2. Kemijärven kaupungin väestö osa-alueittain vuosina 1990 ja 2017 (31.12)

Lähde: Tilastokeskus (8/18)

Osa-alue	Asukkaita 31.12.1990	Asukkaita 31.12.2017	Muutos 1990-2017	Muutos %	% kaupungin asukkaista 31.12.2017
Särkikangas	3 519	1 832	-1 687	-47,9	22,4
Pöyliövaara	1 440	1 090	-350	-24,3	4,6
Keskusta	1 417	1 047	-370	-26,1	4,9
Kallaanvaara-Sipovaara	1 296	766	-530	-40,9	7,0
Tohmo	682	510	-172	-25,2	2,3
Isokylä	690	494	-196	-28,4	2,6
Soppela	275	203	-72	-26,2	1,0
Halosenranta	228	184	-44	-19,3	0,6
Kostamo	275	156	-119	-43,3	1,6
Vuostimo	288	170	-118	-41,0	1,6
Tapionniemi	270	145	-125	-46,3	1,7
Luusua	313	134	-179	-57,2	2,4
Lehtola	220	118	-102	-46,4	1,4
Juujärvi	220	110	-110	-50,0	1,5
Raajärvi-Ulkuniemi	193	99	-94	-48,7	1,2
Joutsijärvi	249	95	-154	-61,8	2,0
Räisälä	210	92	-118	-56,2	1,6
Hyypiö-Kuusivaara	170	92	-78	-45,9	1,0
Leväranta	163	83	-80	-49,1	1,1
Oinas-Kalkiainen	144	75	-69	-47,9	0,9
Javarus	69	39	-30	-43,5	0,4
Yhteensä	12 331	7 534	-4 797	-38,9	

Liitetaulukko 3 . Kemijärven kaupungin työttömyysaste

